

Poslovni objekt GRAWE-a, Koranska 2, Zagreb

SFCR

**Izvješće o solventnosti i financijskom stanju
na 31. prosinca 2022.**

Popis kratica i pokrata	9
Sažetak	10
A. POSLOVANJE I REZULTATI.....	13
A.1 Poslovanje	13
A.1.1 Poslovna strategija	13
A.1.2 Izveštajna valuta i razdoblje izvještavanja.....	14
A.1.3 Revizor	14
A.1.4 Nadzorno tijelo	14
A.1.5 GRAWE Group	15
A.2 Rezultat preuzimanja rizika	16
A.2.1 Neživotno osiguranje.....	18
A.2.2 Životno osiguranje.....	19
A.3 Rezultat ulaganja	20
A.3.1 Struktura ulaganja	20
A.3.2 Rezultat ulaganja	21
A.4 Razvoj ostalih poslova	22
A.5 Ostale informacije	22
B. SUSTAV UPRAVLJANJA	23
B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja	23
B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja.....	23
B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije	24
B.1.2.1 Uprava	24
B.1.2.2 Nadzorni odbor.....	25
B.1.2.3 Ključne funkcije.....	25
B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima	25
B.1.2.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti	25
B.1.2.3.3 Funkcija interne revizije	26
B.1.2.3.4 Aktuarska funkcija	26
B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja.....	26
B.1.4 Politika i prakse primitaka	27
B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka.....	27
B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti	28
B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave	28
B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova).....	29
B.1.4.2.3 Članovi Nadzornog odbora.....	29

B.1.4.3	Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja	29
B.1.5	Značajne transakcije	29
B.1.6	Struktura sustava upravljanja	29
B.1.6.1	Organizacijska integracija	30
B.1.6.2	Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija	30
B.1.6.3	Izveštavanje i savjetovanje	30
B.1.6.3.1	Funkcija upravljanja rizicima	30
B.1.6.3.2	Funkcija praćenja usklađenosti	31
B.1.6.3.3	Funkcija interne revizije	31
B.1.6.3.4	Aktuarska funkcija	32
B.2	Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom	33
B.2.1	Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem	33
B.2.1.1	Općenito	33
B.2.1.2	Uprava	33
B.2.1.2.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo	33
B.2.1.2.2	Stručna znanja	34
B.2.1.3	Nadzorni odbor	34
B.2.1.3.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo	34
B.2.1.3.2	Stručna znanja	34
B.2.1.4	Nositelji ključnih funkcija	35
B.2.1.4.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo	35
B.2.1.4.2	Stručna znanja	35
B.2.2	Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti	35
B.2.2.1	Uprava	35
B.2.2.2	Nadzorni odbor	36
B.2.2.3	Ključne funkcije	37
B.3	Sustav upravljanja rizicima	38
B.3.1	Strategija upravljanja rizicima	38
B.3.2	Proces upravljanja rizicima	39
B.3.3	Implementacija funkcije upravljanja rizicima	41
B.3.4	Upravljanje rizicima za korisnike internog modela	42
B.3.5	Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA)	42
B.3.5.1	Opis procesa ORSA	43
B.3.5.2	Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA	44
B.3.5.3	Učestalost provođenja procesa ORSA	44
B.3.5.4	Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom	44
B.3.5.5	Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima	45

B.4	Sustav internih kontrola	46
B.4.1	Opis.....	46
B.4.2	Implementacija funkcije praćenja usklađenosti.....	47
B.5	Funkcija interne revizije.....	49
B.5.1	Implementacija funkcije interne revizije	49
B.5.2	Objektivnost i neovisnost	49
B.6	Aktuarska funkcija	50
B.6.1	Uspostava aktuarske funkcije.....	50
B.7	Izdvajanje poslova ili funkcija	51
B.7.1	Politika o izdvajanju poslova ili funkcija	51
B.7.2	Izdvojeni poslovi	51
B.8	Ostale informacije	52
C.	PROFIL RIZIČNOSTI.....	53
C.1	Preuzeti rizik osiguranja	55
C.1.1	Izloženost rizicima	55
C.1.2	Koncentracija rizika	63
C.1.3	Smanjenje rizika.....	63
C.1.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	63
C.1.5	Osjetljivost rizika	64
C.2	Tržišni rizik	65
C.2.1	Izloženost rizicima	65
C.2.2	Koncentracija rizika	68
C.2.3	Smanjenje rizika.....	69
C.2.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	69
C.2.5	Osjetljivost rizika	69
C.3	Kreditni rizik.....	71
C.3.1	Izloženost riziku	71
C.3.2	Koncentracija rizika	71
C.3.3	Smanjenje rizika.....	72
C.3.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	72
C.3.5	Osjetljivost rizika	72
C.4	Rizik likvidnosti	73
C.4.1	Izloženost riziku	73
C.4.2	Koncentracija rizika	73
C.4.3	Smanjenje rizika.....	73
C.4.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	73
C.4.5	Osjetljivost rizika	74
C.5	Operativni rizik	75

C.5.1	Izloženost riziku	75
C.5.2	Koncentracija rizika	75
C.5.3	Smanjenje rizika.....	76
C.5.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	76
C.5.5	Osjetljivost rizika	76
C.6	Ostali značajni rizici	77
C.6.1	Izloženost riziku	77
C.6.2	Koncentracija rizika	77
C.6.3	Smanjenje rizika.....	77
C.6.4	Osjetljivost rizika	77
C.7	Ostale informacije	77
D.	VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA.....	78
D.1	Imovina	81
D.1.1	Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine	81
D.1.2	Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine	83
D.1.2.1	Nematerijalna imovina	83
D.1.2.2	Odgođena porezna imovina	83
D.1.2.3	Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine	84
D.1.2.4	Zemljišta, građevinski objekti i oprema.....	84
D.1.2.5	Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	84
D.1.2.6	Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	84
D.1.2.7	Ulaganja u podružnice i pridružena Društva	85
D.1.2.8	Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima	85
D.1.2.9	Strukturirani financijski proizvodi.....	86
D.1.2.10	Izvedeni financijski instrumenti.....	86
D.1.2.11	Depoziti.....	86
D.1.2.12	Ostala ulaganja	86
D.1.2.13	Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja	86
D.1.2.14	Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama.....	87
D.1.2.15	Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	87
D.1.2.16	Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	87
D.1.2.17	Potraživanja iz reosiguranja.....	87
D.1.2.18	Ostala potraživanja.....	87
D.1.2.19	Vlastite dionice	87
D.1.2.20	Uplaćeni neupisani kapital	87
D.1.2.21	Novčana sredstva u banci i blagajni	88
D.1.2.22	Ostala imovina	88

D.1.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti	88
D.1.3.1	Nematerijalna imovina	88
D.1.3.2	Modeli vrednovanja financijske imovine.....	88
D.1.3.2.1	Cijene na aktivnom tržištu	88
D.1.3.2.2	Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine	89
D.1.3.2.3	Vrednovanje po modelu	89
D.1.3.3	Ugovori o leasingu	90
D.1.3.4	Odgodena porezna imovina i obveze	90
D.1.3.5	Procjene, pretpostavke i prosudbe kod vrednovanja imovine	90
D.2	Tehničke pričuve.....	91
D.2.1	Neživotno osiguranje.....	91
D.2.1.1	Premijska pričuva	91
D.2.1.1.1	Najbolja procjena	91
D.2.1.1.2	Korištene pretpostavke.....	92
D.2.1.2	Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve.....	93
D.2.1.2.1	Najbolja procjena	93
D.2.1.2.2	Korištene pretpostavke.....	94
D.2.2	Životno osiguranje	94
D.2.2.1.1	Najbolja procjena	94
D.2.2.1.2	Korištene pretpostavke.....	96
D.2.3	Naknade iz ugovora o reosiguranju.....	96
D.2.4	Diskontiranje tehničkih pričuva.....	97
D.2.5	Opis stupnjeva nesigurnosti	97
D.2.5.1	Neživotna osiguranja	97
D.2.5.2	Životna osiguranja	98
D.2.6	Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama	98
D.2.6.1	Životno osiguranje	100
D.2.6.2	Neživotno osiguranje.....	100
D.2.7	Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva.....	100
D.2.8	Izračun dodatka za rizik	100
D.3	Ostale obveze	102
D.3.1	Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza	102
D.3.2	Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza	103
D.3.2.1	Nepredviđene obveze	103
D.3.2.2	Ostale netehničke pričuve.....	103
D.3.2.3	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	103

D.3.2.4	Odgođene porezne obveze	104
D.3.2.5	Derivativne obveze	104
D.3.2.6	Obveze prema kreditnim institucijama	104
D.3.2.7	Ostale obveze	104
D.3.2.8	Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja 104	
D.3.2.9	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	104
D.3.2.10	Ostale obveze	105
D.3.2.11	Podređene obveze.....	105
D.3.2.12	Ostale nespomenute obveze.....	105
D.3.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti 105	
D.3.3.1	Obveze po ugovorima o leasingu	105
D.3.3.2	Odgođeni porezi	105
D.3.3.3	Ostale obveze	106
D.3.3.4	Obveze po osnovu mirovina i otpremnina	106
D.3.3.5	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	106
D.3.4	Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja	106
D.3.4.1	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	106
D.3.4.2	Dugoročna rezerviranja	106
D.4	Alternativne metode vrednovanja	107
D.4.1	Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica	107
D.4.2	Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata.....	107
D.4.3	Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva	107
D.5	Ostale informacije	108
D.5.1	Preračunavanje valuta	108
D.5.2	Značajnost	108
E.	UPRAVLJANJE KAPITALOM	109
E.1	Vlastita sredstva	109
E.1.1	Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima.....	110
E.1.2	Vlastita sredstva prema Solventnosti II	110
E.1.3	Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala.....	111
E.1.4	Odgođeni porezi	112
E.2	Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)	113
E.3	Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a	115
E.4	Razlike između standardne formule i internog modela	115
E.5	Neusklađenosti MCR-a i SCR-a	115
E.6	Ostale informacije	115

F.	Objašnjenje pojmova	116
G.	Popis slika.....	117
H.	Popis tablica	117
I.	Dodatak - kvantitativni obrasci.....	119

Popis kratica i pokrata

Agencija	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
BE	Najbolja procjena (Best Estimate)
Društvo	GRAWE Hrvatska d.d.
EIOPA	Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje
EPIFP	Očekivana dobit budućih očekivanih premija (Expected Profits Included in Future Premiums)
ESG	Generator ekonomskih scenarija (Economic Scenario Generator)
GRAWE AG	Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft
ISD	Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
HRG	Homogena grupa rizika
MRS/MSFI	Međunarodni računovodstveni standardi/Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
LoB	Poslovna linija (Line of Business)
MCR	Minimalni kapitalni zahtjev (Minimal Capital Requirement)
Nadzorni odbor	Nadzorni odbor GRAWE Hrvatska d.d.
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
ORSA	Vlastita procjena rizika i solventnosti prema 2. stupu (Own Risk and Solvency Assessment)
OSN	Ukupna potreba za kapitalom prema zahtjevima 2. stupa (Overall Solvency Needs)
RM	Upravljanje rizicima (Riskmanagement)
SCR	Kapitalni zahtjev glede solventnosti (Solvency Capital Requirement)
Uprava	Uprava GRAWE Hrvatska d.d.
Zakon	Zakon o osiguranju („Narodne novine“, br. 30/2015, 112/2018, 63/2020, 133/2020 i 151/2022)
VaR	Rizična vrijednost (Value at Risk)

Napomena:

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje razlike uslijed zaokruživanja tj. zbrajanjem iznosa komponenti ne dobiva se nužno iznos iskazan kao njihov zbroj.

Radi bolje preglednosti i čitljivosti, svi izrazi koji se koriste u ovom Izveštaju, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Sažetak

Ovaj izvještaj daje uvid u solventnost i financijski položaj društva GRAWE Hrvatska d.d. te opisuje poslovanje, usluge, sustav upravljanja, profil rizičnosti, metode vrednovanja i upravljanje kapitalom Društva.

Društvo je osnovano 1993. godine pod imenom Prima osiguranje d.d. kao prvo međunarodno osiguravajuće društvo u Republici Hrvatskoj. Društvo posluje od 2000. godine pod nazivom GRAWE Hrvatska d.d. i dio je austrijskog koncerna GRAWE Group koji se uspješno bavi djelatnošću osiguranja još od 1828. godine. Danas zapošljava preko 600 zaposlenika u više od 60 ureda diljem Hrvatske. Svoju poslovnu filozofiju temelji na tradiciji matične kuće te na dugoročnom planiranju budućnosti i podizanju svijesti o zaštiti najvažnijih životnih vrijednosti. Kroz različite aktivnosti osvještava dobre navike, poput npr. štednje i zdravog načina življenja.

Sigurnost, pouzdanost, stabilnost, odgovornost, tradicija samo su neke od vrijednosti koje Društvo njeguje od samog početka poslovanja i koje svakodnevno živi kroz izgradnju odnosa s korisnicima, poslovnim partnerima i zaposlenicima. Svojom predanošću, profesionalnošću i odgovornim pristupom poslu Društvo opravdava povjerenje svojih korisnika koji su mu prepustili brigu za sigurnost svojih najvećih vrijednosti.

Vizija Društva je biti osiguranje koje kontinuirano raste, razvija se i teži tome da postane prvi izbor pri odabiru osiguranja, pri čemu želi biti standard te mjerilo kvalitete i profesionalnosti. Želi biti dostupan svim korisnicima, poželjan poslodavac svojim zaposlenicima i poslovati kao društveno odgovorno poduzeće koje osluškuje i razumije potrebe zajednice u kojoj postoji i radi.

Korisnik je u središtu svih aktivnosti Društva. Društvo je usmjereno na pružanje usluga fizičkim osobama te malim i srednjim poduzećima različitih vrsta djelatnosti. Široka paleta proizvoda, vrhunska usluga, sigurna ulaganja, ekonomičnost poslovanja i učinkovit sustav upravljanja glavne su **strateške odrednice Društva**.

Proizvodi koje Društvo nudi rezultat su dugogodišnjeg iskustva i angažmana te su izrađeni prema individualnim potrebama i zahtjevima korisnika. Široka paleta osiguravateljskih proizvoda omogućuje pokrivanje različitih vrsta potreba, a kontinuirani rad na daljnjem razvoju i poboljšanju pokazuje našu usmjerenost na korisnika koja je utkana u načela poslovanja i Kodeks ponašanja.

Stavljajući poseban naglasak na **sigurnost ulaganja**, korisnicima svojih usluga Društvo nudi zaštitu i sigurnost koju oni zahtijevaju od snažnog poslovnog partnera. U području kapitalnih ulaganja nastoje se poštivati kriteriji održivosti kao i etičko-socijalni i ekološki kriteriji.

Poslovna filozofija Društva se temelji na dugoročnom planiranju budućnosti i podizanju svijesti o očuvanju i zaštiti najvećih životnih vrijednosti.

Važna karakteristika Društva je **društveno odgovorno poslovanje**, odnosno aktivnosti i projekti koji se kontinuirano provode na nacionalnoj razini s ciljem poboljšanja kvalitete života pojedinaca u zajednici u kojoj Društvo posluje.

Društvo nastoji koristiti svoje raspoložive resurse kako bi provodilo pomno planirane aktivnosti edukacije i osvještavanja, prvenstveno zaposlenika i korisnika Društva, a zatim i ostalih pojedinaca unutar zajednice.

Jedna od misija Društva je vlastitim primjerom navesti druge da razmišljaju ne samo o ciljevima, već i o načinima njihova ostvarivanja. Sveuhvatna briga za okoliš, pomoć ugroženim skupinama društva, edukacije o odgovornom raspolaganju financijama te poticanje na uvođenje pozitivnih promjena i briga za vlastito zdravlje temelj su društveno odgovornog djelovanja. Društvo na taj način brine o potrebama zajednice i pouzdan je partner u zaštiti njenih/najvažnijih vrijednosti.

Kao poduzeće koje već ulaže napore da bi pridonijelo održivom razvoju zajednice i očuvanju okoliša, Društvo je odlučilo podržati inicijativu EU Climate Pact, čiji je cilj osvijestiti građane o globalnom problemu klimatskih promjena i potaknuti svakoga od nas da pruži svoj – mali ili veliki - doprinos kako bi se osigurala bolja budućnost našeg planeta.

Društvo već sedmu godinu zaredom provodi i inicijativu PoKRENI s ciljem pokretanja promjena i poticanja na usvajanje, ne samo zdravih, već i životno važnih navika koje su temelj za kvalitetniju budućnost svakog pojedinca

U nastavku je dan kratak pregled osnovnih informacija po poglavljima. Detaljnije informacije možete naći u pojedinom poglavlju samog izvještaja.

A. Poslovanje i rezultati

Društvo obavlja poslove životnih i neživotnih osiguranja na području RH. Ukupna zaračunata bruto premija Društva u obračunskom razdoblju iznosila je 499,1 milijuna kuna (2021.: 464,2 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je u ukupnoj premiji s 280,3 milijuna kuna (56,1%), a u skupini neživotnih osiguranja sa 218,8 milijuna kuna (43,8%).

U istom tom razdoblju bruto izdaci za osigurane slučajeve iznosili su 516,5 milijuna kuna (2021.: 434,5 milijuna kuna).

Ukupna vrijednost ulaganja u 2022. godini, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni, iznosila su 2.872,1 milijuna kuna (2021.: 3.512,5 milijuna kuna).

Dobit nakon poreza za iznosila je 23,8 milijuna kuna (2021.: 28,0 milijuna kuna).

B. Sustav upravljanja

Prethodno opisana načela poslovanja uspješno se provode kroz učinkovit sustav upravljanja koji predstavlja upravljački i kontrolni sustav Društva. Sustav upravljanja detaljno je opisan u internim aktima Društva te je uspostavljen tako da jamči pridržavanje pravila propisanih kroz sustav nagrađivanja i pravila o izdvajanju poslova te pridržavanje zahtjeva za stručnom kvalifikacijom i primjerenošću članova Uprave, Nadzornog odbora, prokurista i nositelja ključnih funkcija.

U sklopu sustava upravljanja rizicima najmanje jedanput godišnje provodi se vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA) kako bi se utvrdio anticipativni pregled izloženosti rizicima i stanje glede solventnosti Društva i za razdoblje dulje od jedne godine. Značajan dio sustava upravljanja je i učinkovit sustav interne kontrole.

C. Profil rizičnosti

Profil rizičnosti Društva u bitnome čine tržišni rizik, preuzeti rizik osiguranja, rizik neispunjenja druge ugovorne strane te operativni rizik. Predmetnim rizicima Društvo upravlja u svom poslovanju, a primjenom odredbi standardne formule za njih se izdvajaju kapitalni zahtjevi. Što su viši rizici kojima je Društvo izloženo, to je viši kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) za čije pokriće Društvo mora osigurati vlastita sredstva.

Kapitalni zahtjev (SCR) na 31.12.2022. iznosi 252,5 milijuna kuna. Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) na 31.12.2022. iznosi 92,8 milijuna kuna.

D. Vrednovanje imovine i obveza

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Tržišna vrijednost imovine na 31.12.2022. iznosi 3.237,7 milijuna kuna, dok tržišna vrijednost obveza iznosi 2.441,3 milijuna kuna. Vlastita sredstva iznose 787,3 milijuna kuna.

Stupanj solventnosti, obračunat prema načelima Solventnosti II kao omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva iznosi **312,3%**. To znači da Društvo raspolaže kapitalom koji je tri puta veći od zakonom propisanog, što je još jedan važan pokazatelj dugoročne stabilnosti, kapitalne snage i ispravno odabrane strategije poslovanja.

E. Upravljanje kapitalom

Vlastita sredstva kojima Društvo raspolaže zadovoljavaju zakonske kriterije prema kojima se najveći dio vlastitih sredstava razvrstava u kategoriju s najvišom razinom sigurnosti koja se mogu koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva.

U skladu s člankom 171. Zakona, Uprava je uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora 6. travnja 2023. prihvatila ovo izvješće te odobrila njegovu objavu u skladu s člankom 301. točka 1. Delegirane uredbe.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Poslovna strategija

Poslovna strategija Društva proizlazi iz misije koja korisnika svojih usluga stavlja u središte svih aktivnosti. Temelj dugoročnog i uspješnog poslovanja, kao i jamstvo sigurnosti široka je paleta proizvoda i visokokvalitetne usluge posebno prilagođene potrebama i zahtjevima korisnika.

Društvo zastupa strategiju jedne marke kao bitne identifikacijske značajke svojih proizvoda. Unatoč tome što su razvoj proizvoda i sami proizvodi sve složeniji, Društvo svojim korisnicima nudi transparentne proizvode prilagođene potrebama utvrđenog ciljanog tržišta. Naglasak je na tome da je svaki korisnik prije sklapanja ugovora o osiguranju u potpunosti upoznat sa svim predugovornim informacijama temeljem kojih može donijeti odluku o sklapanju ugovora o osiguranju, posebno dokumentima s informacijama o proizvodu osiguranja, odnosno dokumentima s ključnim informacijama, kao i s uvjetima osiguranja prema kojima sklapa ugovor o osiguranju. Važna podrška za dobivanje potrebnih informacija je razgovor korisnika s predstavnicima prodaje koji utvrđuju zahtjeve i potrebe korisnika za sklapanjem ugovora o osiguranju te na temelju utvrđenih zahtjeva i potreba korisnika pružaju objektivne informacije o proizvodu osiguranja. Nadalje, promidžbeni materijali o proizvodima sadrže jasne, istinite i potpune informacije te su lako razumljivi za korisnika što također doprinosi informiranosti korisnika o proizvodima osiguranja.

U cilju pružanja optimalne usluge svojim korisnicima Društvo je otvoreno za suradnju sa svim kanalima distribucije primjerenim za ciljano tržište. Pri tome se vodi računa o interesu korisnika usluga, kao i profitabilnosti poslovanja. U tu svrhu Društvo je razvilo i široku mrežu prodajnih ureda zastupljenih po cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske, pri čemu se u najznačajnijim središtima nalaze regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade zahtjeva za obradu i likvidaciju šteta te drugih popratnih usluga.

Sa stajališta Društva, osiguravateljna zaštita korisnika puno je više od samog ispunjenja ugovornih obveza. Iz tog razloga Društvo želi u svakom trenutku biti na usluzi svojim korisnicima te im na taj način pružiti kvalitetnu brigu i podršku, kako direktnim razgovorima s predstavnicima prodaje, tako i kroz punu podršku administrativnih odjela. Nadalje, Društvo nastoji biti na usluzi i kao partner što osobito dolazi do izražaja u slučaju štetnog događaja koji korisnika, često nepripremljenog, dovede u tešku situaciju.

Na području ulaganja Društvo se u prvom redu rukovodi načelom sigurnosti te načelom dugoročnog ostvarenja profita i održivih prinosa od ulaganja. U okviru politike ulaganja nema mjesta rizicima koje nije moguće procijeniti. Sigurnost i procjenjiva budućnost povjerenih sredstava od strane korisnika usluga predstavlja važnu zadaću.

Društvo pridaje veliko značenje ekonomičnosti poslovanja te svoj ekonomski uspjeh koristi kako bi korisnicima i u budućnosti moglo pružiti maksimalnu sigurnost i zaštitu povjerenih sredstava. To se na poseban način očituje kroz politiku oblikovanja pričuva te konzervativan pristup procesu ulaganja i vrednovanja ukupne imovine.

A.1.2 Izvještajna valuta i razdoblje izvještavanja

Izračun na 31. prosinca 2022. temelji se na podacima na 31. prosinca 2022. ako nije drugačije navedeno, iznosi su iskazani u tisućama kuna.

A.1.3 Revizor

Godišnje financijske izvještaje Društva revidira revizorsko društvo Grant Thornton revizija d.o.o

Kontakt podaci:

Grant Thornton revizija d.o.o.

Ulica grada Vukovara 284

10000 Zagreb

Tel.: +385 1 2720 640

A.1.4 Nadzorno tijelo

Nadzor nad Društvom provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Kontakt podaci:

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

Franje Račkoga 6

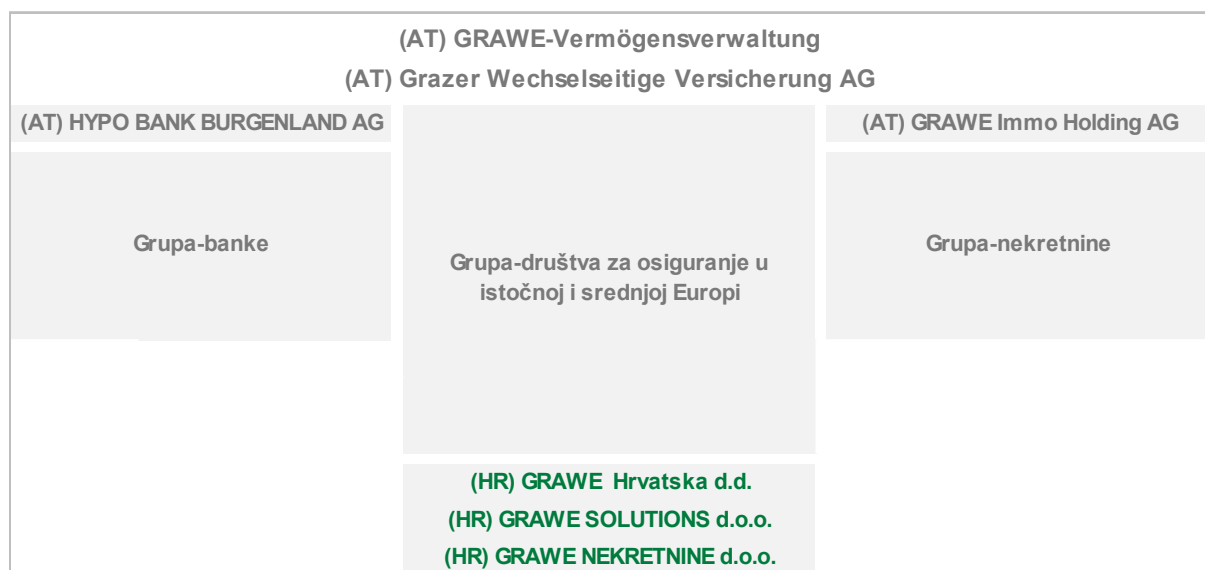
10000 Zagreb

Tel.: +385 1 6173 200

E-mail: info@hanfa.hr

A.1.5 GRAWE Group

Društvo je vlasnik 100 % udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i 100 % udjela u društvu GRAWE SOLUTIONS d.o.o. i dio je GRAWE Group čija se struktura na 31.12.2022. može pojednostavljeno prikazati na sljedeći način:

Tablica 1: Struktura GRAWE Group

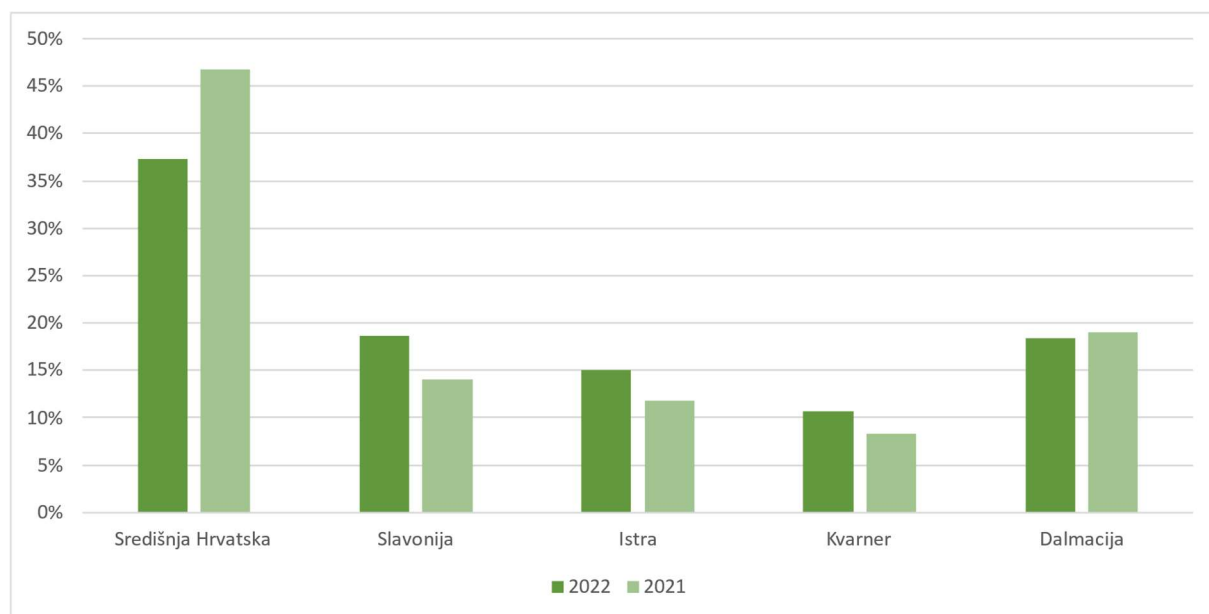
A.2 Rezultat preuzimanja rizika

Sljedeće tablice sadrže pregled rezultata preuzimanja rizika za životna i neživotna osiguranja prema MRS/MSFI-u.

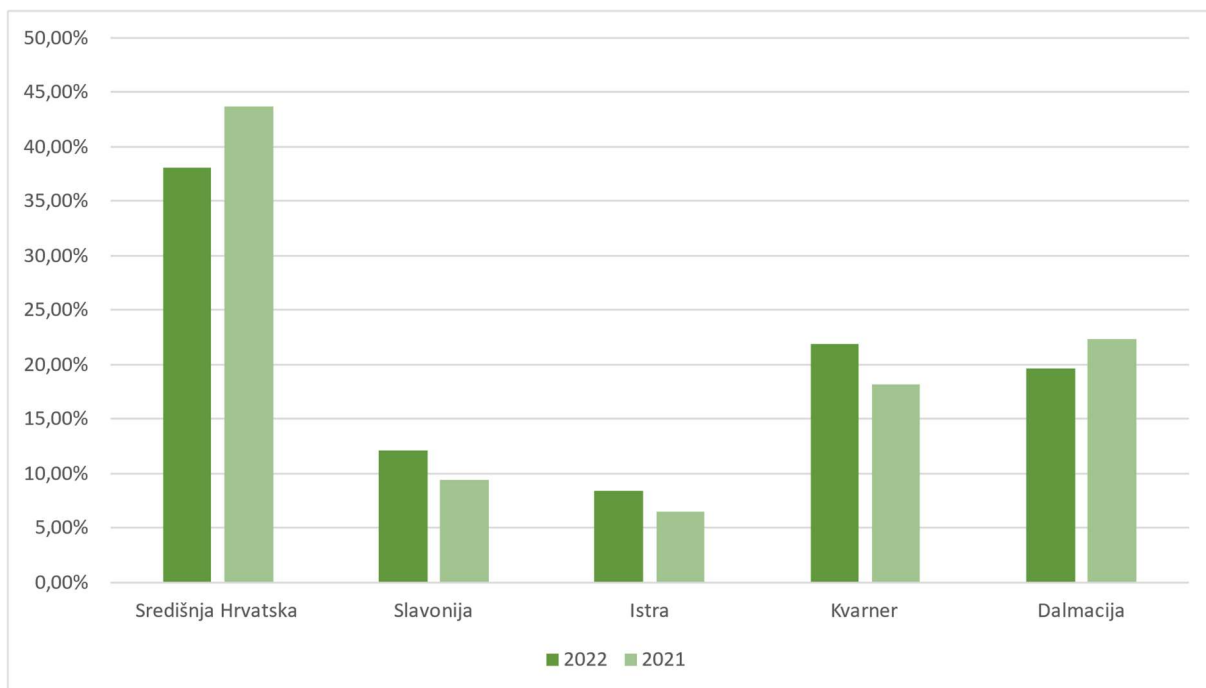
	Zaračunata premija 2021 tis. kn.	Zaračunata premija 2022 tis. kn.
Ukupno neživotno osiguranje	199.456	218.790
Ukupno životno osiguranje	264.716	280.310
Ukupno	464.172	499.100

Tablica 2: Zaračunata premija osiguranja

Sljedeći prikaz pokazuje raspodjelu zaračunate premije prema internoj podjeli po geografskim regijama.

Slika 1: Podjela zaračunate premije u neživotnom osiguranju po geografskim regijama

Slika 2: Podjela zaračunate premije u životnom osiguranju po geografskim regijama

Strukturu ukupne zaračunate premije čine životna osiguranja s 56,2% te neživotna osiguranja s 43,8%.

U odnosu na prošlu godinu ukupna zaračunata premija bilježi porast od 7,5%, pri čemu rast premije u životnim osiguranjima iznosi 5,9%, dok u neživotnim osiguranjima premija raste 9,7%. Značajan porast premije kod osiguranja s jednokratnom uplatom premije je generiran većim brojem isteklih životnih osiguranja u promatranom razdoblju. Velik broj zadovoljnih korisnika po isteku ugovora o životnom osiguranju djelomično ili u potpunosti je uložilo isplaćena sredstva u novu policu životnog osiguranja, poklanjajući i dalje svoje povjerenje Društvu.

Povećanje premije u neživotnim osiguranjima rezultat je rasta prosječne premije kao posljedice inflatornih kretanja te povećanja efikasnosti vlastite prodajne mreže Društva i jačanja suradnje s drugim kanalima prodaje.

Ukupni broj ugovora je u izvještajnoj godini veći za 18.179, odnosno za 4,1%. Od toga u životnim osiguranjima broj ugovora pada za 3.615, a u neživotnim osiguranjima raste za 21.794.

	2021 komada	2022 komada	promjena komada	%
Neživot	340.174	361.968	21.794	6,4%
Život	102.430	98.815	-3.615	-3,5%
Ukupno	442.604	460.783	18.179	4,1%

Tablica 3: Broj ugovora

A.2.1 Neživotno osiguranje

U sljedećoj tablici prikazana je zaračunata premija u neživotnom osiguranju po poslovnim linijama:

LoB	Vrsta osiguranja	Zaračunata premija	Zaračunata premija
		2021 tis. kn.	2022 tis. kn.
1	Osiguranje medicinskih troškova	5.652	6.470
2	Osiguranje zaštite prihoda	19.814	19.435
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	70.197	73.851
5	Ostala osig. motornih vozila	32.578	36.987
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	3.852	4.395
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	55.338	62.943
8	Ostala osig. od odgovornosti	5.114	5.897
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	3.088	3.332
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	3.824	5.637
Ukupno		199.456	218.948

Tablica 4: Zaračunata premija neživotnih osiguranja

Rast premije u neživotnim osiguranjima generiraju osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila (5,2%), ostala osiguranja motornih vozila (13,5%) te osiguranja od požara, oluje i ostala osiguranja imovine (13,7%).

Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi te saldo reosiguranja bez uzimanja u obzir ostalih tehničkih troškova neživotnih osiguranja prikazani su prema sljedećim poslovnim linijama:

LoB	Vrsta osiguranja	Izdaci za osigurane slučajeve	Izdaci za osigurane slučajeve	Poslovni rashodi	Poslovni rashodi	Saldo reosiguranja	Saldo reosiguranja
		2021 tis. kn.	2022 tis. kn.	2021 tis. kn.	2022 tis. kn.	2021 tis. kn.	2022 tis. kn.
1	Osiguranje medicinskih troškova	3.278	3.404	1.361	2.545	21	0
2	Osiguranje zaštite prihoda	4.439	3.274	14.763	13.163	539	526
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	40.350	41.105	20.978	20.347	4.838	6.984
5	Ostala osig. motornih vozila	22.267	24.545	7.893	9.712	1.228	1.057
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	884	1.545	1.055	1.140	1.827	2.450
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	21.642	19.123	21.537	26.341	2.893	18.225
8	Ostala osig. od odgovornosti	1.909	2.280	2.189	2.920	525	1.056
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	266	648	1.846	1.118	1.740	1.375
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	798	1.092	732	988	799	2.905
Ukupno		95.833	97.014	72.353	78.273	14.410	34.578

Tablica 5: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za neživotna osiguranja

Izdaci za osigurane slučajeve bilježe rast u odnosu na prošlo razdoblje, koje proizlazi iz povećanja izdataka u osiguranju od odgovornosti za uporabu motornih vozila te u ostalom osiguranju motornih vozila. Od ostalih vrsta osiguranja porast izdataka za osigurane slučajeve bilježe ostala osiguranja od odgovornosti. Politika reosiguranja Društva se u 2022. nije promijenila, a odstupanje u odnosu na 2021. posljedica je kretanja unutar poslovne linije osiguranja od požara, oluje i ostalog osiguranja imovine (anuliranje utjecaja potresa).

Kombinirana stopa je zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer poslovnih rashoda, ostalih tehničkih troškova, te ostalih osigurateljno - tehničkih prihoda i zarađene premije, dok je stopa šteta omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije. Kombinirana stopa manja od 100% ukazuje na pozitivan rezultat preuzimanja rizika, odnosno da je zarađena premija dostatna za pokriće naknada na ime osiguranih slučajeva te za pokriće poslovnih rashoda. Društvo je u neživotnim osiguranjima u 2022. godini ostvarilo kombiniranu stopu od 85,6% (2021.: 90,5%). U odnosu na prethodno razdoblje stopa šteta i stopa troškova su smanjene. Smanjenje stope šteta proizlazi iz smanjenja naknada po velikim štetama u vrsti osiguranja od požara, oluje i ostalih osiguranja imovine.

	2021	2022	Promjena
Neživotno osiguranje	%	%	%-poena
Stopa šteta	50,6	46,7	-3,9
Stopa troškova	39,9	38,9	-1,0
Kombinirana stopa	90,5	85,6	-4,9

Tablica 6: Ključni pokazatelji neživotnog osiguranja

A.2.2 Životno osiguranje

Zaračunata premija životnih osiguranja iznosila je 2022. godine 280,3 milijuna kuna (2021.: 264,7 mil. kn).

U životnim osiguranjima zabilježen je porast zaračunate premije u odnosu na prethodno razdoblje za 5,9% prvenstveno kod ugovora povezanih s investicijskim fondovima te s jednokratnom uplatom premije.

LoB	Zaračunata premija	Zaračunata premija
	2021	2022
	tis. kn.	tis. kn.
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	228.319	216.921
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	27.422	54.641
32 Ostala osiguranja života	8.975	8.748
Ukupno	264.716	280.310

Tablica 7: Zaračunata premija životnih osiguranja

U sljedećoj tablici prikazan je sažetak zaračunate premije prema značajnim kategorijama: prema vrsti ugovora te podijeljeno na ugovore sa i bez sudjelovanja u dobiti.

	Zaračunata premija 2021 tis. kn	Zaračunata premija 2022 tis. kn
Prema ugovorima		
ugovori s jednokratnom premijom	59.184	71.311
ugovori s tekućim plaćanjem premije	205.531	208.999
Ukupno	264.716	280.310
Prema sudjelovanju u dobiti		
ugovori sa sudjelovanjem u dobiti	227.648	215.744
ugovori bez sudjelovanja u dobiti	37.068	64.566
Ukupno	264.716	280.310

Tablica 8: Razvoj zaračunate premije životnih osiguranja prema načinu plaćanja i sudjelovanju u dobiti

Izdaci za osigurane slučajeve u 2022. godini bilježe porast od 23,9% u odnosu na prethodno razdoblje zahvaljujući većem broju isteka osiguranja. Poslovni rashodi rastu za 3,6%.

	Izdaci za osigurane slučajeve 2021 tis. kn.	Izdaci za osigurane slučajeve 2022 tis. kn.	Poslovni rashodi 2021 tis. kn.	Poslovni rashodi 2022 tis. kn.	Saldo reosiguranja 2021 tis. kn.	Saldo reosiguranja 2022 tis. kn.
LoB						
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	325.009	398.577	75.139	76.082	-357	-224
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	12.741	19.484	10.033	9.378	-9	-12
32 Ostala osiguranja života	896	1.399	2.618	5.495	-286	-135
Ukupno	338.646	419.461	87.790	90.955	-653	-372

Tablica 9: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za životna osiguranja

A.3 Rezultat ulaganja

A.3.1 Struktura ulaganja

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni iznose 2.872,1 milijuna kuna (2021.: 3.512,5 mil. kn.)

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 80,21% (2021.: 86,5%). Ulaganja u depozite iznose 0,2% (2021.: 0,1%), u udjele u investicijskim fondovima 7,4% (2021.: 7,1%), u povezana društva 4,2% (2021.: 3,4%), a ulaganja u nekretnine s 224,1 milijuna kuna iznose 7,8% (2021.: 2,6%) ukupnih ulaganja. Dani zajmovi iznosili su ukupno 7.6 milijuna kuna (2021.: 10,0 mil. kn). Za 7,6 milijuna kuna zajmova instrument osiguranja povrata su ugovorene otkupne vrijednosti policia životnog osiguranja (2021.: 10 mil. kn). Preostali dio odnosi se na zajam fizičkoj osobi osiguran hipotekom. Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,3% (2021.: 0,3%). Izdavatelj obveznica najvećim dijelom je Republika Hrvatska.

A.3.2 Rezultat ulaganja

Ukupni prihodi od ulaganja obuhvaćaju prihode od najma i prodaje građevinskih objekata, prihode od kamata i dividendi, realizirane prihode od prodaje i ostale prihode od ulaganja. Raspodjela na vrste prihoda dana je u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2021.	2022.	2021.	2022.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	1.212	1.775		
Prihodi od ulaganja u zemljište i građevinske objekte	10.032	15.069		
Prihodi od kamata	78.475	69.640	14.902	15.478
Prihodi od dividendi	3.220	3.606	212	232
Realizirani i nerealizirani dobiti od financijskih ulaganja	37.112	16.268	80	854
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike	1.232	7.328		442
Ukupno	131.283	113.686	15.194	17.006

Tablica 10: Prihodi od ulaganja

Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih poduhvata odnose se na prihod od dividende koju je isplatilo povezano društvo GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i GRAWE SOLUTIONS d.o.o.

Prihodi od ulaganja u zemljište i građevinske objekte obuhvaćaju prihode od najma.

Prihod od kamata obuhvaćaju prihode od kamata po obveznicama, predumovima po policama životnog osiguranja i zajmovima. Prihodi od dividendi odnose se na dividende koje isplaćuju investicijski fondovi.

Realizirani i nerealizirani prihodi od financijskih ulaganja odnose se na prihode ostvarene prodajom financijske imovine odnosno realizacijom financijske imovine pri njenom dospjeću, te vrednovanjem financijske imovine koja je klasificirana kao imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike odnose se prije svega na tečajne razlike nastale vrednovanje financijske imovine u stranoj valuti na dan bilance po srednjem tečaju za kune.

Ukupni troškovi ulaganja obuhvaćaju troškove ulaganja u zemljišta i građevinske objekte, realizirane i nerealizirane gubitke od ulaganja, negativne tečajne razlike i ostale troškove ulaganja.

Troškovi ulaganja prikazani su u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2021.	2022.	2021.	2022.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	5.035	8.370		
od toga amortizacija	2.890	3.904		
Realizirani i nerealizirani gubici od ulaganja	2.116	32.465	80	853
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike (FV P/L)	9.441	2.175	935	427
Ukupno	16.592	43.010	1.015	1.280

Tablica 11: Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte odnose se na amortizaciju građevinskih objekata koji društvu ne služe za vlastito korištenje.

Realizirani i nerealizirani gubici od financijskih ulaganja odnose se na rashode ostvarene vrednovanjem financijske imovine koja je klasificirana kao imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te manjim dijelom na rashode ostvarene prodajom financijske imovine.

Ostali troškovi ulaganja odnose se prije svega na troškove upravljanja ulaganjima (troškovi iz financijskih transakcija i troškovi održavanja iznajmljenih objekata).

Ukupni rezultat ulaganja prikazan je u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2021. tis. kn	2022. tis. kn	2021. tis. kn	2022. tis. kn
Ukupni prihodi od ulaganja	131.283	113.685	15.194	17.006
Ukupni troškovi ulaganja	-16.592	-43.010	-1.015	-1.280
Financijski rezultat ulaganja	114.691	70.675	14.179	15.726

Tablica 12: Rezultat ulaganja

Ukupan financijski rezultat ulaganja u 2022. godini iznos 86.401 tisuća kuna te predstavlja smanjenje u iznosu od 32,9% u odnosu na prošlu godinu. Ukupni prihodi od ulaganja su se smanjili 10,8% u odnosu na prošlu godinu. Istodobno su se troškovi ulaganja povećali za 151,6% u odnosu na prošlu godinu što je rezultiralo smanjenjem neto financijskog rezultata.

Dobit iz ulaganja koja se priznaje direktno u kapital

Društvo u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti iskazuje efekte promjena fer vrijednosti financijskih instrumenata klasificiranih kao imovina raspoloživa za prodaju. Ukupan iznos nerealiziranih gubitaka od promjene fer vrijednosti ulaganja u obveznice i investicijske proizvode klasificirane kao imovina raspoloživa za prodaju iznosi 428.714 tisuća kuna (2021.: 54.115 tis. kn).

Ulaganja u sekuritizirane instrumente

Društvo nema ulaganja u sekuritizirane instrumente.

A.4 Razvoj ostalih poslova

Svi značajni primici i izdaci objašnjeni su u prethodnim točkama.

Na 31. prosinca 2022. ne postoje aktivni ugovori o leasingu.

A.5 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na poslovanje i rezultate opisane su u prethodnim točkama.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja

B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja

Temeljna pretpostavka uspješnog sustava upravljanja je transparentno postavljena organizacijska struktura s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima koja omogućuje učinkovito funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola, sustava upravljanja rizicima te nesmetan rad ključnih funkcija. Kako bi se osiguralo kontinuirano i redovito obavljanje djelatnosti pored poslovne politike i strategije potrebno je donijeti politike, strategije, pisane interne akte, postupke i procedure za upravljanje rizicima, uključujući i planove za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Vodeći se tim načelima, Društvo je uspostavilo organizacijsku strukturu s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima i učinkovitim protokom informacija među svim razinama te djelotvornim nadzorom svih razina. Društvo posebnu pažnju pridaje izbjegavanju sukoba interesa kao i politici primitaka. Nadalje, Uprava je donijela poslovnu politiku, strategiju, pisana pravila za upravljanje rizicima, unutarnju kontrolu, unutarnju reviziju i politiku izdvajanja poslova koje najmanje jednom godišnje pregledava i po potrebi prilagođava eventualnim novim okolnostima. Društvo redovno ocjenjuje učinkovitost politika, mjera i procedura vezanih za usklađenost Društva sa zakonskim odredbama. Osiguran je integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvještavanja i financijske i operativne kontrole. Svi ključni procesi u poslovanju Društva, uključujući planove za slučaj nepredviđenih okolnosti, regulirani su internim aktima koji se redovno preispituju i ažuriraju.

U okviru svojih revizijskih aktivnosti funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i drugih komponenata sustava upravljanja u svim organizacijskim jedinicama i procesima Društva, ovisno o razini rizika koji je određen strateškim planom interne revizije te, ako se pokaže potreba za promjenom ili poboljšanjem sustava, predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera i prati provedbe danih preporuka. Nadalje, Društvo uz pomoć redovnih procesa vrednovanja i procjene rizika također prati prikladnosti sustava upravljanja te prema potrebi, može pravovremeno reagirati i prilagoditi svoje aktivnosti prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u svakodnevnom poslovanju.

U nastavku je detaljnije opisana u Društvu ustrojena organizacijska i upravljačka struktura, njene odgovornosti i ovlasti, zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom članova Uprave, Nadzornog odbora, prokurista te ključnih funkcija zatim politika i prakse primitaka, sustav upravljanja rizicima, sustav unutarnjih kontrola te izdvajanje poslova.

Iz svega navedenog je razvidno da je Društvo uspostavilo i provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja koji osigurava stabilno i razborito upravljanje poslovima uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslova Društva.

B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije

B.1.2.1 Uprava

Uprava vodi poslove Društva i sastoji se od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor. Društvo zastupaju dva člana Uprave ili jedan član Uprave zajedno s prokuristom.

Nadzorni odbor određuje nadležnosti članova Uprave i donosi Poslovnik o radu Uprave u kojemu su, između ostaloga, određeni poslovi koje Uprava može poduzeti samo uz suglasnost Nadzornog odbora.

Uprava se na 31. prosinca 2022. sastojala od sljedećih članova:

Nataša Kapetanović, dipl. ing., predsjednica Uprave

Adriana Tomić, mr. sc., članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA, član Uprave

Predsjednica Uprave, Nataša Kapetanović, odgovorna je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za aktuarske poslove, Odjel za obradu i likvidaciju šteta, Odjel za osiguranje osoba, Odjel za neživotna osiguranja, Odjel za reosiguranje, Odjel za ljudske potencijale i Odjel za gradnju i upravljanje nekretninama. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Kvarner i Dalmacija, praćenje aktivnosti Odjela za internu reviziju, praćenje aktivnosti ključne funkcije – aktuarska funkcija i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija interne revizije. Odgovorna je i za zastupanje Društva kod državnih i nadzornih tijela.

Članica Uprave, Adriana Tomić, odgovorna je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za računovodstvo i financije, Odjel za kadrovske poslove i obračun plaća, Odjel za opće poslove, Odjel informatike i Odjel za upravljanje rizicima i kontroling. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Istra i Slavonija, praćenje aktivnosti Odjela za pravne poslove, praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija praćenja usklađenosti i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija upravljanja rizicima.

Član Uprave, Hrvoje Grčić, odgovoran je za vođenje sljedećih odjela: Odjel za zastupničku prodaju, Odjel za agencijsku prodaju, Odjel za korisnike osiguranja, Odjel za korporativne komunikacije i marketing, Odjel središnje organizacije prodaje i Odjel za kontroling prodaje.

Osim toga, Odjel za pravne poslove, Odjel za internu reviziju kao i ključne funkcije: funkcija praćenja usklađenosti, funkcija interne revizije, funkcija upravljanja rizicima i aktuarska funkcija u nadležnosti su Uprave u cjelini.

Svaki član Uprave dužan je na sjednici Uprave iznijeti važna pitanja iz svoje nadležnosti i podnijeti ih na raspravu i odlučivanje. Uprava je na zahtjev jednog člana Uprave dužna raspravljati i o važnim pitanjima poslovanja iz nadležnosti nekog drugog člana Uprave.

B.1.2.2 Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire Upravu koja vodi poslove Društva. Nadzorni odbor se na 31. prosinca 2022. sastojao od sljedećih pet članova:

mag. Klaus Scheitegel, predsjednik Nadzornog odbora

dr. Gernot Reiter, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Georg Schneider, mag. iur., mag. rer. soc. oec., član Nadzornog odbora

mag. dr. Othmar Ederer, član Nadzornog odbora

Maja Petriček, dipl. iur., članica Nadzornog odbora, predstavnica radnika u Nadzornom odboru

Nadzorni odbor postupa na temelju Poslovnika o radu Nadzornog odbora. U skladu s odredbama navedenog Poslovnika Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihovog provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti Nadzornog odbora.

B.1.2.3 Ključne funkcije

Uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svog poslovanja Društvo je u okviru sustava upravljanja ustrojilo sljedeće ključne funkcije: funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju interne revizije i aktuarsku funkciju.

B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima podrška je Upravi koja definira strategiju upravljanja rizicima te postavlja ograničenja rizika. Zadatak funkcije upravljanja rizicima je analizirati podatke koji su relevantni sa stajališta rizika, napraviti agregirani prikaz identificiranih rizika te ukazati na potencijalnu koncentraciju rizika. Nadalje, funkcija upravljanja rizicima daje pregled cjelokupne situacije rizika Društva te izrađuje potrebne izvještaje za interna i eksterna tijela.

B.1.2.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti prati usklađenost Društva s vanjskim i unutarnjim propisima te savjetuje Upravu i Nadzorni odbor o usklađenosti Društva s odredbama Zakona i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Društva. Utvrđuje i procjenjuje rizike usklađenosti te procjenjuje mogući učinak promjena u pravnom okruženju na poslovanje Društva. Funkcija praćenja usklađenosti procjenjuje primjerenost mjera usvojenih od strane Društva u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.2.3.3 Funkcija interne revizije

Funkcija interne revizije provodi neovisne i objektivne revizijske aktivnosti i aktivnosti savjetovanja. Funkcija interne revizije provodi revizije u skladu s Godišnjim planom interne revizije koji je napravljen na temelju analize područja poslovanja koja su prioritetna s obzirom na procjenu rizika. Godišnji plan interne revizije usvaja Nadzorni odbor uz prethodno mišljenje Uprave.

Pomoću metode provjere temeljene na procjenjivanju rizika u poslovanju Društva funkcija interne revizije provodi tekuće i opsežne provjere zakonitosti, ispravnosti i svrhovitosti cjelokupnog poslovanja te pruža podršku Društvu u ostvarivanju ciljeva tako što vrednuje učinkovitost cjelokupnog sustava internih kontrola, identificira slabosti i ukazuje na odgovarajuće mjere za smanjenje odnosno izbjegavanje rizika.

B.1.2.3.4 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija ima zadatke vezane za koordiniranje, kontrolu i savjetovanje. Aktuarska funkcija koordinira izračunom tehničkih pričuva prema propisima Solventnosti II te kontrolira proces izračuna. Nadalje, izražava i objašnjava sva pitanja vezana uz adekvatnost tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija procjenjuje dovoljnost i kvalitetu podataka koji su osnova za izračun tehničkih pričuva i uspoređuje najbolju procjenu s iskustvenim vrijednostima.

Podrška je sustavu upravljanja rizicima, posebno kod kreiranja modela rizika koji se koriste kod izračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti kao i kod vlastite procjene rizika i solventnosti.

B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja

Odlukom Glavne skupštine od 14. prosinca 2021. gospodin Othmar Ederer ponovno je izabran za člana Nadzornog odbora uz uvjet pribavljanja odobrenja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora od strane Agencije. Agencija je 26. siječnja 2022. donijela rješenje kojim se izdaje odobrenje za gospodina Othmara Ederera za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora za mandat u trajanju od 20. ožujka 2022. do 19. ožujka 2026.

Odlukom Glavne skupštine od 14. prosinca 2021. gospodin Gerald Gröstenberger ponovno je izabran za člana Nadzornog odbora uz uvjet pribavljanja odobrenja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora od strane Agencije. Agencija je 26. siječnja 2022. donijela rješenje kojim se izdaje odobrenje za gospodina Geralda Gröstenbergera za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora za mandat u trajanju od 20. ožujka 2022. do 19. ožujka 2026.

Odlukom Glavne skupštine od 14. prosinca 2021. gospodin Gernot Reiter ponovno je izabran za člana Nadzornog odbora uz uvjet pribavljanja odobrenja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora od strane Agencije. Agencija je 26. siječnja 2022. donijela rješenje kojim se izdaje odobrenje za gospodina Gernota Reitera za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora za mandat u trajanju od 20. ožujka 2022. do 19. ožujka 2026.

Gospodin Gerald Gröstenberger je 22. ožujka 2022. podnio ostavku na mjesto člana Nadzornog odbora. Ostavka gospodina Gröstenbergera stupila je na snagu 30. lipnja 2022.

Odlukom Glavne skupštine od 28. ožujka 2022. gospodin Georg Schenider izabran je za člana Nadzornog odbora uz uvjet pribavljanja odobrenja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora od strane Agencije. Agencija je 28. travnja 2022. donijela rješenje kojim se izdaje odobrenje za gospodina Georga Schenidera za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora za mandat u trajanju od 1. srpnja 2022. do 30. lipnja 2026.

Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 7. travnja 2022. izabrao gospodina Gernota Reitera za zamjenika predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor je odlukom od 29. srpnja 2022., nakon što je prethodno utvrdio da ispunjava uvjete za obavljanje funkcije člana Uprave te nakon što je rješenjem Agencije od 29. srpnja 2022. gospođi Adriani Tomić izdano odobrenje za obavljanje funkcije članice Uprave, imenovao gospođu Adrianu Tomić za članicu Uprave, s trajanjem mandata od 1. kolovoza 2022. do 31. srpnja 2027.

B.1.4 Politika i prakse primitaka

B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka

Politika primitaka je usmjerena na strategiju poslovanja, misiju Društva, ciljeve, vrijednosti, dugoročne interese i rezultate Društva i uključuje mjere za sprječavanje sukoba interesa.

Politika primitaka je usklađena sa strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Društva i njegovim profilom rizičnosti. Praksa primitaka promiče dobro i učinkovito upravljanje rizicima te ne potiče preuzimanje rizika koji prelaze ograničenja dopuštenih rizika Društva.

Primitak se sastoji od fiksne i varijabilne komponente. Radnici zaposleni u prodaji (prodavači osiguranja, voditelji timova i direktori prodaje) imaju za uspješno posredovanje odnosno za druge aktivnosti povezane s poslovima prodaje pravo na proviziju odnosno na druge novčane nagrade. Fiksne i varijabilne komponente su definirane Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika.

Otpremnine radnicima kojima prestaje radni odnos u Društvu isplaćuju se isključivo u skladu s relevantnim zakonskim odredbama. Otpremnine izvan navedenoga Društvo ne odobrava.

Društvo osigurava da novčanim i/ili nenovčanim oblicima primitaka ne potiče pogodovanje svojim interesima ili interesima svojih radnika na štetu potrošača. Društvo ni u kojem slučaju neće ocjenjivati učinkovitost svojih radnika i nagrađivati ih na način koji bi bio protivan najboljem interesu stranaka. Pri određivanju primitaka Društvo uzima u obzir prava i interese potrošača na način da radnici Društva nude potrošačima proizvode koji su u skladu s njihovim zahtjevima i potrebama odnosno koji su u interesu potrošača.

Društvo neće sklapati sporazume u vezi s nagrađivanjem, prodajnim ciljevima ili nečim drugim koji bi mogli Društvo ili njegove radnike potaknuti da preporuča stranci određeni proizvod osiguranja koji ne odgovara njezinim potrebama.

Prilikom formiranja provizijskih shema Društvo vodi računa o tome da se provizijskim stopama ne potiče radnika na prodaju jednog proizvoda među ostalim proizvodima istog tipa koji odgovaraju zahtjevima i potrebama stranke. Politika Društva je da provizije mogu biti isplaćene radnicima isključivo za njihovo uspješno djelovanje u aktivnostima povezanim s prodajom. Smatra se da radnik uspješno djeluje u aktivnostima povezanim s prodajom ako je ugovor o osiguranju pribavio u skladu s internim pravilima Društva tj. kada je radnik prije sklapanja ugovora o osiguranju utvrdio zahtjeve i potrebe stranke, kada je ispunio sve obveze u okviru predugovornog informiranja ugovaratelja osiguranja, kada je ponudu ispunio na ispravan način sukladno internim pravilima uključujući pravila o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, kada je ponudi priložio sve potrebne dokumente i dr.

Politika je usklađena sa zahtjevom za uključivanje rizika održivosti između ostaloga tako što su strukture primitaka i nagrađivanja u okviru fer i dugoročno ugovorenih radnih odnosa koncipirane na način da potiču održivo postupanje, usmjereno na vrijednosti.

B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti

B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave

Kao varijabilna komponenta primitka za sve radnike može se isplatiti godišnja nagrada. O uvjetima za ostvarenje prava na godišnju nagradu, načinu obračuna i načinu isplate godišnje nagrade kako za dio nagrade koji se odnosi na uspješnost realizacije individualnih ciljeva, tako i za dio nagrade koji se odnosi na ciljeve Društva, Uprava odlučuje posebnom odlukom.

Direktori u prodaji ostvaruju pravo na varijabilni dio plaće u vidu provizije sukladno Pravilniku o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika. Kao varijabilna komponenta primitka za direktore u prodaji isplaćuje se i mjesečna nagrada neovisno o obavljenom radu u obračunskom mjesecu u ovisnosti o ostvarenju produkcijskih veličina, sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika.

Direktoru u Odjelu za agencijsku prodaju kao varijabilni primitak može se odobriti i mjesečni paušalni dodatak za razvoj koji je neposredno vezan uz obavljanje poslova njegovog radnog mjesta.

Radnicima u internim odjelima za obavljanje poslova distribucije osiguranja može se kao varijabilni primitak odobriti pravo na isplatu provizije.

Kao varijabilna komponenta primitka za članove Uprave isplaćuje se godišnja nagrada sukladno stupnju realizacije ciljeva i u roku ugovorenog između člana Uprave i Nadzornog odbora.

B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova)

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja isplaćuje se provizija kao dio mjesečne plaće te stimulacija u vidu mjesečne nagrade.

Provizija za radnike u prodaji osiguranja obračunava se na temelju Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i drugim novčanim primicima radnika. Odluku o načinu obračuna provizije za nove programe osiguranja Uprava donosi i objavljuje najkasnije do dana početka prodaje tih programa osiguranja, vodeći pritom računa da provizija odgovara proviziji za ostale proizvode istog tipa iz ponude Društva.

Mjesečna nagrada ovisi o ostvarenoj proviziji u mjesecu za koji se isplaćuje plaća (za prodavače osiguranja) odnosno ovisno o veličini portfelja tima (za voditelje timova).

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja predviđena je i dodatna nagrada (superprovizija). Uvjete za ostvarivanje prava na dodatnu nagradu propisuje Uprava te se pravo na dodatnu nagradu ostvaruje u slučaju ostvarenja propisanih individualnih prodajnih rezultata (za prodavače osiguranja) odnosno prodajnih rezultata organizacijske jedinice (za voditelje timova).

B.1.4.2.3 Članovi Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora ne primaju fiksne niti varijabilne primitke za sudjelovanje u radu Nadzornog odbora.

B.1.4.3 Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja

U Društvu ne postoji sustav dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja za članove Uprave, Nadzornog odbora i nositelje ključnih funkcija.

B.1.5 Značajne transakcije

U razdoblju izvještavanja nije bilo značajnih transakcija s jedinim dioničarem, društvom GRAWE AG, osobama sa značajnim utjecajem na Društvo, članovima Uprave ili Nadzornog odbora.

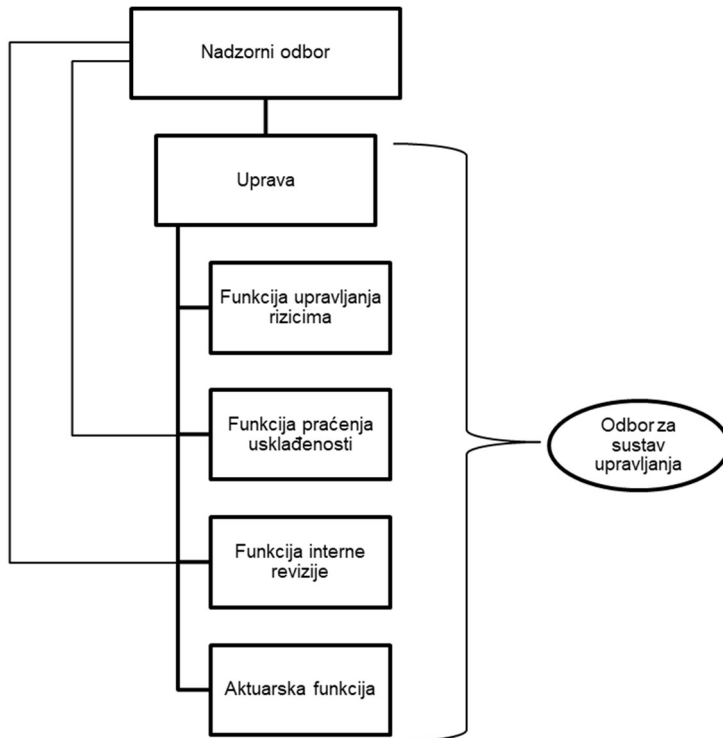
B.1.6 Struktura sustava upravljanja

U Društvu je uspostavljen Odbor za sustav upravljanja čiji članovi su članovi Uprave, nositelj funkcije praćenja usklađenosti, nositelj aktuarske funkcije, nositelj funkcije interne revizije, nositelj funkcije upravljanja rizicima, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel informatike, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel za računovodstvo i financije, kontakt osoba za praćenje usklađenosti - Odjel za upravljanje rizicima i kontroling, koordinator procesa izdvajanja poslova računalne obrade podataka, koordinator procesa izdvajanja poslova ulaganja imovine, koordinator procesa izdvajanja poslova administriranja reosiguranja, nositelj funkcije za praćenje i kontrolu distribucije osiguranja, odgovorna osoba za primjenu FATCA-e, ovlaštena osoba za provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i službenik za zaštitu podataka. Glavna svrha Odbora za sustav

upravljanja je razmjena informacija koje se odnose na pitanja usklađenosti u Društvu između nositelja funkcije praćenja usklađenosti i članova Odbora za sustav upravljanja.

B.1.6.1 Organizacijska integracija

Integracija sustava upravljanja u organizacijskoj strukturi Društva niže je grafički prikazana:

Slika 3: Sustav upravljanja

B.1.6.2 Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija

Nositelji ključnih funkcija imaju na raspolaganju sva potrebna ovlaštenja i resurse koji im omogućuju samostalno i neovisno djelovanje. U obavljanju svojih funkcija nositelji ključnih funkcija izravno su odgovorni Upravi te djeluju samostalno i neovisno. Nositelji ključnih funkcija neposredno izvještavaju Upravu koja imenuje i opoziva nositelje ključnih funkcija. Nositelji ključnih funkcija imenuju se na neodređeno vrijeme.

B.1.6.3 Izvještavanje i savjetovanje

B.1.6.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Izvještavanje o rizicima obuhvaća redovno izvještavanje prema unaprijed utvrđenim terminima (godišnje odnosno kvartalno) te ad hoc izvještavanje.

Redovno izvještavanje funkcije upravljanja rizicima dijeli se na godišnju procjenu rizika za sljedeću poslovnu godinu („risk assessment“) koja se odvija u sklopu procesa planiranja i kvartalno vrednovanje rizika koji su se materijalizirali u tekućoj godini („risk reporting“). Vlasnici rizika („risk owner“) dostavljaju predmetna vrednovanja funkciji upravljanja rizicima koja prikupljene podatke u obliku jedinstvenog izvještaja daje na znanje Upravi.

Kao što je prethodno navedeno, osim redovnog izvještavanja o rizicima, predviđeno je i izvanredno izvještavanje tzv. izvještavanje ad hoc.

Nadalje, minimalno jednom godišnje izrađuje se izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti (ORSA) koje podliježe odobrenju Uprave. Osim Uprave, predmetno izvješće se dostavlja Nadzornom odboru, nositeljima ključnih funkcija te prema potrebi, i u odgovarajućem ospegu, i ostalim internim korisnicima u Društvu. U skladu sa zakonskim rokovima, primjerak izvješća dostavlja se i Agenciji.

Funkcija upravljanja rizicima savjetuje Upravu o pitanjima relevantnima sa stajališta rizika te predlaže odgovarajuće mjere za smanjenje i praćenje identificiranih rizika.

B.1.6.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti

Obveza izvještavanja funkcije praćenja usklađenosti odnosi se na nositelja funkcije praćenja usklađenosti kao i na kontakt-osobe za praćenje usklađenosti. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je dužan za svaku poslovnu godinu, a najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine, Upravi i Nadzornom odboru podnijeti pisani izvještaj o radu funkcije praćenja usklađenosti (Godišnji izvještaj o praćenju usklađenosti). Nositelj funkcije praćenja usklađenosti dužan je bez odlaganja izvijestiti Upravu i Nadzorni odbor i o svim pitanjima važnim za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Izvještavanje kontakt-osoba za praćenje usklađenosti odvija se u tijeku procesa upravljanja rizicima. Zbog toga kontakt-osobe za praćenje usklađenosti svaka tri mjeseca izvještavaju nositelja funkcije praćenja usklađenosti o rizicima usklađenosti te planiranim i već provedenim mjerama kao i o svim ostalim pitanjima koja se odnose na praćenje usklađenosti i koji su značajni za njihovu organizacijsku jedinicu odnosno područje odgovornosti. Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti dužne su bez odlaganja izvijestiti nositelja funkcije praćenja usklađenosti i o svim pitanjima važnima za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti savjetuje Upravu i Nadzorni odbor naročito o usklađenosti s propisima kojima se uređuje poslovanje Društva kao i o primjeni odgovarajućih mjera u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.6.3.3 Funkcija interne revizije

Nakon završetka provođenja revizije interni revizor izrađuje revizijski izvještaj u kojemu navodi utvrđene nalaze iz provedene revizije. Svaki izvještaj prvo pregledava nositelj funkcije interne revizije te se nakon toga daje na znanje odgovornim osobama iz revidiranih područja kao i cjelokupnoj Upravi. Revizijski izvještaj koji se daje na znanje Upravi mora sadržavati sve nalaze revizije i dane preporuke.

Nositelj funkcije interne revizije obavještava Upravu i Nadzorni odbor dva puta godišnje o svim nalazima revizije, danim preporukama i provedbi danih preporuka. Nositelj funkcije interne revizije izdaje Polugodišnje izvješće interne revizije sa stanjem na 30. lipnja tekuće godine te Godišnji izvještaj interne revizije sa stanjem na 31. prosinca.

Ako funkcija interne revizije ocijeni da su nastavak poslovanja, razvitak ili funkcionalnost Društva ugroženi ili bitno narušeni, bez odgode izvješćuje sve članove Uprave. Revizijski izvještaj se, nadalje, mora podnijeti bez odgode ako je neophodno ili svrhovito kako bi se u većoj mjeri utvrđena narušavanja mogla što prije otkloniti ili ograničiti njihovo širenje.

U okviru aktivnosti savjetovanja funkcija interne revizije pruža potporu u projektima, osobito savjetovanjem u oblikovanju sustava internih kontrola i u implementaciji važnih projekata i radnih postupaka, kako bi se osigurala njihova pravilnost i implementacija adekvatnih kontrola.

B.1.6.3.4 Aktuarska funkcija

Tijekom 2022. godine aktuarska funkcija je obavljala sljedeće poslove u okviru Solventnosti II vezane uz tehničke pričuve:

- koordiniranje izračuna tehničkih pričuva
- osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva
- procjenjivanje dovoljnosti i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva
- uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom
- obavještavanje Uprave i Nadzornog odbora Društva o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija je također iskazala mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja i primjerenosti programa reosiguranja te sudjelovala u učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

Aktuarska funkcija podnosi najmanje jednom godišnje pisani izvještaj Upravi o preuzetim zadacima i njihovim rezultatima. U izvještaju se jasno utvrđuje svaki eventualni nedostatak i daju preporuke kako ispraviti takve nedostatke.

Aktuarska funkcija u izvještaju za 2022. godinu iznosi sljedeća mišljenja:

- potvrđuje pouzdanost i primjerenost izračuna tehničkih pričuva te adekvatnu kvalitetu korištenih podataka i sustava informacijskih tehnologija
- potvrđuje primjerenu politiku preuzimanja rizika uzimajući u obzir dostatnost premije, nepostojanje antiselekcije te ostale učinke na portfelj (inflacija, pravni rizici i sl.)
- potvrđuje primjerenost ugovora o reosiguranju obzirom na profil rizičnosti Društva i kreditni položaj reosiguravatelja te primjerenost izračuna naknada od reosiguranja.

B.2 Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom

B.2.1 Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem

B.2.1.1 Općenito

Za vrednovanje stručnosti članova Uprave, članova Nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija uzimaju se u obzir stručne kvalifikacije stečene formalnim obrazovanjem, stručna znanja i praktično radno iskustvo.

B.2.1.2 Uprava

B.2.1.2.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Uprave moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij čijim je završetkom stečeno najmanje 300 ECTS bodova ili sveučilišni dodiplomski studij čijim je završetkom stečena visoka stručna sprema ili stručni dodiplomski studij u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom je stečena visoka stručna sprema.

Članovi Uprave moraju imati najmanje tri godine iskustva na rukovodećim poslovima u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje koje čini radno iskustvo u obavljanju funkcije člana uprave, zamjenika člana uprave, prokurista, nositelja ključne funkcije i/ili u rukovođenju organizacijskim dijelovima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje ili najmanje pet godina iskustva u rukovođenju poslovima koji se mogu usporediti s poslovima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje, a koji su poslovi takvog karaktera da je obavljajući takve poslove kandidat mogao steći znanje potrebno za obavljanje funkcije člana Uprave u vezi s financijskim tržištima, regulatornim okvirom i zahtjevima, strateškim planiranjem i povezivanjem poslovne strategije, poslovnog plana i njegovog izvršenja, upravljanjem rizicima, procjenom djelotvornosti nadzora i kontrole te tumačenjem financijskih podataka, utvrđivanjem glavnih problema na osnovi tih podataka te odgovarajućim kontrolama i mjerama, a koje čini radno iskustvo u rukovođenju poslovima na razini uprave ili neposredno ispod uprave, odnosno na rukovodećim mjestima s visokim stupnjem samostalnosti, prvenstveno u financijskim institucijama odnosno pravnim osobama koje su prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika svrstane u velike poduzetnike; rad na ključnim rukovodećim mjestima s visokim stupnjem samostalnosti u tijelima javne vlasti ili tijelu nadležnom za nadzor financijskih institucija; iskustvo prokurista, a osobito prokurista kreditne institucije ili druge financijske institucije.

B.2.1.2.2 Stručna znanja

Članovi Uprave moraju imati stručna znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela, sustava upravljanja, financijske i aktuarske analize kao i regulatornog okvira i regulatornih zahtjeva.

Pri tome Uprava kao cjelina mora biti stručna. Pojedini članovi Uprave s višom razinom posebnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito s obzirom na podjelu nadležnosti, kompenzirati nižu razinu znanja iz navedenih područja kod drugih članova Uprave.

B.2.1.3 Nadzorni odbor

B.2.1.3.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Nadzornog odbora moraju imati stručne kvalifikacije koje su opisane u točki B.2.1.2.1 za članove Uprave pri čemu jedan član Nadzornog odbora, koji svojim relevantnim iskustvom i dosadašnjim radom u nadzornom odboru društva za osiguranje ili reosiguranje može dokazati da ispunjava uvjete propisane Zakonom, ne mora imati završen diplomski studij.

Članovi Nadzornog odbora moraju imati iskustvo stečeno u vođenju, rukovođenju poslovima ili u poslovima nadzora nad vođenjem poslova društva za osiguranje ili društva za reosiguranje u trajanju od najmanje tri godine ili istovjetno iskustvo u trajanju od najmanje pet godina stečeno u drugom trgovačkim društvu odnosno pravnoj osobi usporedive veličine i predmeta poslovanja kao i Društvo odnosno iskustvo stečeno na poslovima na kojima se moglo steći iskustvo potrebno za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora društva za osiguranje ili društva za reosiguranje, poslovima u tijelima nadležnima za nadzor financijskih institucija, rukovodećim mjestima s visokim stupanjem samostalnosti u pravnim osobama s javnim ovlastima ili tijelima državne uprave ili poslovima prokurista ili savjetnika uprave u drugom trgovačkom društvu odnosno pravnoj osobi koja obavlja poslove iz djelatnosti usporedive s poslovima iz djelatnosti društva za osiguranje ili društva za reosiguranje. Članovi Nadzornog odbora moraju poznavati djelatnost kojom se Društvo bavi te trebaju biti u stanju u skladu sa specifičnim obrazovanjem i radnim iskustvom u struci kritički ispitati odluke Uprave i davati konstruktivne prigovore na odluke Uprave.

B.2.1.3.2 Stručna znanja

Članovi Nadzornog odbora moraju imati temeljna znanja o bitnim pravima i obvezama Uprave i Nadzornog odbora, strukturi i načinu funkcioniranja Društva, odborskim (komisijskim) procedurama za Nadzorni odbor kao i stručna znanja najmanje u onoj mjeri koje osobu kvalificira za sudjelovanje u kolektivnom odlučivanju Nadzornog odbora u području nadzora i kontrole Uprave te moraju poznavati i razumjeti pravo trgovačkih društava i regulatorne propise posebno značajne za nadzor vođenja poslova Društva od strane Uprave.

Predsjednik Nadzornog odbora mora, osim prethodno navedenih znanja, imati primjerena teorijska i praktična znanja o poslovanju i računovodstvu društva za osiguranje ili društva za reosiguranje. Osim

toga, mora biti upoznat s relevantnim regulatornim okvirom koji se odnosi na nadležnosti Nadzornog odbora te mora imati osnovna znanja iz prava trgovačkih društava te poznavati i Statut Društva kao i Poslovnik o radu Uprave i Poslovnik o radu Nadzornog odbora te mora poznavati i razumijevati i regulatorni okvir koji se odnosi na funkciju predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor mora, kao i Uprava, u cjelini biti stručan. Pojedini članovi Nadzornog odbora s višom razinom posebnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito u svrhu poželjne različitosti u pogledu obrazovanja i stručnosti, kompenzirati nižu razinu znanja iz navedenih područja kod drugih članova Nadzornog odbora.

B.2.1.4 Nositelji ključnih funkcija

B.2.1.4.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Nositelji ključnih funkcija moraju imati stručne kvalifikacije koje su opisane u točki B.2.1.2.1 za članove Uprave.

Nositelji ključnih funkcija moraju imati najmanje tri godine iskustva u rukovođenju ili obavljanju osiguravateljskih poslova u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje ili drugoj pravnoj osobi na odgovarajućim poslovima iz područja financija, bankarstva, prava, aktuaristike, revizije ili upravljanja rizicima, uključujući i više kratkoročnih ili privremenih poslova za koje se može utvrditi da su obavljajući takve poslove stekli to iskustvo.

B.2.1.4.2 Stručna znanja

Nositelji ključnih funkcija moraju imati znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela kao i regulatornog okvira u skladu s pojedinačnom ključnom funkcijom. Svaki nositelj ključne funkcije mora imati i specifična stručna znanja za ključnu funkciju koju obavlja.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima, nositelj funkcije praćenja usklađenosti i nositelj funkcije interne revizije moraju imati stručna znanja iz područja sustava upravljanja.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima i nositelj aktuarske funkcije moraju imati stručna znanja iz područja financijske i aktuarske analize.

Nositelj aktuarske funkcije mora imati stručna znanja iz aktuarske i financijske matematike.

B.2.2 Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti

B.2.2.1 Uprava

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave donosi Nadzorni odbor. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave nadležna je za prikupljanje dokumentacije i

informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom i trećim osobama, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne, redovne i izvanredne procjene uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave, donošenje zaključka o prethodnoj procjeni uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave, ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika koji su propisani Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave koja je usklađena s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se prije prvog te prije svakog sljedećeg podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana Uprave tako da Nadzorni odbor može svoju odluku o imenovanju člana Uprave temeljiti na rezultatima procjene.

Članovi Nadzornog odbora obavljaju razgovor (intervju) s kandidatom radi utvrđivanja njegovog znanja, sposobnosti, vještina, motiviranosti, rezultata u dosadašnjem radu i ostalih okolnosti koje su značajne za donošenje odluke.

Prije donošenja odluke o imenovanju člana Uprave Nadzorni odbor mora za kandidata za člana Uprave od Agencije zatražiti i dobiti odobrenje za obavljanje funkcije člana Uprave.

O imenovanju i razrješenju člana Uprave Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Redovna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se jednom godišnje, na temelju samoprocjene člana Uprave koja sadržava eventualne promjene u vezi činjenica i okolnosti koje se odnose na ispunjenje uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave, kao i na temelju druge dokumentacije propisane Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave s ciljem utvrđivanja stalne stručnosti i primjerenosti za obavljanje funkcije člana Uprave.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Uprave provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost člana Uprave.

B.2.2.2 Nadzorni odbor

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora donosi Glavna skupština. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora nadležna je za prikupljanje dokumentacije i informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom i trećim osobama, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne i izvanredne procjene uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, donošenje zaključka o prethodnoj procjeni uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se prije prvog te prije svakog sljedećeg imenovanja za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora tako da Glavna skupština može svoju odluku o imenovanju člana Nadzornog odbora temeljiti na rezultatima procjene.

Prije donošenja odluke o imenovanju člana Nadzornog odbora Društvo mora za kandidata za člana Nadzornog odbora od Agencije zatražiti i dobiti odobrenje za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

O imenovanju i razrješenju člana Nadzornog odbora Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost člana Nadzornog odbora.

B.2.2.3 Ključne funkcije

Odluku o postojanju uvjeta za obavljanje ključne funkcije donosi Uprava. Komisija za procjenu uvjeta za obavljanje ključne funkcije nadležna je za prikupljanje dokumentacije i informacija od kandidata i korespondenciju s kandidatom i trećim osobama, prikupljanje dokumentacije i informacija iz javno dostupnih izvora odnosno od nadležnih tijela, provođenje postupka prethodne, redovne i izvanredne procjene uvjeta za obavljanje ključne funkcije, donošenje zaključka o prethodnoj procjeni uvjeta za obavljanje ključne funkcije ali ne i za donošenje odluke o postojanju uvjeta za obavljanje ključne funkcije.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se na temelju dostavljene dokumentacije i ispunjenog upitnika koji su propisani Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje ključnih funkcija koja je usklađena s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Prethodna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se prije donošenja odluke o imenovanju nositelja ključne funkcije tako da Uprava može svoju odluku o imenovanju nositelja ključne funkcije temeljiti na rezultatima procjene.

Članovi Uprave obavljaju razgovor (intervju) s kandidatom radi utvrđivanja njegovog znanja, sposobnosti, vještina, motiviranosti, rezultata u dosadašnjem radu i ostalih okolnosti koje su značajne za donošenje odluke. O imenovanju i razrješenju nositelja ključne funkcije Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

Redovna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se jednom godišnje, na temelju samoprocjene nositelja ključne funkcije koja sadrži eventualne promjene u vezi činjenica i okolnosti koje se odnose na ispunjenje uvjeta za obavljanje ključne funkcije, kao i na temelju druge dokumentacije propisane Politikom za izbor i procjenu uvjeta za obavljanje ključnih funkcija, s ciljem utvrđivanja stalne stručnosti i primjerenosti za obavljanje ključne funkcije.

Izvanredna procjena uvjeta za obavljanje ključne funkcije provodi se kada nastupi događaj ili okolnost koji dovode u sumnju stručnost i primjerenost nositelja ključne funkcije.

B.3 Sustav upravljanja rizicima

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mjere za prepoznavanje i ovladavanje rizicima, kojima je Društvo izloženo. Drugim riječima, upravljanje rizicima je sveukupnost propisa, politika i procedura koji su međusobno usklađeni i koordinirani te mjera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Zadatak upravljanja rizicima je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sustavno vrednovanje, upravljanje, nadgledanje kao i pripremanje alternativnih mjera, kako bi se pravodobno moglo postupati protiv potencijalnih štetnih događaja.

Jedan od ciljeva upravljanja rizicima je stvaranje odgovarajuće kulture u svim odjelima Društva tj. poticanja svijesti o postojanju rizika pri donošenju svih odluka i postupaka tijekom poslovanja. Stoga je potrebno razviti odgovarajući pristup rizicima na svim razinama Društva. U tu svrhu organiziraju se redovite radionice s vlasnicima rizika na temu upravljanja rizicima i na temu aktualnih izmjena.

Implementacija sustava upravljanja rizicima u Društvo objašnjena je u Politici upravljanja rizicima, koja je usvojena od strane Uprave Društva. Predmetna Politika se najmanje jednom godišnje provjerava, i po potrebi, usklađuje.

B.3.1 Strategija upravljanja rizicima

Temeljna načela strategije upravljanja rizicima proizlaze iz poslovne politike Društva i mogu se sažeti u sljedećim točkama:

- osiguranje daljnjeg razvoja Društva
- osiguranje financijskih ciljeva
- ostvarenje strateških ciljeva
- usklađenost sa zakonskim propisima.

Ključni čimbenik za osiguranje nastavka poslovanja je kontinuirano održavanje odgovarajuće razine vlastitih sredstava i njihova sigurnost.

Usklađivanje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima provodi se u okviru izrade godišnjeg plana kao i kroz izračun ključnih pokazatelja, sustava za rano prepoznavanje rizika i analiza scenarija te izračuna kapitalnih zahtjeva prema načelima Solventnosti II.

Osim toga, na temelju planova za višegodišnje razdoblje, a u sklopu procesa vlastite procjene rizika i solventnosti, izvode se zaključci o razini i kvaliteti vlastitih sredstava i analizira se mogu li se zacrtani strateški ciljevi doista ostvariti, odnosno je li osigurano dugoročno ispunjenje kapitalnih zahtjeva ili je u tu svrhu potrebna implementacija odgovarajućih mjera.

Sustav upravljanja rizicima i sustav internih kontrola usklađeni su tako da stvaraju preduvjete za postizanje financijskih i strateških ciljeva Društva, kao i ispunjenje zakonskih odredbi za izračun solventnosti.

B.3.2 Proces upravljanja rizicima

Na sljedećoj slici prikazani su glavni koraci u procesu upravljanja rizicima.

Slika 4: Proces upravljanja rizicima

Prvi korak u procesu upravljanja rizicima je **identifikacija rizika**. Taj korak predstavlja analizu trenutnog stanja koja uključuje preispitivanje ključnih procesa i ključnih područja poslovanja, nakon čega se identificiraju potencijalni rizici i odgovarajuće mjere za njihovo smanjenje ili izbjegavanje.

Poseban naglasak stavlja se na rizike s najvećim mogućim financijskim učinkom.

Svaki pojedini identificirani rizik dodijeljen je određenoj grupi rizika. Takva kategorizacija rizika pojednostavljuje prikupljanje relevantnih informacija o rizicima, njihovo vrednovanje i upravljanje.

U Društvu su jasno definirane odgovornosti za svaki pojedini rizik, pri čemu su vlasnici (upravitelji) rizika odgovorni za vrednovanje i praćenje dodijeljenih im rizika.

U svrhu procjene ukupnog profila rizičnosti definiran je vremenski horizont od jedne godine te vremenski horizont od tri godine (uz pojednostavljenu projekciju četvrte godine) koji je usklađen s vremenskim horizontom planiranja u Društvu.

Ujednačen način identificiranja i vrednovanja rizika unutar svake pojedine organizacijske jedinice u Društvu osiguran je ne samo definiranim Katalogom rizika nego i uputama za procjenu potencijalnih rizika, odnosno vrednovanjem rizika koji su se već materijalizirali u promatranom razdoblju.

Drugi korak u procesu upravljanja rizicima je **vrednovanje i analiza rizika**. U tom koraku se nastoji, koliko je to moguće, kvantificirati identificirane rizike. Za rizike kod kojih je kvantifikacija otežana ili se uopće ne može napraviti (kao npr. neki od operativnih rizika) provodi se kvalitativna procjena.

Procjena potencijalnih rizika dobiva se od strane stručnjaka za predmetno područje, a pomoću matrice rizika koja uzima u obzir dva faktora – vrijednost rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika („risk assessment“).

Na temelju odabira vrijednosti rizika i stupnja vjerojatnosti njegove realizacije dobije se očekivana vrijednost pojedinog rizika na godišnjoj razini.

Proces vrednovanja potencijalnih rizika provodi se jednom godišnje u sklopu procesa planiranja (treći kvartal tekuće godine za sljedeću godinu).

Nadalje, prilikom analize identificiranih rizika određuje se stupanj njihove važnosti. U svim kasnijim analizama i prilikom definiranja mjera za upravljanje rizicima poseban naglasak se stavlja na rizike koji su prethodno opisani kao značajni.

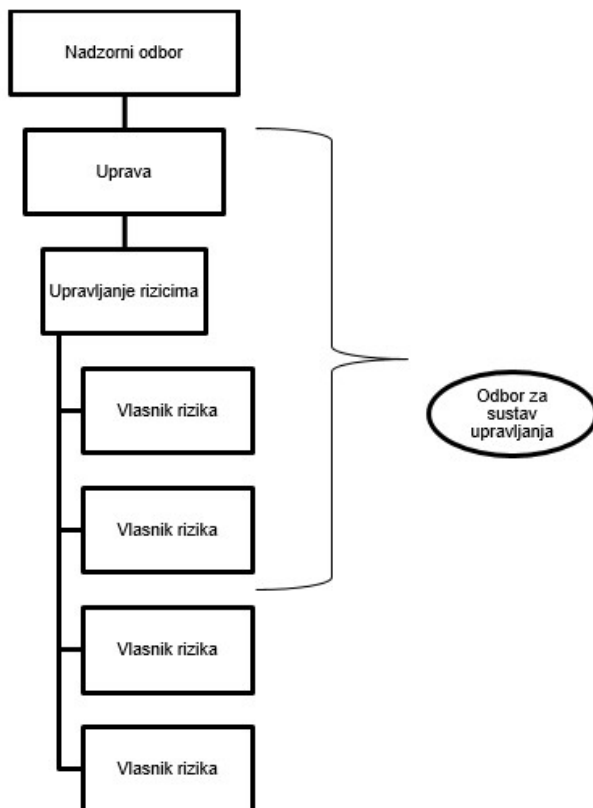
Nakon vrednovanja i analize slijedi **kontrola rizika**. U tom koraku se povezuju profil rizičnosti, interno procijenjena ukupna potreba za kapitalom te interno definirana ograničenja rizika. Za pokriće rizika koji su opisani kao značajni osigurava se odgovarajući iznos kapitala.

Pri tome se informacije relevantne sa stajališta rizika uzimaju u obzir prilikom definiranja odgovarajućih mjera za praćenje rizika (npr. napuštanje određenog područja poslovanja; promjene/prilagodbe proizvoda; promjene na području ulaganja).

Sljedeći korak u procesu upravljanja rizicima odnosi se na **nadgledanje/praćenje rizika**. Praćenje identificiranih rizika obveza je svakog vlasnika (upravitelja) rizika i provodi se, s jedne strane kroz kontrolu pridržavanja definiranih ograničenja na rizike te s druge strane kroz kontinuirano promatranje pokazatelja identificiranih rizika. Nadalje, konstantnim promatranjem učinkovitost implementiranih mjera za smanjenje rizika kao i promatranjem kretanja na tržištu osiguranja i tržištu kapitala omogućava se brza reakcija na sve potencijalne promjene u okruženju u kojemu Društvo posluje.

B.3.3 Implementacija funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima organizacijski je ustrojena na sljedeći način:

Slika 5: Organizacijski ustroj funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima je – kao dio sustava upravljanja – integrirana u organizacijsku strukturu, kao i u proces donošenja odluka Društva te odgovara izravno Upravi. U svome radu je neovisna i odluke donosi samostalno. Funkcija upravljanja rizicima podnosi izvještaje izravno Upravi. Imenovanje, ponovno imenovanje ili opoziv nositelja funkcije upravljanja rizicima u isključivoj je nadležnosti Uprave. Detalji o funkciji upravljanja rizicima dostupni su u točki B.1. ovog izvješća.

Odgovornost za ustroj odgovarajućeg sustava upravljanja rizicima je na Upravi Društva.

Odgovornosti unutar procesa upravljanja rizicima dodijeljeni su na sljedeći način:

Vrednovanje, kontrola i praćenje pojedinačnih rizika u nadležnosti je vlasnika (upravitelja) rizika kojima su predmetni rizici dodijeljeni. Identificiranje i vrednovanje rizika povezanih s formiranjem pričuva u nadležnosti je aktuarske funkcije koja ujedno provjerava i primjerenost korištene metodologije formiranja pričuva.

Kao što je to već opisano u točki B.1.2.3., rizike povezane s praćenjem usklađenosti identificira i vrednuje funkcija praćenja usklađenosti. Interna revizija izrađuje kartu rizika i procjenjuje učinkovitost sustava upravljanja rizicima u okviru svojih revizija.

Politika primitaka zajedno sa strategijom upravljanja rizicima omogućava razborito upravljanje Društvom te jačanje cjelokupnog sustava upravljanja rizicima.

Suradnja prethodno spomenutih ključnih funkcija očituje se i kroz redovite sastanke Odbora za sustav upravljanja na kojima se raspravlja o svim temama i o svim značajnim rizicima unutar pojedinačnih organizacijskih jedinica, kao i o ukupnom profilu rizičnosti Društva te se dogovaraju odgovarajuće mjere za upravljanje predmetnim rizicima. Funkcija upravljanja rizicima odgovorna je za koordinaciju cjelokupnog procesa upravljanja rizicima kao i pružanje podrške vlasnicima (upraviteljima) rizika. Na temelju prikupljenih podataka definira se ukupni profil rizičnosti Društva.

Glavni zadaci i odgovornost funkcije upravljanja rizicima opisani su u točki B.1.2.3.2., dok su ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani u točki B.1.6.2.

Izveštavanje o rizicima uspostavljeno je između vlasnika (upravitelja) rizika i Odjela za upravljanje rizicima i kontroling te između funkcije upravljanja rizicima i Uprave i Nadzornog odbora. Izveštavanje i savjetovanje od strane funkcije upravljanja rizicima opisano je u točki B.1.6.3.1.

B.3.4 Upravljanje rizicima za korisnike internog modela

U svrhu izračuna kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR) prema načelima Solventnost II Društvo ne koristi interni model, već standardnu formulu definiranu od strane EIOPA-e.

B.3.5 Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA)

Vlastita procjena rizika i solventnosti je sastavni dio poslovne strategije i poslovnog planiranja te se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Društva. ORSA proces se provodi minimalno jednom godišnje odnosno češće ako Društvo procijeni da je došlo ili da bi primjenom određene odluke moglo doći do značajne promjene u profilu rizičnosti Društva. Rezultati ORSA procesa se dokumentiraju u Izvješću o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti kojeg odobrava Uprava i daje na znanje Agenciji i Nadzornom odboru.

Glavni cilj provođenja procesa vlastite procjene rizika i solventnosti je sveobuhvatan pregled postojećih i potencijalnih rizika Društva te postojećeg i očekivanog stupnja solventnosti. Pri tome se u obzir uzimaju strateški, financijski i osigurateljno-tehnički ciljevi utvrđeni u poslovnoj strategiji te ograničenja rizika utvrđena u strategiji upravljanja rizicima.

U procjenu su uključeni svi značajni rizici Društva, neovisno o tome mogu li se kvantificirati ili ne.

Proces ORSA povezuje sustav upravljanja rizicima s cjelokupnim sustavom upravljanja u Društvu. Stvara poveznicu između upravljanja kapitalom, nadzora i internih kontrola te dobivenih saznanja iz samoga procesa. Sve to se odvija u skladu s poslovnom strategijom, strategijom upravljanja kapitalom i strategijom upravljanja rizicima. Naglasak je na anticipativnom pogledu na potencijalne rizike s kojima se Društvo može suočiti u budućnosti, kako bi dobivena slika o ukupnim rizicima bila što potpunija.

Interna stopa solventnosti definira se u tijeku procesa utvrđivanja sposobnosti nosivosti rizika stavljanjem u odnos vlastitih sredstava s ukupnom potrebom za kapitalom (interna potreba za kapitalom).

ORSA je važan alat Uprave, kao i središnji izvor informacija za Nadzorni odbor, druge ključne funkcije u Društvu te Agenciju kao nadzorno tijelo Društva.

Cjelokupni proces provođenja ORSA-e usklađen je s prirodom, opsegom i složenošću rizika kojima je Društvo izloženo.

Provedba vlastite procjene rizika i solventnosti uključuje i usporedbu rezultata kapitalnih zahtjeva glede solventnosti (SCR iz 1. stupa) i rezultata kapitalnih zahtjeva prema internom obračunu Društva. Nadalje, provedba procesa ORSA uključuje i analizu kontinuirane usklađenosti s kapitalnim zahtjevima SCR i MCR te analizu kontinuirane usklađenosti s tehničkim pričuvama.

B.3.5.1 Opis procesa ORSA

Provedba procesa ORSA započinje definiranjem strategije upravljanja rizicima, koja je usklađena s poslovnom strategijom Društva. Na temelju definirane strategije upravljanja rizicima definiraju se ograničenja rizika i apetit za rizikom te se prate tako postavljena ograničenja.

Slijedi utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom prema internom obračunu (2. stup) koja se temelji na profilu rizičnosti definiranom u sklopu procesa upravljanja rizicima (pogledati točku B.3.2).

Ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva iz 1. stupa te se na taj način definira interna stopa solventnosti za jednogodišnje razdoblje. Vlastita sredstva se, ovisno o kvaliteti, raspoređuju u zakonski definirane kategorije 1, 2 i 3.

Važan korak u provedbi procesa ORSA je anticipativni pogled na očekivane rizike. Sažetak rezultata za promatrano jednogodišnje i višegodišnje razdoblje opisuje se u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Dobiveni rezultati utječu na definiranje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima.

Dodatni dio koji se obrađuje u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti je kontrola primjerenosti metodologije izračuna SCR-a i korištenih pretpostavki. Kontrola se provodi usporedbom rezultata 1. i 2. stupa. Osim toga, izvještaj uključuje i kontrolu usklađenosti obračuna tehničkih pričuva s važećom regulativom.

U Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti prikazan je sažetak korištenih pretpostavki za vrednovanje i obračun identificiranih rizika, kao i rezultati i saznanja iz procesa provedbe ORSA-e i izračuna SCR-a. Predmetni rezultati i saznanja komentiraju se na sjednicama Odbora za sustav upravljanja i na sjednicama Uprave. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima. Kada Uprava usvoji Izvještaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti, on se u zakonski propisanom roku od dva tjedna dostavlja Agenciji.

Obračuni i korištena metodologija u pojedinačnim koracima provedbe procesa ORSA opisani su u internoj dokumentaciji Društva.

Značajan dio cjelokupnog procesa provedbe ORSA-e, a posebno dijela koji se odnosi na utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom, je osiguravanje kvalitete podataka. Ona se u Društvu osigurava korištenjem jedinstvenih sustava unutar GRAWE Group, automatskim odnosno u velikoj mjeri automatskim sučeljima, točnim definicijama pojedinačnih podataka i sigurnošću pohranjenih podataka, ali i tijesnom suradnjom između funkcija upravljanja i svih poslovnih područja koja obuhvaća proces ORSA.

B.3.5.2 Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA

Ukupnu odgovornost za učinkovitost procesa ORSA i iz njega dobivenih rezultata snosi cijela Uprava. To znači da Uprava razumije ORSA-izračune i da dobivene rezultate preispituje i na temelju njih donosi strateške odluke o upravljanju. Tako donesene odluke se opet uključuju u proces ORSA kao nova osnova. Osim toga, u slučaju značajne promjene stanja rizika ili profila rizičnosti (npr. zbog prijenosa portfelja, preuzimanja vlasničkih udjela u drugom društvu, i/ili uvođenje novih grupa proizvoda) Uprava može donijeti odluku o izvanrednoj (ad hoc) provedbi vlastite procjene rizika i solventnosti. Nadalje, prilikom donošenja značajnih strateških odluka Uprava dobiva podršku u obliku nekoliko varijanti izračuna, u kojima se konačni rezultat promatra preko različitih ulaznih parametara i pretpostavki o rizicima.

Funkcija upravljanja rizicima koordinira cjelokupnim procesom provedbe ORSA-e, pri čemu ostvaruje usku suradnju s drugim ključnim funkcijama u Društvu. Detaljniji opis organizacijske strukture za funkciju upravljanja rizicima sadržan je u točki B.3.3.

B.3.5.3 Učestalost provođenja procesa ORSA

Redovni proces provođenja vlastite procjene rizika i solventnosti odvija se jednom godišnje, paralelno s procesom poslovnog planiranja. Izvještaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti odobrava i usvaja Uprava. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima.

U slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Društva odnosno u slučaju značajnih promjena kod adekvatnosti kapitala predviđeno je provođenje izvanredne (ad hoc) vlastite procjene rizika i solventnosti. Takve promjene mogu biti prouzročene internim odlukama i čimbenicima (npr. značajne promjene u investicijskom portfelju) ili vanjskim čimbenicima (tržišni rizici).

B.3.5.4 Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom

Profil rizičnosti Društva definira se temeljem rezultata vrednovanja rizika u sklopu procesa procjene rizika (pogledati točku B.3.2.), pri čemu se u obzir uzimaju i analiziraju i rezultati obračuna SCR-a.

Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom za tržišne rizike provodi se pomoću interno razvijenih metoda temeljenih na VaR izračunima sa stupnjem pouzdanosti od 95% uz vremenski horizont od jedne godine (skraćeno VaR 95), odnosno uz pomoć testova otpornosti na stres i analiza scenarija. Za preostale rizike se, ovisno o modulu, koriste i procjene internih stručnjaka za pojedina područja i interno razvijene metode. Metode su detaljnije opisane u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Važno je istaknuti da u izračun ukupne potrebe za kapitalom ulaze svi značajni rizici uključujući i one koji nisu obuhvaćeni standardnom formulom za 1. stup. Iz tog razloga se rizici koji nisu na primjeren način uvršteni u standardnu formulu dodatno uključuju u internu procjenu rizika.

Ukupna interna potreba za kapitalom definira se agregirajući sve identificirane značajne rizike. Prilikom agregacije uzima se u obzir korelacijska matrica iz 1. stupa.

Projekcija ukupne interne potrebe za kapitalom za višegodišnje razdoblje planiranja temelji se na postojećem trogodišnjem planu Društva prema načelima MRS/MSFI-a koji služi kao podloga za planiranje prema tržišnoj vrijednosti. Za potrebe izvještavanja je, uz pojednostavljene pretpostavke, napravljena projekcija i dodatne četvrte godine.

B.3.5.5 Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima

Kao što je prethodno navedeno u točki B.3.5.1., ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva raspoloživa na referentni datum. Osim samog iznosa vlastitih sredstava u obzir se uzima i njihova kvaliteta.

Vlastita sredstva kojima Društvo raspolaže zadovoljavaju zakonske kriterije prema kojima se najveći dio vlastitih sredstava razvrstava u kategoriju s najvišom razinom sigurnosti koja u cijelosti se mogu koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva.

Postavljeni plan upravljanja kapitalom uključuje i jednogodišnje prognoze i srednjoročni plan vlastitih sredstava i kapitalnih zahtjeva, kao i sve druge relevantne informacije koje proizlaze iz sustava upravljanja rizicima i Izvještaja o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Plan upravljanja kapitalom zajedno s Izvještajem o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti podnosi se Nadzornom odboru.

Ako se iz spomenutih projekcija može zaključiti da bi stupanj solventnosti Društva mogao pasti ispod interno postavljene granice, uslijedit će razrada plana za primjenu odgovarajućih mjera.

B.4 Sustav internih kontrola

B.4.1 Opis

Uprava snosi sveukupnu odgovornost za uspostavu, praćenje i redovito provođenje primjerenog i učinkovitog sustava internih kontrola što podrazumijeva: usklađenost s važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima koji se odnose na Društvo, učinkovitost i djelotvornost poslovanja u smislu ispunjenja poslovnih ciljeva te dostupnost i pouzdanost financijskih i nefinancijskih informacija.

Sustav internih kontrola se temelji na konceptu triju linija obrane.

Prvu liniju obrane čine vlasnici rizika (ulaganje, prodaja, tehnika osiguranja, likvidacija šteta, IT i sl.). Vlasnici rizika koji identificiraju, procjenjuju i mjere rizike kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju te su odgovorni za organizaciju, primjenu i razvoj sustava internih kontrola. Drugu liniju obrane čine funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti i aktuarska funkcija. Treću liniju obrane čini funkcija interne revizije. Funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje u okviru svojih revizijskih aktivnosti djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i podržava daljnji razvoj djelotvornih kontrola između ostaloga praćenjem provedbe danih preporuka („follow-up“).

Sustav internih kontrola uključuje između ostalog upravljačke i računovodstvene postupke, okvir za internu kontrolu, odgovarajuće izvještavanje na svim razinama Društva kao i funkciju praćenja usklađenosti.

Središnje dokumentiranje ključnih procesa uključujući opisane kontrole, koordinaciju, provjeru sustava internih kontrola u pogledu njegove potpune ažuriranosti te njegov daljnji razvoj u nadležnosti su pojedinačnog odjela koji je odgovoran za pojedinačni ključni proces. Odjel za upravljanje rizicima i kontroling vodi brigu o unosu i ažuriranju ključnih procesa svih odjela u Društvu te pri tome pruža odgovarajuću podršku vlasnicima procesa odnosno njihovim suradnicima.

Uz temeljne procese iz svih poslovnih područja Društva, evidentiraju se i rizici koji mogu nastupiti u pojedinom procesu te pripadajuće mjere za izbjegavanje odnosno smanjenje rizika i za osiguravanje i dokumentiranje internih kontrola.

Pridruživanjem dokumentiranih aktivnosti konkretnim ulogama jasno je definirana odgovornost za provedbu kontrola. Svim rizicima, kontrolama, informacijskim sustavima, ulogama i dokumentima korištenima u dokumentiranim procesima upravlja se u jednakim podatkovnim skupovima. Navedeni skupovi s jedne strane omogućuju bolji pregled, a s druge strane pružaju ujednačenu terminologiju. Održavanje odnosno nadograđivanje tih modela podatkovnih skupova u nadležnosti je Odjela za upravljanje rizicima i kontroling. Vizualizacijom svih bitnih temeljnih procesa osiguran je transparentan prikaz provedenih kontrola koje se u budućnosti mogu optimizirati i automatizirati.

U sveobuhvatnoj procesnoj mapi Društva konsolidirani su procesi pojedinačnih područja i prikazana su sučelja između više uključenih područja. Takvim prikazivanjem osigurava se transparentnost i povećava učinkovitost.

Sustav internih kontrola Društva sastoji se od raznih kontrola, kao na primjer: ovlasti za potpisivanje propisane Pravilnikom o sustavu GRAWE limita, načelo dva para očiju, razdvajanje dužnosti, uspostavljen sustav limita kao i definirani interni akti.

Adekvatno uspostavljen sustav internih kontrola u postupku financijskog izvještavanja omogućava Društvu da u financijskim izvještajima točno prezentira svoj financijski položaj, rezultat poslovanja i novčane tokove.

Društvo je temeljem sustava internih kontrola u računovodstvenom procesu u stanju provoditi financijsko izvještavanje u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

U računovodstvenom poslovanju u Društvu se kao i u cijeloj GRAWE Group koristi standardizirani softver SAP.

Knjigovodstveni poslovi obavljaju se pomoću tog softvera elektroničkim putem u skladu s načelima urednog knjigovodstva.

Ključni procesi u računovodstvu detaljno su dokumentirani (računovodstvene politike, pravilnici i procedure, središnje dokumentiranje procesa itd.).

Kontrolnim postupcima koje Društvo provodi u računovodstvenom poslovanju ponajprije smatramo kontrolu, je li knjigovodstvena isprava formalno ispravna na način da je sastavljena u skladu s važećim propisima, kao i kontrolu je li poslovni događaj stvarno nastao i u opsegu kao što je navedeno te kontrolu matematičkih izračuna na temelju kojih su dobiveni rezultati na knjigovodstvenoj ispravi. Navedene kontrole se obavljaju sukladno organizacijskoj strukturi Društva, od strane odgovornih osoba sukladno njihovim ovlaštenjima koja su definirana internima aktima Društva. Provođenje kontrola potvrđuje se fizičkim i/ili elektroničkim potpisom odgovorne osobe koja ju je izvršila.

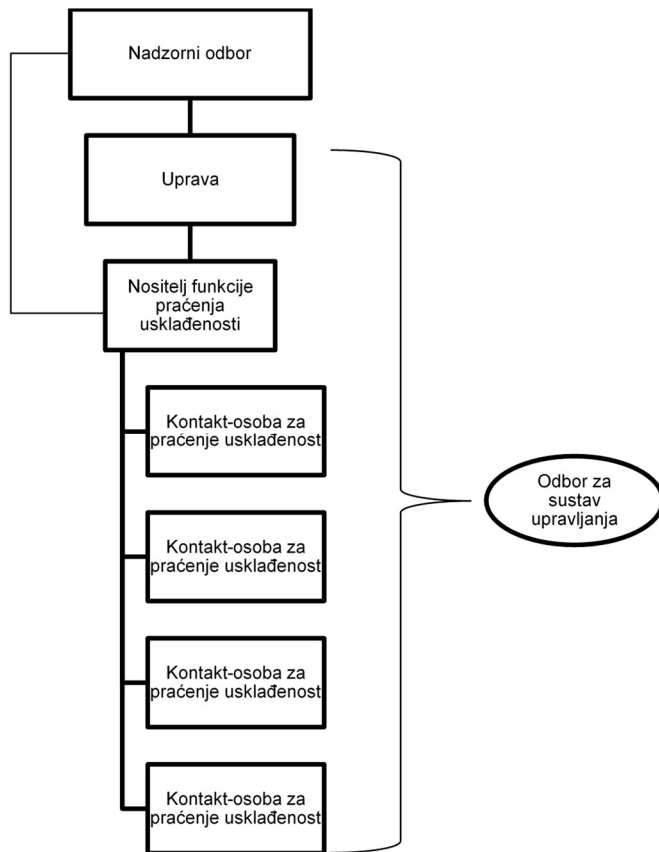
U platnom prometu se poštuje načelo dva para očiju. Nalozi se odobravaju elektroničkom autorizacijom putem certifikata za elektroničko potpisivanje.

Djelokrug Odjela za računovodstvo i financije obuhvaća i područje premijskog knjigovodstva. Premijsko knjigovodstvo vodi se u računalnom programu KORIN koji je razvijen u GRAWE Group.

Procesi raspoređivanja uplata premija na pripadajuća konta polica odvijaju se velikim dijelom automatski elektroničkom razmjenom podataka s bankama. Provođenje redovito praćenje potraživanja po osnovi premija.

B.4.2 Implementacija funkcije praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti je sastavni dio sustava upravljanja Društva. U svrhu obavljanja funkcije praćenja usklađenosti u Društvu je uspostavljen decentralizirani ustroj funkcije praćenja usklađenosti koji se može grafički prikazati na sljedeći način:

Slika 6: Organizacijski ustroj funkcije praćenja usklađenosti

Uprava ima konačnu odgovornost za usklađenost s regulatornim okvirom Solventnost II i mora osigurati da funkcija praćenja usklađenosti bude organizirana na odgovarajući način. S tim u vezi Uprava mora voditi računa da funkcija praćenja usklađenosti ima dovoljno resursa te da djeluje samostalno i neovisno. Uprava je odgovorna za implementaciju zahtjeva regulatornog okvira Solventnost II u dijelu koji se odnosi na usklađenost i poduzima mjere koje su značajne za praćenje usklađenosti i izdaje odgovarajuće upute.

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je odgovorni rukovoditelj za funkciju praćenja usklađenosti. U obavljanju svoje funkcije nositelj funkcije praćenja usklađenosti je izravno odgovoran Upravi te djeluje samostalno i neovisno. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti neposredno izvještava Upravu.

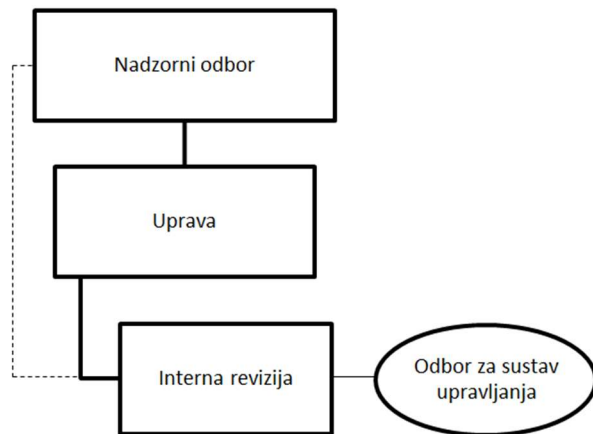
Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti odgovorne su za praćenje usklađenosti u okviru svojih organizacijskih jedinica odnosno svojih područja odgovornosti i osiguravaju da sva važna pitanja koja se odnose na praćenje usklađenosti u vezi s tim organizacijskim jedinicama odnosno područjima odgovornosti budu cjelovito pokrivena.

U vezi s temeljnim zadacima funkcije praćenja usklađenosti upućujemo na točku B.1.2.3.2 ovog Izvještaja. Ovlaštenja, resursi i operativna neovisnost nositelja funkcije praćenja usklađenosti opisana je u točki B.1.6.2. Obveza obavještanja i savjetovanje koje provodi funkcija praćenja usklađenosti opisane su u točki B.1.6.3.2.

B.5 Funkcija interne revizije

B.5.1 Implementacija funkcije interne revizije

Funkcija interne revizije je u organizacijskom smislu ovako pozicionirana:

Slika 7: Organizacijski ustroj funkcije interne revizije

Društvo je oformilo vlastiti Odjel za internu reviziju koji je ustrojen kao samostalna organizacijska jedinica i neposredno je odgovorna cjelokupnoj Upravi Društva i Nadzornom odboru. Odgovornost za uspostavljanje i osiguravanje općenitog funkcioniranja Interne revizije preuzima Uprava i nije je moguće prenijeti na druge osobe ili organizacijske jedinice. Uprava donosi odluku o tome koje će se mjere poduzeti na temelju danih nalaza revizije te je dužna osigurati provedbu tih mjera.

Voditelj Odjela za internu reviziju, ujedno nositelj ključne funkcije interne revizije, obavlja poslove planiranja, upravljanja, nadzora i zastupanja interne revizije prema vanjskim korisnicima. Glavne zadaće i odgovornosti funkcije interne revizije opisane su u dijelu B.1.2.3.3. Ovlaštenja, resursi i neovisnost u poslovanju opisani su u dijelu B.1.6.2. Izvještavanje i savjetovanje kroz funkciju interne revizije opisani su u dijelu B.1.6.3.3.

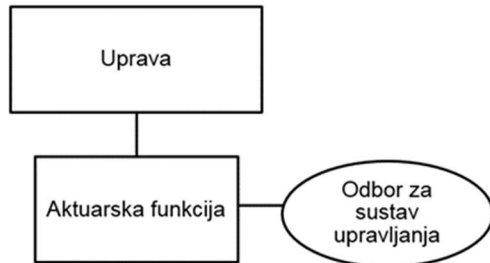
B.5.2 Objektivnost i neovisnost

Funkcija interne revizije je u obavljanju svog posla samostalna, objektivna, nepristrana i prije svega neovisna o poslovnim procesima. Interna revizija smije biti angažirana samo za obavljanje zadataka revizije. Ni u kojem slučaju ne smije obavljati poslove koji su nespojivi s revizijskim poslovima. Prilikom provedbe revizije, izvještavanja i vrednovanja rezultata interna revizija ne podliježe uputama drugih osoba, funkcija ili organizacijskih jedinica. Interna revizija ne smije biti onemogućavana u utvrđivanju opsega revizije, provedbi naloga i izvješćivanju. Svi interni revizori dužni su prilikom obavljanja revizijskih aktivnosti postupati nepristrano i objektivno. Zabranjeno je obavljati samo-reviziju te se potencijalni sukob interesa mora prijaviti.

B.6 Aktuarska funkcija

B.6.1 Uspostava aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija organizirana je kako slijedi:

Slika 8: Organizacijski ustroj aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija Društva odgovorna je direktno cijeloj Upravi i profesionalno je neovisna. Uprava je odgovorna za primjerenu organizaciju i stručnost aktuarske funkcije. Uprava odlučuje koje preporuke aktuarske funkcije za ispravak nedostataka će se ispuniti i osigurava njihovu provedbu.

Kako bi se osigurao konstantan protok informacija između aktuarske funkcije i ostalih ključnih funkcija Društva, nositelj aktuarske funkcije je član Odbora za sustav upravljanja.

Glavni zadaci i odgovornosti aktuarske funkcije navedeni su u točki B.1.2.3.4. Ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani su u točki B.1.6.2.

Izveštavanje i savjetovanje od strane aktuarske funkcije opisani su u točki B.1.6.3.4.

B.7 Izdvajanje poslova ili funkcija

B.7.1 Politika o izdvajanju poslova ili funkcija

Izdvajanje poslova ili funkcija u Društvu propisano je Politikom o izdvajanju poslova ili funkcija koja je u bitnome opisana u nastavku.

Izdvajanje poslova ili funkcija je ugovorni prijenos obavljanja poslova vezanih za djelatnost osiguranja odnosno ugovorni prijenos kritičnih (ključnih) odnosno važnih poslovnih funkcija koje Društvo inače samo obavlja u okviru svoje registrirane djelatnosti, na pružatelja usluge i to u značajnijem opsegu i na dulje vremensko razdoblje, bez obzira je li pružatelj usluge nadzirani ili nenadzirani subjekt, u skladu s kojim pružatelj usluge izravno ili neizravno obavlja poslove ili funkcije koje bi Društvo inače obavljalo samostalno.

Kritična (ključna) odnosno važna poslovna funkcija ili aktivnost je funkcija ili aktivnost bez koje Društvo (i) ne može nastaviti poslovne aktivnosti bez ugrožavanja poslovanja, (ii) nastaviti kontinuirano i zadovoljavajuće pružanje usluge ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju, (iii) uredno ispunjavati zahtjeve sustava upravljanja kao i mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Društvo neće izdvojiti kritične (ključne) ili važne poslovne funkcije odnosno aktivnosti ako bi izdvajanje moglo dovesti do (i) ugrožavanja poslovanja Društva, (ii) značajnog pogoršanja kvalitete sustava upravljanja Društva, (iii) neopravdanog povećanja operativnog rizika, (iv) onemogućavanja ili otežavanja Agencije u provođenju nadzora, (v) neispunjavanja obveza prema osiguranicima, ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju ili ugrožavanja njihovih interesa, (vi) nastanka sukoba interesa pružatelja usluge i Društva.

U cilju odabira odgovarajućeg pružatelja usluge Društvo osniva radnu skupinu koju čine radnici Društva osposobljeni za procjenu i vrednovanje rizika povezanih s prijenosom izdvojenih poslova, a u koju po potrebi mogu biti uključeni i vanjski suradnici i koja provodi dubinsku analizu potencijalnih pružatelja usluge.

Društvo s pružateljem usluge sklapa pisani ugovor o prijenosu izdvojenih poslova koji mora biti usklađen s točkom 4. članka 274. DU. O namjeri izdvajanja poslova ili funkcija Društvo najkasnije 60 dana prije sklapanja ugovora s pružateljem usluga obavještava Agenciju kojoj dostavlja svu propisanu dokumentaciju. Društvo odgovara u potpunosti za izdvojene poslove.

B.7.2 Izdvojeni poslovi

Društvo je izdvojilo poslove računalne obrade podataka, poslove ulaganja imovine i poslove administriranja reosiguranja.

Društvo je poslove računalne obrade podataka izdvojilo na temelju Ugovora o prijenosu izdvojenih poslova računalne obrade podataka koji je 10. svibnja 2012. sklopilo s društvom GRAWE AG, kao pružateljem usluge, i koji je stupio na snagu danom primitka Rješenja Agencije od 20. lipnja 2012.,

KLASA: UP/I-453-02/12-36/2, URBROJ: 326-112-12-4, kojim je Društvo dobilo dozvolu za prijenos izdvojenih poslova računalne obrade podataka.

Društvo je poslove ulaganja imovine izdvojilo počevši od 1. siječnja 2017. na temelju Ugovora o izdavanju poslova ulaganja imovine koji je 14. prosinca 2016. sklopilo s društvom GRAWE AG, kao pružateljem usluge, a na temelju obavijesti Agencije od 16. studenoga 2016., KLASA: 974-11/16-01/36, URBROJ: 326-01-660-663-16-3, kojom je Društvo obaviješteno da Agencija nema primjedbi na zaprimljenu dokumentaciju koja se odnosi na postupak izdavanja poslova ulaganja imovine.

Društvo je poslove administriranja reosiguranja izdvojilo počevši od 30. ožujka 2018. na temelju Ugovora o izdavanju poslova administriranja reosiguranja koji je 28. ožujka 2018. sklopilo s društvom GRAWE AG, kao pružateljem usluge, a na temelju obavijesti Agencije od 8. ožujka 2018., KLASA: 974-11/17-01/35, URBROJ: 326-01-660-663-18-8, kojom je Društvo obaviješteno da Agencija nema primjedbi na zaprimljenu dokumentaciju koja se odnosi na postupak izdavanja poslova administriranja reosiguranja.

Pružatelj usluge izdvojenih poslova, društvo GRAWE AG, je dioničko društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Austriji, A-8010 Graz, Herrengasse 18-20 (www.grawe.at) i upisano je u registar Zemaljskog suda za građanskopravne predmete u Grazu pod brojem upisa FN 37748. GRAWE AG je jedini tj. 100%-tni dioničar Društva.

GRAWE AG osnovano je 1828. i od prvobitnog osiguravatelja od požara razvilo se u međunarodno poduzeće raznovrsnih poslovnih djelatnosti koje objedinjuje društva za osiguranje, banke i društva za poslovanje nekreninama. Trinaest osiguravajućih društava-kćeri koje su osnovane i već dugi niz godina uspješno zastupljene na tržištima zemalja središnje i istočne Europe potvrđuju međunarodnu usmjerenost GRAWE AG. Društvo obavlja poslove gotovo svih vrsta životnih i neživotnih osiguranja, a pokazatelji iz dostupnih izvještaja i drugih izvora potvrđuju njegovu financijsku i kapitalnu snagu i stabilnost.

Društvo u svojstvu pružatelja usluge nije preuzelo obavljanje izdvojenih poslova ili funkcija za drugo društvo za osiguranje.

B.8 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na sustav upravljanja opisane su u prethodnim točkama.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Pod profilom rizičnosti, koji se promatra na određeni referentni datum, podrazumijeva se sveukupnost svih rizika kojima je Društvo izloženo unutar vremenskog horizonta planiranja. Pri tome se analiziraju pretpostavke prema kojima bi poslovanje Društva moglo biti potencijalno ugroženo.

U svrhu definiranja profila rizičnosti Društva u obzir se uzimaju svi rizici (na pojedinačnoj osnovi i agregirano) koji su se materijalizirali u promatranom razdoblju kao i svi potencijalni rizici kojima bi Društvo u budućnosti moglo biti izloženo. Pri tome se ne zanemaruje utjecaj implementiranih tehnika za smanjenje rizika i drugih mjera za upravljanje identificiranim rizicima. Značajni rizici prema internoj procjeni (pogledati točke B.3.2. i B.3.5.1.) se posebno analiziraju i promatraju. Također, analiziraju se i rezultati koji proizlaze iz obračuna solventnosti (SCR) prema zakonski utvrđenoj metodologiji.

Društvo je razvilo interni sustav ograničenja rizika, tj. Društvo je interno postavilo granice za izloženost pojedinim rizicima. Pridržavanje postavljenih ograničenja s jedne strane osigurano je kvalitetnim sustavom internih kontrola, a s druge strane kvalitetnim mjerama i tehnikama smanjenja rizika. Utvrde li se potencijalna prekoračenja limita, aktivira se tzv. eskalacijski proces prema kojemu je točno definirano koga se treba informirati i koje mjere je potrebno promptno poduzeti kako bi se identificirani rizik što prije mogao smanjiti i/ili eliminirati.

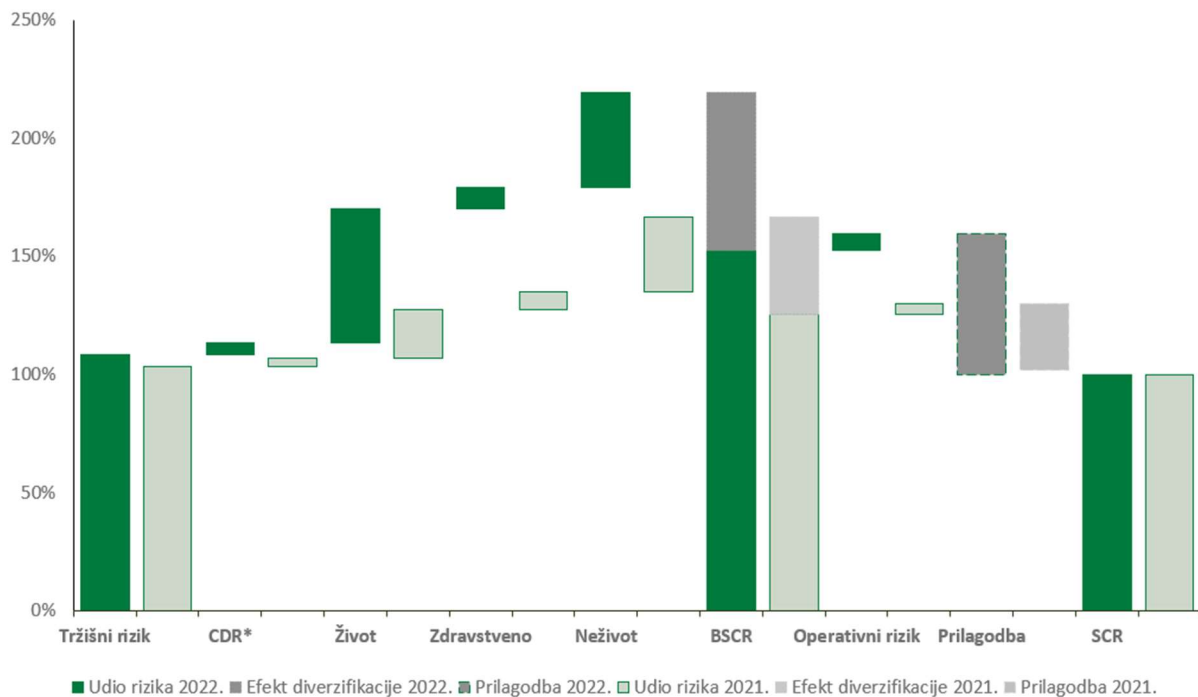
Baza za utvrđivanje profila rizičnosti je rezultat ukupne interne potrebe za kapitalom kao i rezultat izračuna solventnosti prema standardnoj formuli na 31. prosinca 2021.

Društvo u svakom trenutku mora osigurati pokriće za definirani kapitalni zahtjev. Ako je interna potreba za kapitalom veća od kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR), Društvo je obvezno raspolagati dovoljnom količinom vlastitih sredstava za pokriće interne potrebe za kapitalom. Iz tog razloga u prvom koraku se definira profil rizičnosti prema obračunu SCR-a, a u drugom koraku prema internoj potrebi za kapitalom.

Informacije vezane za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti sadržane su u točki E.2.

Na referentni datum 31. prosinca 2022. Društvo nije imalo izvanbilančnih pozicija. Nadalje, Društvo ne koristi specifične parametre, uravnoteženu prilagodbu i prilagodbu volatilnosti.

Profil rizičnosti iz rezultata SCR-a na 31. prosinca 2022. sastoji se od sljedećih rizika:

*CDR= rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane
Slika 9: Udio modula rizika u SCR-u na 31.12.2022.

Značajne pozicije u izračunu SCR-a su tržišni rizik i preuzeti rizik životnog osiguranja, a zatim slijede preuzeti rizik neživotnog osiguranja i preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja. Detaljniji iznosi rizika u izračunu SCR-a prikazani su u nastavku.

Značajnost

Društvo definira kao značajne rizike sve one rizike koji su u internoj procjeni smješteni u „kritično/crveno područje“ matrice za procjenu rizika te one rizike koji u izračunu kapitalnog zahtjeva prema standardnoj formuli imaju pojedinačno najveće zahtjeve za kapitalom.

U nastavku ovog Izvještaja slijedi detaljan opis pojedinačnih rizika Društva.

C.1 Preuzeti rizik osiguranja

Pod preuzetim rizicima podrazumijevaju se rizici gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlaze iz nedovoljnog iznosa premije ili nedostatnih pričuva, odnosno koji proizlazi iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva i trenutku njihovog dospijea (premijski rizik i rizik pričuva) kao i iz neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe).

Prema standardnoj formuli preuzeti rizik osiguranja obuhvaća modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja, modul preuzetog rizika životnog osiguranja i modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja.

U sljedećoj tablici dani su kapitalni zahtjevi po modulima preuzetog rizika osiguranja:

Moduli preuzetog rizika osiguranja	Kapitalni zahtjev	Kapitalni zahtjev
	2021	2022
	tis. kn.	tis. kn.
Preuzeti rizik životnog osiguranja	72.328	143.683
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	26.695	22.909
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	112.640	102.896

Tablica 13: Kapitalni zahtjev po modulima preuzetih rizika osiguranja

Preuzeti rizici životnih osiguranja bilježe porast dok preuzeti rizici zdravstvenih i neživotnih osiguranja bilježe pad kapitalnog zahtjeva.

Kapitalni zahtjev za preuzete rizike životnih osiguranja se povećao prvenstveno zbog značajnog porasta kapitalnog zahtjeva rizika odustanaka kao posljedice rasta bezrizične krivulje kamatnih stopa. Kapitalni zahtjev preuzetih rizika zdravstvenih osiguranja pada kao posljedica promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa. Kapitalni zahtjev preuzetih rizika neživotnih osiguranja pada zbog smanjenja izloženosti riziku katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem u segmentu rizika od požara.

C.1.1 Izloženost rizicima

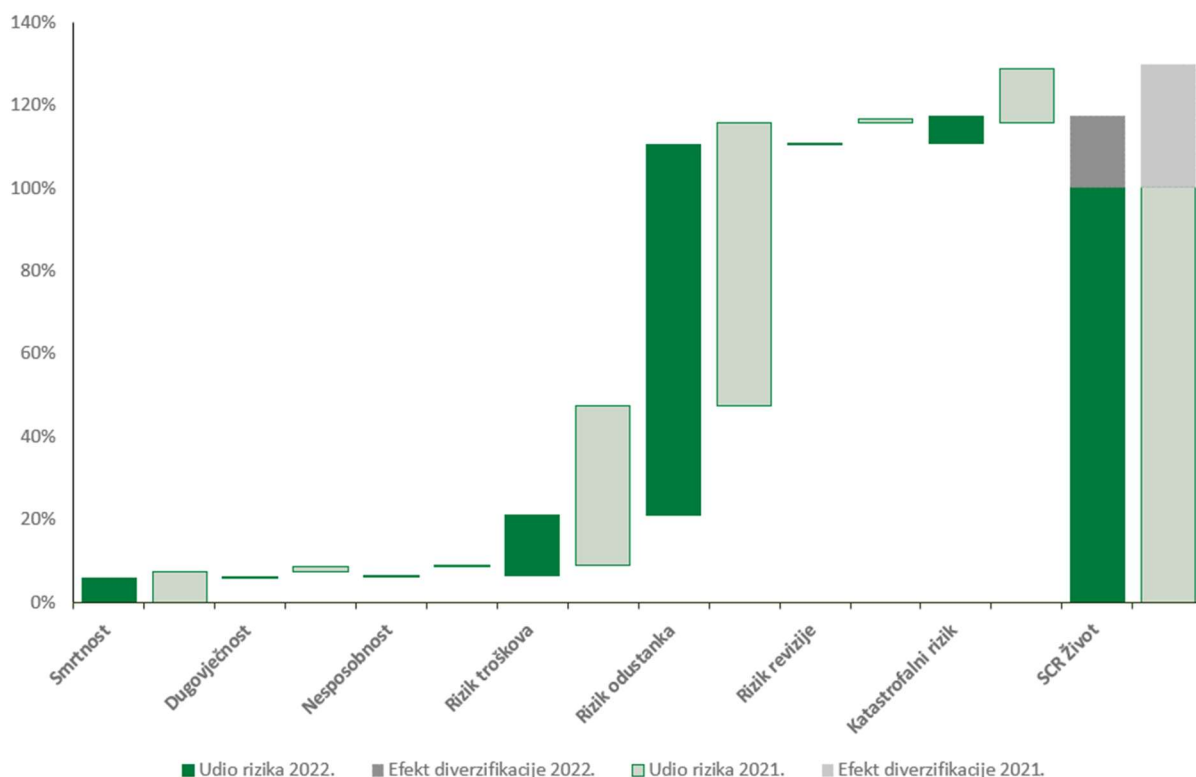
Preuzeti rizik životnog osiguranja

Preuzeti rizik životnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- rizik smrtnosti
- rizik dugovječnosti
- rizik invalidnosti/pobolijevanja
- rizik troškova
- rizik odustanka
- rizik revizije

- rizik katastrofe životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik životnih osiguranja iznosi 143.683 tisuća kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 10: Preuzeti rizik životnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Rizik smrtnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2022. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika smrtnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 8.255 tisuća kuna, primjenjujući šok trajnog povećanja stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 15% kod ugovora u kojima porast stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik iznosio je 5.299 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 55,8%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene parametara u izračunu, u prvom redu tablice smrtnosti koje su prilagođene povećanoj smrtnosti kroz 2021. godinu.

Rizik dugovječnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2022. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika dugovječnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 595 tisuće kuna, primjenjujući šok trajnog smanjenja stopa

smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 20% kod ugovora u kojima smanjenje stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 841 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi pad od 29,2%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi prvenstveno iz smanjenja rizika dugovječnosti u rentama iz automobilske odgovornosti (posljedica povećanja bezrizične krivulje kamatnih stopa).

Rizik invalidnosti/pobolijevanja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa invalidnosti, bolesti i pobolijevanja.

Društvo je za 2022. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika invalidnosti/pobolijevanja u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 362 tisuća kuna, primjenjujući metodologiju propisanu člankom 139. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U 2021 godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 372 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi pad od 2,5%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene portfelja.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa odustanka, raskida, obnove i otkupa polica. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik odustanka u skladu sa standardnom formulom primijenjujući metodologiju propisanu člankom 142. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

Navedeni rizik s kapitalnim zahtjevom u visini od 128.217 tisuće kuna u 2022. godini proizlazi iz scenarija masovnog odustanaka. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik iznosio je 49.545 tisuća kuna. Povećanje kapitalnog zahtjeva od 158,8% proizlazi iz povećanja bezrizične krivulje kamatnih stopa što dovodi do većeg broja profitabilnih ugovora koji ulaze u obračun rizika odustanka.

Rizik troškova je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju ili ugovora o reosiguranju.

Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik troškova u skladu sa standardnom formulom u visini 20.998 tisuća kuna primjenjujući šok trajnog povećanja troškova koji se uzimaju u obzir kod izračuna tehničkih pričuva za 10% te pretpostavku o povećanju stope inflacije za 1 postotni bod godišnje. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 27.668 tisuća kuna što znači da u tekućoj godini pada 24,1%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa ali i ažuriranja pretpostavki o stvarnim troškovima te inflaciji.

Rizik revizije je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe.

Društvo je u 2022. godini utvrdilo kapitalni zahtjev u skladu sa standardnom formulom u visini od 440 tisuća kuna. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 599 tisuće kuna, odnosno u tekućoj godini bilježi pad od 26,5%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa kao i zbog starenja portfelja renti iz neživotnog osiguranja.

Rizik katastrofe životnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz segmenta životnih osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima.

Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja u skladu sa standardnom formulom u visini od 9.663 tisuća kuna primjenjujući šok povećanja za 0,15 postotnih bodova stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva u sljedećih 12 mjeseci. U 2021. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 9.425 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 2,5%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz promjene portfelja Društva.

Pojedini kapitalni zahtjevi u tekućoj godini značajnije odstupaju od prethodnog razdoblja zbog značajne promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa u obračunu očekivanih tokova novca.

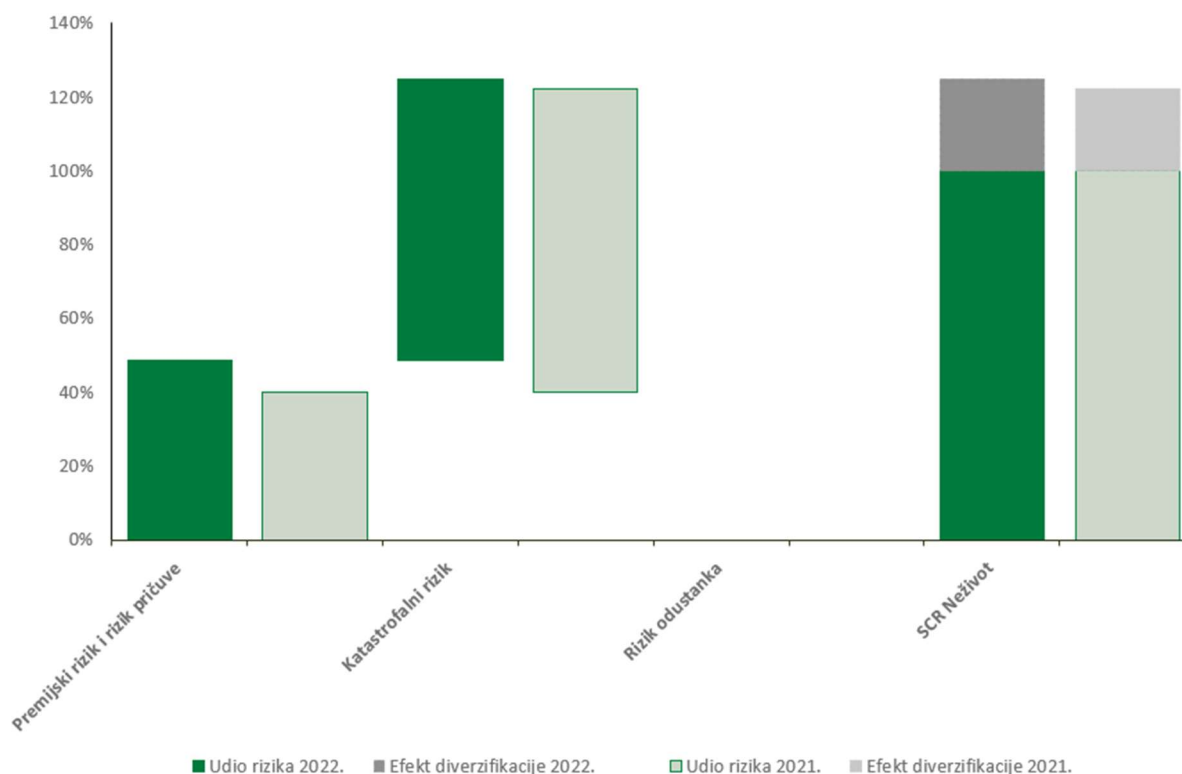
Društvo je od navedenih rizika kao najznačajnije preuzete rizike životnog osiguranja prepoznalo rizik odustanka i rizik troškova.

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- premijski rizik i rizik pričuva
- rizik odustanka
- rizik katastrofe.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik neživotnih osiguranja iznosi 102.896 tisuće kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 11: Preuzeti rizik neživotnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Premijski rizik i rizik pričuva predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva. Kapitalni zahtjev za premijski rizik i rizik pričuva neživotnog osiguranja iznosi 50.109 tisuće kuna i izračunava se koristeći parametre definirane standardnom formulom. U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je je 45.154 tisuća kuna, odnosno u 2022. godini bilježi porast od 11,0%. Najveći utjecaj na porast iznosa ovog kapitalnog zahtjeva u tekućoj godini ima porast premijskog volumena automobilskog osiguranja od odgovornosti i ostalih motornih vozila te požara, oluje i ostalih osiguranja imovine, pa je tako i razlika u odnosu na prethodno razdoblje uglavnom uzrokovana povećanjem volumena premija u navedenim vrstama osiguranja.

Rizik katastrofe je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama glede oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Društvo razlikuje prirodne katastrofe (potres), katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem (požar, uporaba motornih vozila, odgovornost pomorski rizik) i druge rizike katastrofe. Kapitalni zahtjev za rizik katastrofe neživotnih osiguranja iznosi 78.212 tisuće kuna, a Društvo ga je utvrdilo u skladu sa standardnom formulom na temelju propisanih mjera izloženosti za prirodne katastrofe, katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem („man-made“) te za druge rizike katastrofe. Navedeni kapitalni zahtjev u najvećoj mjeri proizlazi iz požarnog rizika u riziku katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem. S obzirom na to da prirodne katastrofe odnosno katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem predstavljaju veliki rizični potencijal, u internom obračunu kapitalnih zahtjeva izrađuju se dodatni scenariji i kalkulacije vezani uz rizik potresa i poplave. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik u prethodnom razdoblju je iznosio 92.521 tisuće kuna, odnosno bilježi pad od 15,5%. Kapitalni

zahtjev je u odnosu na 2021. godinu smanjio zbog manje neto izloženosti Društva riziku požara u radijusu od 200 m.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa isteka a obračunava se prema standardnoj formuli kao obustava 40% polica osiguranja u kojima obustava uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. Kao ni u prethodnom razdoblju, Društvo ni ove godine ne iskazuje kapitalni zahtjev za rizik odustanka jer je sukladno Rješenju Agencije pretpostavljeno da će svi ugovori biti raskinuti unutar jedne godine, čime rizik odustanka u smislu standardne formule ne postoji.

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao neživotno ili životno osiguranje. Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s izbijanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

Prema standardnoj formuli sastoji se od sljedećih podmodula:

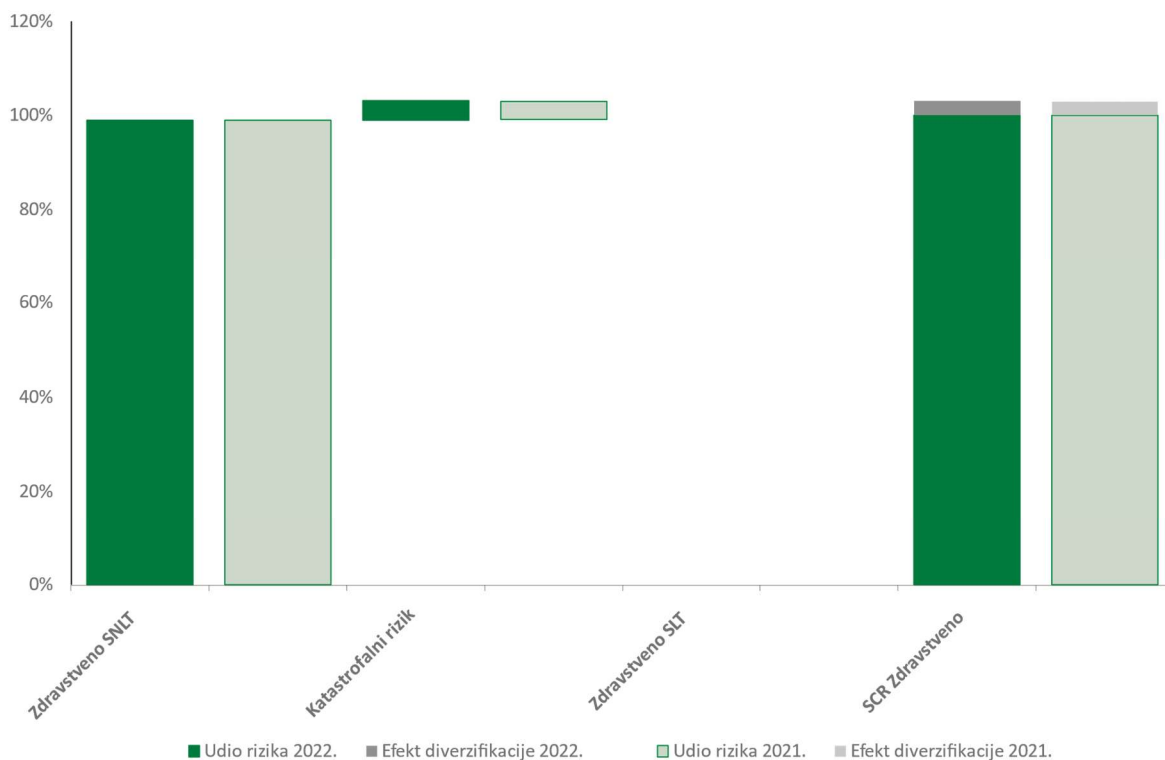
- podmodul preuzetog rizika NSLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja)
- podmodul preuzetog rizika SLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima životnog osiguranja)
- podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja

U Društvu se preuzeti rizici zdravstvenog osiguranja sastoje od sljedećih rizika:

- preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnih osiguranja koji se sastoji od premijskog rizika i rizika pričuva te rizika odustanka i
- rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja od kojih je Društvo izloženo samo riziku masovnih nesreća.

Društvo nema izloženost riziku zdravstvenog osiguranja prema principima životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik zdravstvenih osiguranja iznosi 22.909 tisuća kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 12: Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Kapitalni zahtjev za **rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za premijski rizik i rizik pričuva te rizik odustanka, na sličan način kao i kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za navedeni podmodul za premijski rizik i rizik pričuva u iznosu od 21.996 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 146-149. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 25.012 tisuću kuna što je smanjenje za 12,1%. Razlika proizlazi iz smanjenja premijskog volumena u osiguranju zaštite prihoda.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za podmodul za rizik odustanka u iznosu od 5.388 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 150. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 8.507 tisuće kuna što je povećanje za 36,7%. Promjena kapitalnog zahtjeva proizlazi iz povećanja bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Kapitalni zahtjev za **rizik katastrofe zdravstvenog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za rizik masovnih nesreća u iznosu od 971 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 161. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U prethodnom razdoblju on je iznosio 1.029 tisuća kuna što smanjenje za 5,6%. Razlika proizlazi iz smanjenja svote za trajni invaliditet.

Općenito promatrano, za sve vrste osiguranja provodi se kontinuirana analiza šteta iz koje se može zaključiti jesu li premije dostatne za pokriće svih obveza iz osiguranja. Kod previsokih stopa šteta predviđeno je provođenje analiza ključnih parametara kao i daljnjih mjera suzbijanja rizika kao npr. prilagodba cjenika.

Načelo razboritog poslovanja

U skladu s člankom 159. Zakona Društvo za osiguranje dužno je svu imovinu, a posebno imovinu za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i potrebnog solventnog kapitala, ulagati na način koji osigurava sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja u cjelini i provoditi lokalizaciju te imovine na način da se osigura njezina raspoloživost.

Prethodno opisane zakonske odredbe ugrađene su u internu Politiku ulaganja koja poseban naglasak stavlja na dugoročni pozitivni rezultat. Nadalje, Društvo prema svojoj strategiji ulaganja izbjegava bilo kakve špekulacije na tržištu kapitala, kao i proizvode i instrumente čijim rizicima ne može adekvatno upravljati. Iz toga razloga precizno su definirana ograničenja ulaganja za svaku pojedinu vrstu imovine.

Općenito promatrano, strategija ulaganja Društva polazi od temeljnog načela da se svi rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja mogu primjereno utvrditi, mjeriti i pratiti, da se njima može primjereno upravljati te ih nadzirati.

Rizici koji proizlaze iz ulaganja moraju biti u okviru rizika koje Društvo može nositi. Postavljena ograničenja na rizike povezane s poslovima ulaganja proizlaze iz interno postavljene minimalne granice solventnosti.

U sklopu provedbe procesa ORSA koristi se anticipativni pogled na potencijalne rizike povezane s poslovima ulaganja. Nadalje, pomoću odgovarajućih alata upravljanja imovinom i obvezama (ALM) u obzir se uzima i dugoročni odnos potencijalnih rizika i očekivanih prihoda iz poslova osiguranja. Tako dobiveni rezultati i saznanja na odgovarajući način se primjenjuju prilikom donošenja strateških odluka o ulaganju.

Tehničke pričuve predstavljaju u bilanci osiguravatelja buduće obveze iz ugovora o osiguranju vrednovane prema odgovarajućim zakonskim propisima. Na kraju obračunskog razdoblja trebaju biti formirane tako da osiguravaju trajno ispunjenje obveza prema ugovorima o osiguranju.

Sredstva koja služe za pokriće tehničkih pričuva ulažu se u imovinu koja je u najboljem interesu za ugovaratelje i korisnike osiguranja. Vrsta ulaganja sredstava životnog osiguranja ovisi o prosječnoj tehničkoj kamatnoj stopi, sudjelovanju u dobiti, visini slobodnih sredstava pri promjenama vrijednosti portfelja i strukturi pasive.

Težište se stavlja na direktna ulaganja u državne obveznice ili obveznice s garancijom države. Disperzija se postiže ulaganjem u investicijske fondove.

Prilikom ulaganja sredstava neživotnog osiguranja nije postavljen cilj minimalne kamatne stope koja se mora ostvariti. Cilj je ostvariti prinos primjeren riziku.

Potrebno pokriće obuhvaća tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima, pri čemu se potrebni iznos za pokriće tehničkih pričuva životnih osiguranja izračunava u neto iznosima, odvojeno za određene vrste pokrića. Potrebno pokriće izračunava imenovani ovlašteni aktuar tromjesečno. Izvješće o potrebnom pokriću kao i prikaz imovine za pokriće tehničkih pričuva prema računovodstvenim propisima dostavlja se tromjesečno Agenciji.

Imovina za pokriće matematičke pričuve je imovina koja je namijenjena pokriću obveza iz ugovora o životnom osiguranju. Vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini pričuva prema računovodstvenim propisima. Imovinu za pokriće matematičke pričuve Društvo vodi odvojeno od ostale imovine.

U neživotnom osiguranju se u najvećoj mogućoj mjeri nastoji ostvariti ročna usklađenost ulaganja.

C.1.2 Koncentracija rizika

Koncentracija rizika može ugroziti solventnost ili likvidnost društva za osiguranje. Ona može proizlaziti npr. od:

- pojedinačnih drugih ugovornih strana
- grupe međusobno povezanih drugih ugovornih strana
- geografskih područja ili vrsta osiguranja
- prirodnih ili drugih katastrofa.

Na temelju rezultata SCR-a nije prepoznata koncentracija rizika u preuzetim rizicima.

C.1.3 Smanjenje rizika

Pod smanjenjem rizika podrazumijevaju se razne tehnike koje omogućavaju osiguravatelju prijenos dijela ili cjelokupnog rizika na drugu ugovornu stranu.

U području preuzetih rizika kao mjera smanjenja rizika koristi se reosiguranje. Kroz reosiguranje mogu se pokriti izuzetno visoki rizici i izloženosti, odnosno portfelj se može homogenizirati.

U Društvu se koriste isključivo klasični instrumenti reosiguranja. Oni postoje kako u području životnih, neživotnih tako i zdravstvenih osiguranja.

C.1.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Iznos očekivane dobiti iz očekivanih budućih premija (Expected Profits Included in Future Premiums [EPIFP]) treba biti uzet u obzir u upravljanju likvidnošću.

Kod EPIFP-a se radi o dijelu vlastitih sredstava iz kategorije 1 (dio revalorizacijskih rezervi). U Društvu se na 31. prosinca 2022. EPIFP dijeli na životno i neživotno osiguranje kako slijedi:

Očekivane dobiti iz budućih premija (EPIFP)	2021 tis. kn	2022 tis. kn
Život	47.114	92.007
Neživot	31.957	6.495
Ukupno	74.681	98.502

Tablica 14: Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP)

EPIFP predstavlja iznos budućih premija osiguranja za homogene grupe rizika (HRG). Osnovna ideja pri tom je procijeniti profitabilnost osiguravateljnog ugovora. Za formiranje EPIFP-a ponovno se izračunava najbolja procjena pod pretpostavkom da više neće biti plaćanja budućih premija. Tako izračunata najbolja procjena oduzima se od najbolje procjene. U slučaju dobiti na razini pojedine homogene grupe rizika iskazuje se taj iznos kao EPIFP.

C.1.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost pričuva šteta u neživotnim osiguranjima na rizike provjerava se u Društvu pomoću statističkih metoda. Izračuni se formiraju na nivou poslovnih linija i uz pomoć intervala pouzdanosti.

Dodatno, osjetljivost rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- scenarij masovnih odustanaka
- scenarij povećanih odustanaka i katastrofalne smrtnosti
- povećanje vjerojatnosti storna u prvoj godini
- požari na području Zagreba i Splita
- scenariji tuče i scenarij oluje
- arena scenariji
- scenarij masovne nesreće koji ima za posljedicu trajnu invalidnost
- scenarij GRAWE noćni maraton.

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.2 Tržišni rizik

Pod **tržišnim rizikom** Društvo podrazumijeva rizik gubitka ili nepovoljne promjene u financijskom stanju koji izravno ili neizravno proizlazi iz fluktuacija tečaja, kamata, u razini i volatilnosti tržišnih cijena sredstava, obveza i financijskih instrumenata.

C.2.1 Izloženost rizicima

Tržišni rizici u Društvu klasificirani su u sljedeće podkategorije analogno standardnoj formuli:

- kamatni rizik
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira
- rizik promjene cijene nekretnina
- rizik prinosa
- valutni rizik i
- rizik koncentracije.

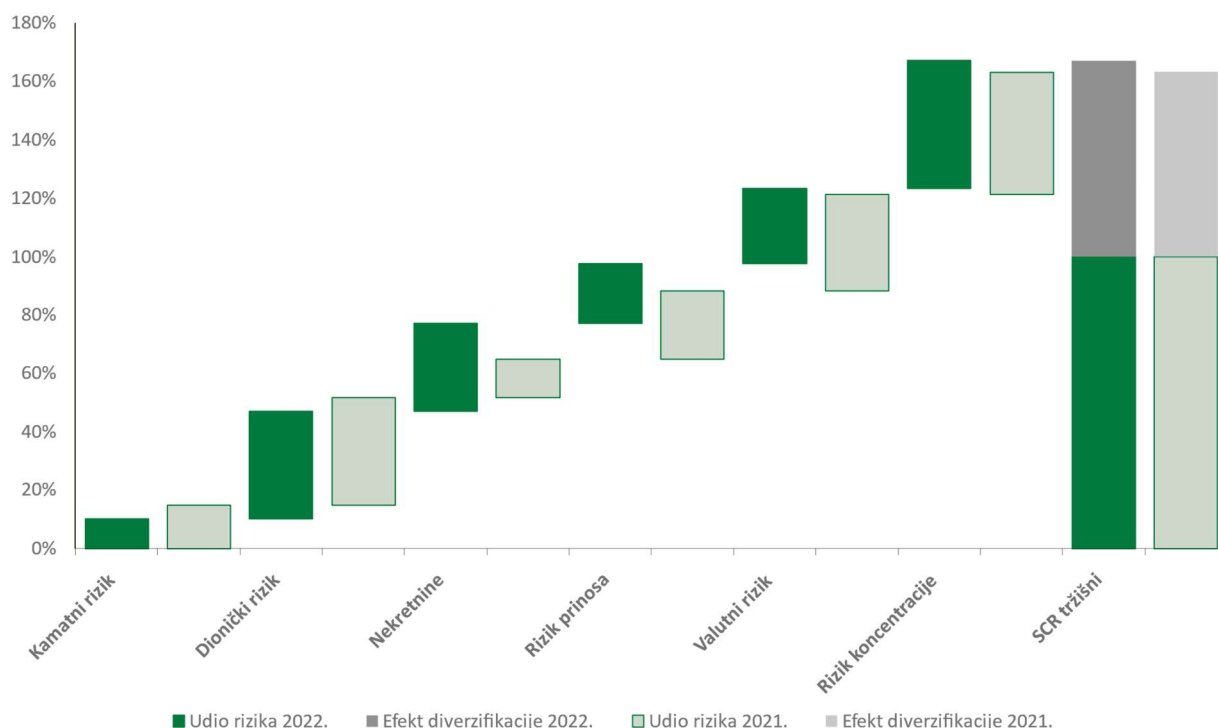
Tržišni rizici Društva imaju najveći udio u ukupnom SCR-u.

U skladu s regulatornim zahtjevima imovina za pokriće mora biti uložena prema načelima koja osiguravaju sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja kao cjeline. Dodatno, odluke o ulaganjima temelje se na načelu razboritosti poslovanja („prudent person principle“), a rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja s posebnom pažnjom se prate i kontroliraju.

Ukupni kapitalni zahtjev za tržišni rizik u 2022. godini iznosi 275.478 tisuća kuna dok je u 2021. godini iznosio 366.746 tisuće kuna. Promjena kapitalnog zahtjeva uzrokovana je:

- smanjenjem kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik koji proizlazi iz promjene bezrizične krivulje kamatnih stopa te smanjenja tržišne vrijednosti obveznica
- smanjenjem kapitalnog zahtjeva za rizik vlasničkih vrijednosnih papira zbog pada tržišne vrijednosti ulaganja u investicijske fondove
- smanjenje kapitalnog zahtjeva za rizik prinosa i koncentracije zbog smanjenja izloženosti vrijednosnim papirima koji nose rizik prinosa i koncentracije
- povećanje kapitalnog zahtjeva za rizik nekretnina zbog novih investicija u nekretnine
- smanjenje valutnog rizika zbog smanjenja izloženosti stranim valutama.

Struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 13: Tržišni rizik s uključenim efektima diverzifikacije

Kamatni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u vremenskoj strukturi kamatnih stopa ili volatilnosti kamatnih stopa uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Prema načelima standardne formule utjecaj kamatnog rizika uzima se u obzir i na strani aktive (ulaganja) i na strani pasive (obveze).

Kapitalni zahtjev za kamatni rizik na 31.12.2022. u iznosu od 28.338 tisuća kuna jednak je smanjenju dostupnog kapitala nakon vrednovanja imovine i obveza primjenom bezrizičnih kamatnih krivulja na koje su primijenjeni šokovi propisani standardnom formulom. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik je u prošlom razdoblju iznosio 54.432 tisuća kuna, odnosno bilježi smanjenje od 47,9%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva posljedica je povećanja bezrizične krivulje kamatnih stopa.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira je rizik potencijalnog gubitka zbog promjene fer vrijednosti imovine koja obuhvaća ulaganja u dionice, udjele, ovisna i pridružena društva, fondove rizičnog kapitala te ulaganja u opremu i ostalu materijalnu imovinu i zalihe (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Društvo indirektno izloženo kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Navedena imovina razvrstava se u dvije kategorije: Vrsta 1 - imovina uvrštena na uređenim tržištima unutar EEA i OECD i Vrsta 2 – ostala imovina. Kapitalni zahtjev se računa na sljedeći način:

- za imovinu vrste 1: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 1 te 39% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 1

- za imovinu vrste 2: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 2 te 49% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 2.

Na dan 31.12.2022. od strane EIOPA-e objavljena simetrična prilagodba iznosila je -3,02% (2021: 6,88%).

Navedeni rizik sudjeluje u ukupnom tržišnom riziku Društva s kapitalnim zahtjevom u visini od 101.220 tisuće kuna.

Kapitalni zahtjev za ovaj rizik se u odnosu na prethodno razdoblje smanjio za 25,3% (u 2021. je iznosio 135.584 tisuće kuna). Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz pada tržišne vrijednosti ulaganja u investicijske fondove.

Valutni rizik je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tečaja. S obzirom na činjenicu da značajan dio portfelja Društva čine ugovori o osiguranju koji su definirani u eurima, u svrhu upravljanja rizikom valutne usklađenosti Društvo svoja ulaganja povezana s predmetnim ugovorima nastoji držati upravo u eurima. Koristeći načela standardne formule za izračun podmodula valutnog rizika (šok 25%) i uzimajući u obzir činjenicu da je vrijednost ulaganja iznad vrijednosti potrebnih tehničkih pričuva, značaj ovoga rizika u ukupnom iznosu tržišnih rizika je opravdan i očekivan.

U grupi tržišnih rizika Društva valutni rizik ima kapitalni zahtjev u visini 71.277 tisuća kuna.

Kapitalni zahtjev za valutni rizik je u prošlom razdoblju iznosio 120.570 tisuća kuna, odnosno smanjen je za 40,9%. Takva promjena je uzrokovana djelomično promjenom kamatne krivulje kojom se vrednuju obveze i imovina te nižim iznosima tržišne vrijednosti imovine pri čemu se imovina smanjuje više od smanjenja obveza što dovodi do smanjenja valutnog rizika.

Rizik promjene cijena nekretnina je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tržišnih cijena nekretnina. U izloženost predmetnom riziku ulaze nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti te nekretnine koje ne služe obavljanju djelatnosti nego su u funkciji ulaganja. Kapitalni zahtjev za rizik promjene cijene nekretnina izračunava se prema standardnoj formuli kao 25% iznosa ukupne vrijednosti nekretnina u portfelju.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik promjene cijena nekretnina sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visini od 83.063 tisuća kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 48.184 tisuća kuna, odnosno bilježi porast od 72,4%. Portfelj nekretnina Društva se povećao u odnosu na prethodno razdoblje što je uvjetovalo porast kapitalnog zahtjeva.

Rizik raspona je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti kreditnih marži iznad vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa. Kapitalni zahtjev za predmetni rizik proizlazi iz primjene pristupa odnosnih izloženosti na ulaganja u investicijske fondove koji u svojoj strukturi imaju imovinu podložnu riziku raspona prema principima standardne formule.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik raspona sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visinu od 55.678 tisuća kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 85.312 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od 34,7%. Takav pad proizlazi iz smanjenja tržišne vrijednosti imovine koje ulaze u obračun rizika raspona.

Rizik koncentracije je rizik koji proizlazi iz nepostojanja diverzifikacije unutar portfelja imovine ili iz velike izloženosti riziku neispunjenja obveza od strane jednog izdavatelja ili grupe povezanih izdavatelja. U tekućoj godini kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosi 120.448 tisuća kuna dok je 2021. iznosio 153.655 tisuća kuna, odnosno bilježi smanjenje od 21,6%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi iz smanjenja sume ukupne imovine kao i imovine koja je izložena riziku koncentracije.

Načelo razboritog poslovanja kod poslova s ulaganjima

Načelo razboritog poslovanja zastupljeno je u Društvu od samoga početka. Društvo ulaže isključivo u imovinu čije rizike može na primjeren način utvrditi, mjeriti i pratiti, kojima može primjerenom upravljati te ih nadzirati. Nadalje, predmetni rizici su na primjeren način uključeni u izvještavanje kao i u interni obračun ukupne potrebe za kapitalom u sklopu provedbe procesa ORSA.

Politika ulaganja Društva orijentirana je na ciljeve koje je postavila Uprava, a odnose se na sigurnost, likvidnost i profitabilnost uloženi sredstava. Primarni cilj upravljanja ulaganjima je kontinuirano osiguravanje ispunjenja svih preuzetih obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju. Nadalje, važan cilj politike ulaganja je i generiranje primjerenog udjela u dobiti za klijente Društva.

Dugoročno gledano, osiguravateljni proizvodi kod kojih su na pravilan način usklađeni aspekti rizičnosti i prinosa nude najbolju sigurnost i najveći prihod. Uravnoteženost strateške alokacije imovine proizlazi iz regulatornih zahtjeva i usklađeni su s dugogodišnjom uspješnom strategijom ulaganja Društva u kojoj se poseban naglasak stavlja na sigurnost ulaganja.

Odgovarajućim kontrolama i načinima izvještavanja onemogućeno je ulaganje koje bi dovelo do preuzimanja neželjenih ili prekomjernih rizika.

Strateške sjednice na kojima se raspravlja o alokaciji kapitala održavaju se dva puta godišnje. Na tim sjednicama se, uz sagledavanje općih čimbenika na tržištu, utvrđuje strateška alokacija kapitala Društva koja je usklađena sa zahtjevima koji proizlaze iz poslova s korisnicima, a u svrhu ostvarenja ciljeva ulaganja.

C.2.2 Koncentracija rizika

Mogućnost nastupa koncentracije rizika postoji u segmentu ulaganja i uključuje se u izračun kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije u okviru modula tržišnih rizika.

C.2.3 Smanjenje rizika

Načela politike ulaganja postavljena su na način da se rizici, koji proizlaze iz poslova ulaganja, svedu na minimalnu razinu te da Društvo ne ulaže u one instrumente čije rizike nije jednostavno procijeniti i vrednovati.

Dodatno, unutar investicijskih fondova u koje Društvo ulaže u svrhu smanjenja valutnog rizika postoji mogućnost sklapanja deviznih forward ugovora kojima se osigurava devizni tečaj.

C.2.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti opisan je u točki C.1.4. i nema značajan utjecaj na tržišne rizike.

C.2.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost tržišnih rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- **utjecaj promjene strukture kamatne krivulje na imovinu i obveze osjetljive na kamatni rizik (obveznice i tehničke pričuve za život).**

Navedeni utjecaj se provjerava u sklopu procesa praćenja rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM). Pri tome se prikazuju paralelni pomaci kamatne krivulje za ± 50 baznih bodova i ± 100 baznih bodova kao i okretanja kamatne krivulje. Kod okretanja kamatne krivulje nastaje poravnavanje (spuštanje na dugom kraju – „low for long“) i spuštanje na kratkom kraju (uspravna kamatna krivulja). Osim toga se uz uspravniju kamatnu krivulju za imovinu primjenjuje „spread“-šok (prema scenariju „double hit“ u testu osjetljivosti EIOPA-e).

- **test osjetljivosti obveznica i najbolje procjene na promjenu pretpostavki o ekstrapolaciji nerizičnih kamatnih krivulja (u okviru analize osjetljivosti na promjenu kamate)**

Od navedenih scenarija najveći utjecaj ima „double hit“, budući da uz padajuće kamate na kratkom kraju dodatno nastupa i „spread“-šok kod obveznica.

- **Simulacija šoka na udjele u dioničkim fondovima od 35% odnosno 20% (u okviru analize scenarija za rizik vlasničkih vrijednosnih papira)**

Kod navedenih analiza scenarija riječ je o izračunima varijanti za procjenu potencijalnih rezultata.

- **„Haircut“ scenarij**

Ovaj scenarij provodi se kod rizika raspona. Provodi se smanjivanje („haircut“) vrijednosti obveznica, stupnjevito prema ocjenama kreditnog rejtinga.

- **„Downgrade“ značajne ugovorne strane**

U ovom scenariju prikazuje se „downgrade“ značajne ugovorne strane gdje su one izloženosti klasificirane kao značajne čija granica prelazi 10% SCR-a prethodne godine. Za Društvo su to

izloženosti prema Republici Hrvatskoj. Ocjena kreditnog rejtinga državnih obveznica Republike Hrvatske pri tome je smanjena s BBB na HY. Nakon toga je ponovo izračunat rizik raspona pomoću simulacije Monte Carlo.

- **Scenarij EUR-a kao domicilne valute Republike Hrvatske**

Za potrebe ovog scenarija, Društvo kao osnovnu prepostavku uzima EUR kao službenu nacionalnu valutu Republike Hrvatske. Sukladno navedenom, sva potraživanja i obveze u HRK su konvertirani u EUR te je proveden novi izračun kapitalnog zahtjeva. S obzirom da se u scenariju EUR tretira kao domicilna valuta, umjesto kunske se koristi i pripadajuća eurska krivulja kamatnih stopa na 31.09.2021. Navedena simulacija je imala najveći utjecaj na modul tržišnog rizika.

- **Scenarij ulaganja u nekretnine**

U ovom scenariju Društvo analizira utjecaj izmjene portfelja, na način da se 50 milijuna eura ulaganja u obveznice zamijeni ulaganjem u nekretnine.

- **Scenarij ulaganja u udjele u povezanim poduzećima**

U ovom scenariju Društvo također analizira utjecaj izmjene portfelja, na način da se 10% ulaganja u obveznice zamijeni ulaganjem u udjele u povezanim poduzećima.

- **Scenarij zajma**

U ovom scenariju Društvo je primilo zajam od matične tvrtke u iznosu od 200 milijuna kuna i odobrilo ga jednoj od svojih tvrtki kćeri za kupnju nekretnine.

- **Scenarij ulaganja u dioničke fondove (uključujući i održive fondove)**

U ovom scenariju Društvo analizira utjecaj izmjene portfelja, na način da se dio ulaganja u obveznice zamijeni ulaganjem u dioničke investicijske fondove.

- **Scenarij ulaganja u obvezničke fondove**

U ovom scenariju Društvo analizira utjecaj izmjene portfelja, na način da se dio ulaganja u obveznice zamijeni ulaganjem u obvezničke fondove.

- **Obrnuti test otpornosti na stres**

U scenariju se polazi od pretpostavke da se tržište ponaša osjetno lošije nego što je bila pretpostavka u scenariju događaja koji se javlja jednom u 200 godina prema standardnoj formuli. Rezultat toga je snažno povećanje prvenstveno tržišnih rizika.

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik (također i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane) označava rizik gubitka ili negativne promjene financijskog stanja koji proizlazi iz fluktuacije boniteta izdavača vrijednosnih papira, drugih ugovornih strana i ostalih dužnika prema kojima Društvo ima određena potraživanja. Ovaj rizik se očituje kroz rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, rizik prinosa i rizik tržišne koncentracije.

C.3.1 Izloženost riziku

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane odnosi se u prvom redu na neispunjenje obveze poslovnih banaka po depozitima ili reosiguravateljnih partnera (izloženost tipa 1 u standardnoj formuli). Neispunjenje obveza prema trećima ili garancije imaju manje značajnu ulogu (odnosno nemaju ulogu) u kreditnom riziku.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane prema standardnoj formuli iznosi na 31.12.2022. godine 13.033 tisuća kuna i ima mali značaj u ukupnom profilu rizičnosti Društva. U prošlom radoblju taj kapitalni zahtjev iznosio je 12.146 tisuće kuna, odnosno povećan je za 7,3%, prije svega usljed povećanja izloženosti prema reosiguravateljnima i bankama.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane je u Društvu minimiziran strogim odabirom reosiguravatelja i poslovnih banaka.

Zbog rasprostranjenosti članica GRAWE Group na više zemalja srednje i jugoistočne Europe postoji dobra raspršenost rizika što daje dobru osnovu za reosiguranje unutar GRAWE Group. Društvo velikim dijelom ugovara reosiguranje u matičnoj kući te društvu za reosiguranje GRAWE RE iz GRAWE Group koji imaju visok stupanj solventnosti. Oni preuzimaju rizike u reosiguranje i prema potrebi ih plasiraju dalje prema svjetskim reosiguravateljima, vodeći se pritom strogim kriterijima odabira partnera, u pravilu prvoklasnih svjetskih reosiguravatelja. Prilikom odabira partnera izvan grupe očekuje se rejting po Standard & Poor's od najmanje A- odnosno A+ ako se radi o vrstama osiguranja s dugim repom.

Isto se tako sklapaju poslovni odnosi s bankama minimalnog rejtinga A prema agencijama Standard & Poor's. Ako ne postoji rejting navedene agencije, može se pristupiti pojačanoj analizi interne procjene poslovnog partnera. Osnove za to mogu biti rezultati drugih agencija za procjenu rejtinga, poslovni izvještaji, iskustva s tržišta ili ostali izvori informacija.

Kako bi se umanjio rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, osim na smjernice za bonitet pazi se i na dostatno raspršenje rizika na različite ugovorne strane. U području reosiguranja dodatno se obraća pozornost na geografsko raspršenje.

C.3.2 Koncentracija rizika

Policije rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane utječu u prvom redu na banke i reosiguranja unutar koncerna, a u manjem obujmu na poslovne banke i ostala društva za reosiguranje s kojima postoji dugogodišnja suradnja. Eksterne banke i reosiguranja imaju izvrsne bonitete.

Kod poslovnih banaka postoji također podjela na više banaka. Kratkoročna ulaganja likvidnih sredstava kreću se unutar nekog perioda na temelju potrebe za likvidnosti i dostupnosti i ovisi o uvjetima pojedinačne banke. Definirani limiti po poslovnoj banci vrijede i za banke unutar koncerna i Društvo ih se pridržava.

C.3.3 Smanjenje rizika

U području rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane osim navedenog strogog odabira partnera i diverzifikacije nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.3.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti je obrađen u točki C.1.4. i nema utjecaj na rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane.

C.3.5 Osjetljivost rizika

U svrhu procjene osjetljivosti rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane uzima se u obzir scenarij u kojem se testira kako bi na stopu solventnosti utjecao mogući „default“ Republike Hrvatske. Rezultati pokazuju da bi se parametri koji se koriste za provođenje scenarija trebali drastično pogoršati da bi Društvo palo na interno definiranu granicu solventnosti od 125 %.

C.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da podmiri svoje novčane obveze odmah po njihovome dospelju. Najčešći razlozi koji mogu rezultirati nastupom rizika likvidnosti posljedica su:

- pada vrijednosti i stupnja utrživosti likvidne imovine
- porasta ročne neusklađenosti aktive i pasive
- financijskog statusa Društva i percepcije tržišta koja ovisi o velikom broju parametara (npr. profil rizičnosti, stupanj solventnosti, profitabilnost, očekivani budući trendovi)
- previsoke razine tolerancije na rizik likvidnosti.

C.4.1 Izloženost riziku

Rizik likvidnosti prema prethodno navedenoj definiciji nije eksplicitno uključen u standardnu formulu, ali je njegov utjecaj u Društvu detaljno analiziran u procesu ORSA.

Praćenje i mjerenje rizika likvidnosti Društva redovno se provodi. Praćenjem očekivanih novčanih priljeva i odljeva omogućeno je spriječavanje potencijalnih poteškoća povezanih s likvidnošću.

U slučaju kratkoročnog povećanja potrebe za likvidnim sredstvima Društvo može lako unovčiti dio svoje visokolikvidne imovine.

Društvo vodi brigu da se udjeli u fondovima za životna osiguranja kod kojih ugovoratelj snosi rizik ulaganja u slučaju potrebe mogu u velikoj mjeri lako i brzo unovčiti.

Na temelju prethodno navedenoga rizik likvidnosti Društva klasificira se kao vrlo nizak te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.4.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta rizika likvidnosti Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.4.3 Smanjenje rizika

U području upravljanja rizikom likvidnosti koriste se interne mjere smanjenja rizika (kroz redovito praćenje likvidnosti) te nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.4.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4.

C.4.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost ovog rizika testira se primjenom slijedećeg scenarija:

- „Lapse mass“ (vjerojatnosti masovnog storna 40% profitabilnih ugovora)

Uspoređene su najbolje procjene novčanih tokova izlaznoga scenarija s onima iz scenarija Solventnosti II i analizirana je promjena tih novčanih tokova, iz čega je proizašao zaključak da najveća negativna promjena za Društvo nastupa u scenariju „lapse mass“. Rezultati su pokazali da bi pod pretpostavkom odustanka 40% ugovora profitabilnih za Društvo u sljedećoj godini, imovina za pokriće matematičke pričuve bila dostatna da se osigura potrebna likvidnost.

Rezultat analize pokazuje kako postoje i dostatna usklađenost imovine i obveza i odgovarajuća likvidnost.

Rizik likvidnosti Društva stoga se klasificira kao vrlo nizak te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.5 Operativni rizik

Pod **operativnim rizikom** podrazumijeva se rizik gubitka koji nastaje zbog neodgovarajućih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi ili sustava ili iz vanjskih događaja. Pri definiranju operativnog rizika važno je naglasiti da on obuhvaća pravne rizike, ali isključuje rizike koji proizlaze iz strateških odluka te rizika reputacije. Tipični operativni rizici su prekid poslovanja uslijed pada informatičkog sustava. Nadalje, česti primjeri operativnog rizika su prekidi poslovanja prouzročeni požarom, eksplozijom ili poplavom, pri čemu je nastavak poslovanja prilično ili u potpunosti onemogućen. Osim toga, pod operativnim rizikom podrazumijevaju se i štete prouzročene namjernim prijevarama, pogreškama u svakodnevnom poslovanju ili nekom drugom pogreškom uzrokovanom ljudskim faktorom.

Operativni rizici nisu jednostavni za identificiranje i mjerenje kao neke druge vrste rizika te stoga Društvo posebnu pozornost usmjerava na identificiranje potencijalnih manifestacija ovoga rizika i uzima ih u obzir na sveobuhvatan način.

C.5.1 Izloženost riziku

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema odredbama standardne formule na dan 31.12.2022. iznosi 15.504 tisuća kuna, a određuje se kao funkcija zarađenih premija, tehničkih pričuva te troškova vezanih za unit-linked proizvode.

Za isto razdoblje prošle godine kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosio je 16.607 tisuća kuna, što znači da je u tekućem razdoblju smanjen za 6,6%. Smanjenje kapitalnog zahtjeva proizlazi u najvećoj mjeri iz smanjenja tehničkih pričuva životnih osiguranja obzirom da su tehničke pričuve baza za izračun rizika.

Prilikom identificiranja i vrednovanja operativnih rizika u Društvu koriste se procjene internih stručnjaka za predmetno područje uz pomoć Delphi-metode, pri čemu su predmetni rizici zbog lakšeg identificiranja i praćenja podijeljeni na više kategorija.

Društvo rješava pritužbe od strane klijenata u najkraćem mogućem roku na način koji je propisan internim Pravilnikom o pritužbama.

Prilikom vrednovanja operativnih rizika naglasak nije isključivo na kvantifikaciji posljedica, nego i na razvoju odgovarajućih mjera za rano otkrivanje opasnosti i prevenciju te kontrolu njihovih posljedica (pogledati C.5.3.).

Društvo je izvršilo prijenos poslova računalne obrade podataka, poslova ulaganja te poslove administriranja reosiguranja na matično društvo GRAWE AG (pogledati točku B.7.). Rizici koji proizlaze iz izdvajanja poslova redovito se i na primjeren način prate i nadziru.

C.5.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta operativnih rizika Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.5.3 Smanjenje rizika

Smanjenje potencijalnih operativnih rizika moguće je kroz odgovarajuće planove upravljanja kontinuitetom poslovanja, Plan oporavka od katastrofe („disaster recovery plan“) za IT i sl.

Plan upravljanja kontinuitetom poslovanja uspostavljen je u Društvu već dugi niz godina. Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Narušavanje ili prekid poslovanja mogu imati različite uzroke. Stoga je važno izraditi što detaljnije scenarije onih događaja čiji se nastup čini mogućim i/ili vjerojatnim.

Osim zakonski predviđenih zaštita od potencijalnih katastrofa Društvo je u svojim mjerama predvidjelo i procese i postupke koji se provode kao prevencija te koji će u slučaju stvarnog nastanka rizika osigurati najbolje moguće upravljanje situacijom i umanjiti potencijalnu štetu.

Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Dodatna mjera za smanjenje operativnog rizika su i mehanizmi za sprječavanje prijevара kao i učinkovit sustav internih kontrola. Za dio poslovanja koji obuhvaća novčane transakcije uspostavljeni su strogi interni propisi i kontrole. Učinkovitost planova za slučaj izvanrednih okolnosti poslovanja, kao i sustav internih kontrola redovito se provjeravaju.

Zahvaljujući prethodno opisanim mjerama, Društvo u prošlosti nije zabilježilo realizaciju nekog od operativnih rizika u značajnijoj mjeri.

C.5.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4. i nema utjecaj na operativne rizike.

C.5.5 Osjetljivost rizika

U planovima za slučaj izvanrednih okolnosti definirani su ključni procesi Društva koji mogu utjecati na operativni rizik. Definirani su „worst-case“ scenariji za koje je procijenjeno da uz određenu vjerojatnost mogu nastupiti u Društvu, kao npr. pad IT-sustava ili požar. U tom smislu, u planovima za slučaj izvanrednih okolnosti uzima se u obzir da npr. kroz određeno vremensko razdoblje veći broj radnika neće biti na raspolaganju ili da će pristup poslovnim prostorijama Društva biti otežan ili ograničen. Primjerenost opisanih scenarija kao i njihove temeljne prepostavke preispituju se minimalno jednom godišnje.

C.6 Ostali značajni rizici

U Društvu su dodatno identificirani sljedeći rizici koji se kontinuirano prate:

- strateški rizici,
- reputacijski rizici,
- rizici upravljanja imovinom i obvezama (ALM) (pogledati točku C.2.5).

Predmetni rizici nisu eksplicitno navedeni u standardnoj formuli. Prilikom provedbe procesa ORSA ovi rizici nisu identificirani kao značajni. Potreba uključivanja novih rizika i/ili potreba za izmjenama u postojećem profilu rizičnosti može se vrlo lako prepoznati uz pomoć redovnih kvartalnih izvještaja o rizicima koji su se materijalizirali i izvještaja o potencijalnim rizicima te uz pomoć izvanrednih izvještaja o rizicima. Na taj način osigurano je pravovremeno reagiranje i implementacija odgovarajućih mjera smanjenja rizika. Kao što je to već prethodno u izvještaju navedeno, izmjene u profilu rizičnosti mogu dovesti i do izmjena u poslovnoj strategiji i u strategiji upravljanja rizicima.

C.6.1 Izloženost riziku

Eksplicitno kvantitativno vrednovanje strateških rizika i reputacijskih rizika je teško izvedivo. Njihovo vrednovanje se u Društvu temelji na procjeni stručnjaka za relevantna područja poslovanja. U dosadašnjoj praksi se strateški i reputacijski rizici u Društvu nisu pokazali kao materijalno značajni. Vrednovanje rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM) provodi se kroz testove otpornosti (pogledati C.2.5). Rezultati provedenih testova pokazuju da Društvo raspolaže dovoljnom količinom vlastitih sredstava i u uvjetima otežanih uvjeta poslovanja.

C.6.2 Koncentracija rizika

Nije zabilježena koncentracija ostalih značajnih rizika.

C.6.3 Smanjenje rizika

Donošenju strateških odluka prethodi provođenje i analiza primjerenih scenarija.

C.6.4 Osjetljivost rizika

Pomoću opisanih mjera, posebno rezultata procesa ORSA i drugih analiza realiziranih rizika, moguće je pravovremeno prepoznavanje neželjenih utjecaja strateških odluka i primjereno reagiranje u svrhu izbjegavanja negativnih posljedica.

C.7 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na profil rizičnosti opisane su u prethodnim točkama.

D. VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Za bilancu za potrebe solventnosti imovinu i obveze treba vrednovati kako slijedi:

- imovina se vrednuje po iznosu za koji bi se ona mogla razmijeniti između dobro obaviještenih, voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima
- obveze se vrednuju po iznosu za koji bi se one mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima.

Vrednovanje imovine i obveza Društva u svrhu izrade bilance s tržišnim vrijednostima temelji se na pretpostavci trajnosti poslovanja („going-concern“). Poštuje se načelo zasebnog vrednovanja.

Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s MSFI-em o čemu je i neovisni revizor dao svoje pozitivno mišljenje.

Prilikom agregiranja imovine i obveza u značajne kategorije radi opisivanja osnovice vrednovanja koja je na njih primijenjena, razmotrena je priroda, funkcija, rizičnost i značajnost imovine te su korištene isključivo kategorije obrasca bilance prema Direktivi Solventnost II kako je definirano u provedbenom tehničkom standardu u pogledu procedura, formata i obrazaca izvješća o solventnosti i financijskom stanju.

U tablici *Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u* usporedno je prikazana tržišna vrijednost imovine i obveza i vrijednost iskazana u godišnjim financijskim izvještajima na 31.12.2022.

Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI

Imovina	na 31. prosinca 2021. u tis. kn			na 31. prosinca 2022. u tis. kn		
	Vrijednost prema	Vrijednost prema	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema	Vrijednost prema	Razlike u vrednovanju
	Solventnosti II	MRS/MSFI-u		Solventnosti II	MRS/MSFI-u	
Razgraničeni troškovi pribave	-	9.748	- 9.748	-	11.029	- 11.029
Nematerijalna imovina	-	1.661	- 1.661	-	3.091	- 3.091
Odgođena porezna imovina	24.063	10	24.053	17.918	34.997	- 17.079
Višak mirovinskih naknada	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	62.994	39.301	23.693	62.995	37.149	25.846
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	3.564.261	3.501.955	62.306	2.942.678	2.864.042	78.635
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	128.935	90.587	38.348	268.776	224.062	44.714
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	142.841	119.748	23.093	153.669	119.748	33.921
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni</i>	-	-	-	-	-	-
Obveznice	3.038.188	3.037.323	865	2.303.706	2.303.706	-
<i>Državne obveznice</i>	3.021.096	3.020.231	865	2.287.015	2.287.015	-
<i>Korporativne obveznice</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Strukturirani dužnički instrumenti</i>	17.092	17.092	-	16.691	16.691	-
Osigurani vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
Subjekti za zajednička ulaganja	249.729	249.729	-	211.902	211.902	-
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	4.568	4.568	-	4.624	4.624	-
Ostala ulaganja	-	-	-	-	-	-
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	120.963	120.963	-	122.621	122.621	-
Kredit i hipoteke	10.018	10.018	-	7.582	7.582	-
Kredit na temelju police	9.990	9.990	-	7.567	7.567	-
Kredit i hipoteke pojedincima	28	28	-	15	15	-
Ostali krediti i hipoteke	-	-	-	-	-	-
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	15.691	68.428	- 52.737	6.526	68.674	- 62.148
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	11.936	67.691	- 55.755	2.654	67.735	- 65.080
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	12.271	65.378	- 53.107	4.245	65.495	- 61.250
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	- 335	2.313	- 2.648	1.591	2.240	- 3.830
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	4.003	737	3.266	3.927	939	2.988
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	-	-	-	-	-	-
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	4.003	737	3.266	3.927	939	2.988
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	- 248	-	- 248	- 55	-	- 55
Depoziti kod cedenata	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od osiguranja i posrednika	3.324	18.414	- 15.090	4.157	20.292	- 16.135
Potraživanja od reosiguranja	2.748	2.748	-	1.997	1.997	-
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	5.326	5.326	-	8.174	8.174	-
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	-	-	-	-	-	-
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	-	-	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	54.871	54.871	-	61.698	61.698	-
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	903	903	-	1.304	1.304	-
Ukupna imovina	3.865.162	3.834.346	30.816	3.237.650	3.242.652	- 5.002

Obveze	na 31. prosinca 2021.			na 31. prosinca 2022.		
	u tis. kn			u tis. kn		
	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	224.555	401.244	- 176.689	228.877	419.626	- 190.749
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	217.169	344.495	- 127.326	217.766	363.049	- 145.283
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	187.664	-	187.664	194.234	-	194.234
Dodatak za rizik	29.505	-	29.505	23.532	-	23.532
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	7.386	56.749	- 49.363	11.111	56.577	- 45.466
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	2.055	-	2.055	7.106	-	7.106
Dodatak za rizik	5.331	-	5.331	4.005	-	4.005
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.422.776	2.378.406	44.370	1.915.555	2.225.548	- 309.993
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	-	-	-	-	-	-
Dodatak za rizik	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.422.776	2.378.406	44.370	1.915.555	2.225.548	- 309.993
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	2.388.415	-	2.388.415	1.851.974	-	1.851.974
Dodatak za rizik	34.361	-	34.361	63.581	-	63.581
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	119.449	112.639	6.810	125.065	120.911	4.154
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	111.805	-	111.805	116.388	-	116.388
Dodatak za rizik	7.644	-	7.644	8.678	-	8.678
Ostale tehničke pričuve	-	-	-	-	-	-
Nepredviđene obveze	-	-	-	-	-	-
Pričuve osim tehničkih pričuva	670	670	-	1.172	1.172	-
Obveze za mirovine	-	-	-	-	-	-
Depoziti reosiguratelja	-	-	-	-	-	-
Odgođene porezne obveze	43.715	62.507	- 18.792	103.372	-	103.372
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Obveze prema osiguranju i posrednicima	14.152	14.152	-	14.498	14.498	-
Obveze prema reosiguranju	9.954	9.954	-	12.780	12.780	-
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	19.096	19.096	-	26.835	26.835	-
Podređene obveze	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	12.536	12.536	-	12.063	12.063	-
Ukupne obveze	2.866.903	3.011.204	- 144.301	2.440.218	2.833.433	- 393.215
Višak imovine nad obvezama	998.259	823.142	175.117	797.433	409.219	388.214

Tablica 15: Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u

Najznačajnije razlike u bilanci za potrebe solventnosti i godišnjih financijskih izvještaja su:

	Tržišna bilanca za Solventnost II	Godišnji financijski izvještaji
Zainteresirane strane	Agencija, druga društva za osiguranje, rejting agencije, ugovaratelji osiguranja	vjerovnici, Agencija, druga društva za osiguranje, poslovni partneri
Općenito	vrednovanje po tržišnim cijenama realistične pretpostavke nema tihih pričuva regulirano uredbama i tehničkim specifikacijama	primjena MRS/MSFI-a oprezne pretpostavke tihe pričuve su moguće kao posljedica procjene imovine regulirano zakonom i MRS/MSFI-em

Tablica 16: Pregled najznačajnijih razlika

D.1 Imovina

D.1.1 Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine

Sljedeći tabelarni prikaz usporedno prikazuje načine vrednovanja pojedine klase imovine prema važećim odredbama MRS/ MSFI-a i prema zahtjevima Solventnosti II.

Bilančna pozicija	Vrednovanje prema Solventnosti II	Vrednovanje prema MRS/MSFI
goodwill	Goodwill se vrednuje kao da je bez vrijednosti.	Trošak stjecanja umanjen za amortizaciju.
ostala nematerijalna imovina	Vrednuje se kao da je bez vrijednosti, osim ako se nematerijalna imovina može zasebno prodati te se može dokazati postojanje aktivnog tržišta za tu imovinu.	MRS 38: model troška nabave
imovina za pokriće pričuva za mirovinu	Društvo nema ovu vrstu imovine. Tržišna vrijednost.	Društvo nema ovu vrstu imovine. Tržišna vrijednost.
porezna imovina	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti prema Solventnosti II i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza. Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza. Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.
zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	oprema: troškovni model vrednovanja zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata.	oprema: troškovni model vrednovanja.

	Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	zemljišta i građevinski objekti: MRS16.33-troškovni model vrednovanja Usklađenje vrijednosti kod pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	Zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	Zemljišta i građevinski objekti: MRS 40.56- troškovni model vrednovanja Usklađenje vrijednosti kod znatnijeg pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
dionice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	MSFI 13 i MRS 39
obveznice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	MRS 39 Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.
udjeli u investicijskim fondovima	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.
izvedeni financijski instrumenti	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.
depoziti	Tržišna vrijednost. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	Trošak stjecanja. Vrijednost uključuje razgraničene kamate.
ostala ulaganja	Vrednovanje prema članku 229. DU.	Model troška.
ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna cijena na aktivnom tržištu, MSFI 13.
zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Početno vrednovanje: trošak stjecanja Slijedeće vrednovanje: po amortiziranom trošku
potraživanja iz poslova osiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti
potraživanja iz poslova reosiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.

ostala potraživanja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.
vlastite dionice	Društvo nema ovu vrstu imovine.	Društvo nema ovu vrstu imovine.
upisani a neplaćeni kapital	Društvo nema ovu vrstu imovine	Društvo nema ovu vrstu imovine.
novac u banci i blagajni	Tržišna vrijednost.	Nominalna vrijednost.
ostala imovine	Tržišna vrijednost.	Nominalna vrijednost.

Tablica 17: Metode vrednovanja imovine

D.1.2 Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine

D.1.2.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti.

S obzirom da se nematerijalna imovina ne može zasebno prodati te da se ne može dokazati postojanje vrijednosti uporabom ponuđenih tržišnih cijena na aktivnim tržištima za istu ili sličnu imovinu, vrijednost iste za potrebe solventnosti iznosi nula.

U financijskim izvještajima Društva na 31. prosinca 2022. nematerijalna imovina je iskazana u iznosu od 3.091 tisuća kuna (2021.: 1.661 tis. kn).

D.1.2.2 Odgođena porezna imovina

Društvo evidentira i vrednuje odgođene poreze za svu imovinu i obveze uključujući prijenos poreznog gubitka.

Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u bilanci prema fer vrijednostima i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza.

Odgođena porezna imovina smije se priznati samo ako postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti raspoloživa oporeziva dobit za koju će se odgođena porezna imovina moći iskoristiti, s time da se vodi računa o svim eventualnim pravnim i upravnim propisima o vremenskom ograničenju za prijenos neiskorištenih poreznih olakšica ili prijenos neiskorištenih poreznih gubitaka.

Trajne razlike ne rezultiraju prema MRS 12 odgođenom poreznom imovinom ili obvezom i stoga se ne uzimaju u obzir u bilanci prema fer vrijednostima.

U 2022. primijenjena je porezna stopa od 18% (2021.: 18%).

Društvo pripisuje pozitivnu vrijednost odgođenoj poreznoj imovini i očekuje da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za iskorištavanje odbitnih privremenih razlika.

Odgođena porezna imovina u bilanci prema fer vrijednosti iznosi 17.918 tisuća kuna (2021.: 24.063 tis. kn). U godišnjim financijskim izvješćima za 2022. odgođena porezna imovina iznosi 34.997 tisuća kuna (2021.: 9,6 tis. kn).

Odgođena porezna imovina u bilanci prema fer vrijednosti rezultat je razlika knjigovodstvene i fer vrijednosti na poziciji tehničkih pričuva, iznosa koji se mogu naplatiti temeljem ugovora o reosiguranju, razgraničenih troškova pribave, nematerijalne imovine i potraživanja od osiguranja.

D.1.2.3 Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine

Društvo nema ovu vrstu imovine i obveza.

D.1.2.4 Zemljišta, građevinski objekti i oprema

U bilanci prema fer vrijednosti iskazane su tržišne vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova.

Fer vrijednosti nekretnine utvrđena je temeljem procjene angažiranih neovisnih procjenitelja.

U godišnjim financijskim izvještajima zemljišta i građevinski objekti vrednovani su po početnom trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Umanjenje vrijednosti provodi se kada je tržišna vrijednost manja od knjigovodstvene.

Oprema se vrednuje po trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Ista vrijednost je iskazana i u bilanci prema fer vrijednosti.

D.1.2.5 Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. iznosi 25.846 tisuće kuna (2021.: 23.693 tis. kn).

D.1.2.6 Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. iznosi 44.714 tisuće kuna (2021.: 38.348 tis. kn).

D.1.2.7 Ulaganja u podružnice i pridružena Društva

Vrednovanje udjela u povezanim poduzećima za potrebe solventnosti vrši se primjenom tržišnih cijena. Tržišna vrijednost određuje se primjenom prilagođene metode udjela.

Povezana poduzeća ne kotiraju na burzi.

Ako udjele u povezanim poduzećima nije moguće vrednovati prilagođenom metodom udjela, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti iz bilance prema MRS-u.

Knjigovodstvena vrijednost udjela na 31. prosinca 2022. niža je od tržišne vrijednosti utvrđene procjenom za 33.921 tisuća kuna (2021.: 23.093 tis. kn).

Društvo je vlasnik 100% udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i 100% udjela u društvu GRAWE SOLUTIONS d.o.o.

Tržišna vrijednost udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. iznosi 132.057 tisuće kuna. Knjigovodstvena vrijednost iznosi 101.747,9 tisuća kuna.

Tržišna vrijednost udjela u društvu GRAWE SOLUTIONS d.o.o. iznosi 21.611 tisuća kuna. Knjigovodstvena vrijednost iznosi 18.000,0 tisuća kuna.

D.1.2.8 Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima

U godišnjim financijskim izvještajima ulaganja u dionice, obveznice i investicijske fondove se raščlanjuju u kategorije prema MRS-u 39 koji ujedno i regulira način vrednovanja.

Tržišna vrijednost jednaka je fer vrijednosti u trenutku vrednovanja.

Fer vrijednost investicijskih fondova izračunava se primjenom cijene udjela objavljene od strane društava za upravljanje investicijskim fondovima.

Obveznice kotiraju na aktivnim tržištima.

Fer vrijednost obveznica kojima se trguje u Republici Hrvatskoj utvrđuje se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

Fer vrijednost obveznica kojima se trguje u na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije utvrđuje se primjenom cijene koje je službeno uvrštena na financijsko – informacijskom servisu Bloomberg.

Na 31. prosinca 2022. Društvo nema razlike između vrijednosti obveznica vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima dok je u 2021. ona iznosila 865 tisuća kuna.

D.1.2.9 Strukturirani financijski proizvodi

Strukturirani financijski proizvodi su financijski instrumenti čije vrijednosti ovise o cijenama temeljnog financijskog instrumenta i vrednuju se prema tržišnoj vrijednosti.

Tržišna vrijednost jednaka je fer vrijednosti u trenutku vrednovanja.

Fer vrijednost strukturiranih financijskih proizvoda kojima se trguje u na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije utvrđuje se primjenom cijene koje je službeno uvrštena na financijsko – informacijskom servisu Bloomberg.

D.1.2.10 Izvedeni financijski instrumenti

Izvedeni financijski instrument (derivativ) je financijski instrument čija vrijednost ovisi o budućim cijenama i tečajevima robe, drugih financijskih instrumenata i drugih tržišno ovisnih referentnih vrijednosti.

Kao moguće osnovne varijable derivativa („underlying“) pojavljuju se kamatne stope, cijene financijskog instrumenta, tečaj stranih valuta, kreditni rejting, kreditni indeks, odnosno neke druge nefinancijske varijable.

Fer vrijednost ove imovine odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja sukladno MRS-u 39. Na 31. prosinca 2022. Društvo ne posjeduje financijsku imovinu u obliku izvedenih financijskih instrumenata.

D.1.2.11 Depoziti

Fer vrijednost depozita odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.12 Ostala ulaganja

Fer vrijednost ostalih ulaganja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.13 Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja vrednuju se po tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost odgovara objavljenoj vrijednosti udjela na dan bilance. Fer vrijednost ove imovine za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.14 Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama

Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama vrednuju se početno po trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku. Tako utvrđena knjigovodstvena vrijednost smatra se fer vrijednošću za potrebe solventnosti.

D.1.2.15 Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Vrednovanje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama detaljnije je objašnjeno u točki D.2.3.

D.1.2.16 Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja obuhvaćaju dospjela potraživanja od ugovaratelja osiguranja i potraživanja od zastupnika.

Fer vrijednost dospjelih potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.17 Potraživanja iz reosiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja odnose se na potraživanja iz predanih poslova reosiguranja. Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.18 Ostala potraživanja

Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.19 Vlastite dionice

Društvo nema vlastite dionice.

D.1.2.20 Uplaćeni neupisani kapital

Društvo nema uplaćeni neupisani kapital.

D.1.2.21 Novčana sredstva u banci i blagajni

Fer vrijednost novčanih sredstava odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima. Novčana sredstva nominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke važećeg na taj dan.

D.1.2.22 Ostala imovina

Ostala imovina sadrži potraživanja iz internih odnosa, razgraničene troškove, imovinu namijenjenu prodaji i ostalu imovinu koja nije iskazana na drugim pozicijama. Interna potraživanja i obveze se u skupnoj bilanci za potrebe Solventnosti II saldiraju. Fer vrijednost navedenih stavki odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.1.3.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti. Ne može se utvrditi postojanje aktivnog tržišta za nematerijalnu imovinu.

D.1.3.2 Modeli vrednovanja financijske imovine

Fer vrijednost dionica, strukturiranih financijskih instrumenata i udjela u fondovima za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.1.3.2.1 Cijene na aktivnom tržištu

Tržišna vrijednost financijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene na burzi na dan bilance.

Definicija aktivnog tržišta

Aktivno tržište je prema definiciji iz MSFI-a 13 (Dodatak A) tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom, odnosno predmetnim obvezama dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama. Pri tome su proizvodi kojima se trguje na tržištu homogeni, voljni kupci i prodavatelji mogu se u pravilu pronaći u svakom trenutku, a cijene su javnosti na raspolaganju.

Smatra se da neki financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su cijene po kojima kotira lako i redovito dostupne i ako se te cijene stvarno i redovito mogu postići u tzv. „at an arm's length-transactions“.

Mali volumen trgovanja, mali broj transakcija i širenje raspona između kupovnog i prodajnog tečaja vrijednosnica („spread“) načelno upućuju na nepostojanje aktivnog tržišta.

D.1.3.2.2 Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine

Ako tržišne cijene za jednaku imovinu nisu dostupne, vrednovanje se vrši korištenjem tržišnih cijena na aktivnim tržištima za sličnu imovinu i obveze.

D.1.3.2.3 Vrednovanje po modelu

U slučaju nedostupnosti tržišnih cijena na aktivnim tržištima rabe se alternativne metode vrednovanja. Prilikom primjene alternativnih metoda vrednovanja Društvo upotrebljava tehnike vrednovanja usklađene s tržišnim pristupom, pristupom prihoda ili troškovnim pristupom.

Tržišni pristup – koriste se cijene i druge značajne informacije o tržišnim transakcijama koje uključuju iste ili usporedive financijske instrumente.

Troškovni pristup – odražava iznos koji bi trenutačno bio potreban kako bi se nadomjestio kapacitet imovine.

Prihodovni pristup – diskontiranje budućih iznosa novčanih tokova ili prihoda i troškova na sadašnju vrijednost uz uvažavanje trenutačnih tržišnih očekivanja o tim budućim iznosima.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospijeca održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Računu dobiti i gubitka.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugotrajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- pad vrijednosti veći od 20% tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- smanjenje vrijednosti za više od 40% na dan bilance.

Sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostatne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (engl. loss event) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

D.1.3.3 Ugovori o leasingu

Društvo nema ugovore o leasingu.

D.1.3.4 Odgođena porezna imovina i obveze

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug i jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

D.1.3.5 Procjene, pretpostavke i prosudbe kod vrednovanja imovine

Tijekom 2022. godine u Društvu nije bilo značajnijih promjena procjena ili korištenih osnovica za priznavanje i vrednovanje imovine. Pretpostavke i prosudbe uključujući one o budućim i drugim velikim izvorima nesigurnosti procjena osim prethodno navedenih kod opisa pojedine kategorije imovine ponajviše se odnose na vrednovanje nekretnina i financijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište, a koje uključuje tehnike vrednovanja diskontiranim novčanim tokom i ostale metode u kojima se koriste značajni parametri direktno ili indirektno mjerljivi s tržišta.

Društvo u najvećoj mjeri nastoji koristiti dostupne tržišne podatke.

Fer vrijednost nekretnina određuju neovisni procjenitelji s odgovarajućim profesionalnim kvalifikacijama kako je prethodno opisano za nekretnine.

Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su primjereni u danim uvjetima i dostupni na datum izrade izvještaja.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju.

Informacije o kriterijima korištenima za ocjenjivanje jesu li tržišta aktivna te alternativnim metode vrednovanja su dodatno opisana u poglavlju D4. Alternativne metode vrednovanja.

D.2 Tehničke pričuve

Tehničke pričuve predstavljaju tržišnu vrijednost obveza Društva prema ugovarateljima osiguranja i računaju se prema aktuarskim principima. Tehničke pričuve u skupu regulative Solventnost II sastoje se od najbolje procjene i dodatka za rizik. Najbolja procjena tehničkih pričuva utvrđena je na bruto osnovi bez umanjjenja za naknade iz reosiguranja. Najbolja procjena za naknade iz reosiguranja vrednuje se zasebno. Tehničke pričuve se računaju odvojeno za životno i neživotno osiguranje, pri čemu se najbolja procjena za neživotna osiguranja sastoji od premijske pričuve i pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve. Tehničke pričuve se računaju na razini homogenih grupa rizika, a minimalno po poslovnim linijama (LoB) propisanim Delegiranom uredbom 2015/35.

D.2.1 Neživotno osiguranje

D.2.1.1 Premijska pričuva

D.2.1.1.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena premijske pričuve računa se iz očekivanih budućih tokova novca po već preuzetim obvezama osiguravatelja za događaje koji još nisu nastali. Premijska pričuva sadrži buduće premijske prihode umanjene za buduće troškove i naknade.

Budući premijski prihodi se procjenjuju prema poslovnim linijama za cijelo trajanje osiguranja uz odgovarajuće ograničenje ugovora uzimajući pri tom u obzir izlaske iz portfelja zbog raskida ugovora. Zbog ograničenja ugovora samo se u poslovnoj liniji osiguranja zaštite prihoda većina ugovora može promatrati kao višegodišnja, pa se buduće premije mogu predvidjeti i interpretirati kao tokovi novca. Zbog isteklih ugovora i otkaza portfelj ugovora se tokom vremena smanjuje. Za ostale poslovne linije premijski prihod se temelji na obvezama unutar ograničenja ugovora, odnosno najviše do isteka godine dana od dana dospjeća plaćanja prve nenaplaćene premije. Portfelj se ne smanjuje postepeno kroz godine, već se pretpostavlja da će svi ugovori biti raskinuti unutar godine dana te se obračun pričuve temelji na jednogodišnjem premijskom volumenu.

Tokovi novca budućih premijskih prihoda oduzimaju se od financijskih rashoda u obliku budućih troškova i plaćanja za očekivane štete. Budući troškovi i štete obračunavaju se iz premije uz pomoć stopa šteta i troškova. Stope troškova se procjenjuju prema podacima iz Odjela za upravljanje rizicima i kontroling. Stope šteta odabire stručnjak između četiri varijante (prosječne stopa šteta iz najbolje procjene i ISD-a te stope šteta tekućih razdoblja iz najbolje procjene i ISD-a), a na temelju provedenih usporednih izračuna i usporedbe s iskustvom prethodnog razdoblja. Diskontiranjem takvih tokova novca prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa koju izdaje EIOPA dobije se premijska pričuva. Pričuva se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjjenja rizika kroz reosiguranje.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2021.			31.12.2022.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	1.082	1.068	15	1.179	1.337	-158
2	Osiguranje zaštite prihoda	-22.829	-21.489	-1.340	-14.787	-12.747	-2.041
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	30.496	29.933	562	32.572	34.740	-2.168
5	Ostala osig. motornih vozila	16.039	16.498	-459	18.707	19.924	-1.217
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.098	610	488	935	1.320	-385
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	10.808	10.011	797	12.464	12.623	-159
8	Ostala osig. od odgovornosti	409	349	60	571	512	59
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	488	651	-163	553	730	-176
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	1.047	447	600	1.439	728	711
Ukupno neživot		38.638	38.079	559	53.634	59.167	-5.534

Tablica 18: Premijska pričuva neživotnih osiguranja

Premijska pričuva bilježi rast u odnosu na prethodno razdoblje najviše u poslovnoj liniji osiguranja zaštite prihoda zbog prilagodbe izračuna tokova novca budućih rashoda prema Revidiranim smjernicama o ograničenjima ugovora (EIOPA, Revised Guidelines on Contract Boundaries) te u poslovnim linijama osiguranja od odgovornosti za uporabu motornih vozila i ostalih osiguranja motornih vozila zbog povećanja portfelja i premijskog volumena.

D.2.1.1.2 Korištene pretpostavke

U obračunu najbolje procjene premijske pričuve korištene su pretpostavke o kretanju bezrizične krivulje kamatnih stopa, o stopi troškova i šteta te o stopi odustanka u poslovnoj liniji 2 temeljene na iskustvu prethodnih godina. Najveći utjecaj na visinu premijske pričuve imaju pretpostavke o stopi šteta i troškova.

U tablici niže prikazana je pretpostavljena stopa šteta. Stopa šteta se u odnosu na prethodno razdoblje nije značajnije promijenila u većim poslovnim linijama. Premijska pričuva ima izraženu osjetljivost na promjenu stope šteta no pretpostavke za 2021. i 2022. godinu se podudaraju, pa promjena ovog parametra gotovo nema utjecaj na visinu pričuve.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2021.		31.12.2022.	
		Bruto	Neto	Bruto	Neto
1	Osiguranje medicinskih troškova	58,0%	57,3%	58,5%	59,2%
2	Osiguranje zaštite prihoda	22,6%	22,0%	22,7%	23,0%
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	58,6%	57,3%	58,9%	61,2%
5	Ostala osig. motornih vozila	71,1%	74,2%	71,5%	74,5%
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	48,6%	12,5%	34,1%	48,2%
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine - oluja	67,6%	79,5%	71,1%	77,8%
	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine - ostalo	54,2%	54,8%	53,1%	54,7%
8	Ostala osig. od odgovornosti	38,3%	36,0%	40,2%	39,4%
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	13,6%	15,9%	15,3%	18,5%
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	70,8%	52,9%	72,3%	55,3%

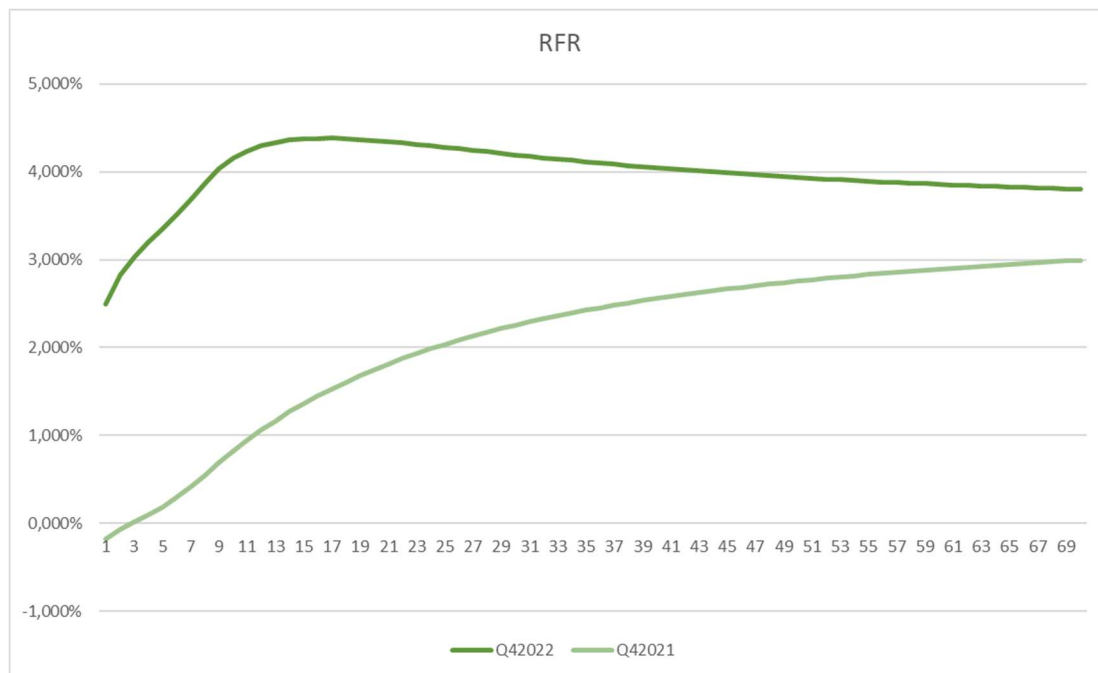
Tablica 19: Pretpostavljena stopa šteta

Pretpostavka o stopi troškova bruto i neto se koristi u istom iznosu za sve poslovne linije. U odnosu na prethodno razdoblje bruto i neto stopa se smanjila kako je prikazano u tablici:

Stopa troškova	31.12.2021		31.12.2022	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Neživotno osiguranje	28,5%	28,2%	25,0%	28,5%

Tablica 20: Pretpostavljena stopa troškova

Bezrizična krivulja kamatnih stopa u 2022. godini značajno se povećala u odnosu na krivulju iz prethodnog razdoblja. Takvo kretanje krivulje kamatnih stopa dovodi do smanjenja pričuve (uz primjenu krivulje iz 2021. godine, pričuva bi porasla za 14,8%).

Tablica 21: Prikaz kretanja bezrizične krivulje kamatnih stopa

D.2.1.2 Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve

D.2.1.2.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve računa se iz očekivanih budućih tokova novca za obveze proizašle iz nastalih šteta. Da bi se odredili tokovi novca, za potrebe izračuna pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve promatraju se isplaćene naknade u prošlim razdobljima te se uz pomoć aktuarske metode procjenjuju buduće isplate do kraja razvoja štete. Obrazac isplata šteta iz prošlih razdoblja određuje procjenu budućih šteta. U slučaju kad šteta još nije u potpunosti završena, trenutačna isplaćena naknada je samo međustanje, a krajnje stanje, odnosno krajnja šteta treba biti procijenjena. Ti tokovi novca diskontiraju se prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa. Tako se formira sadašnja vrijednost pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve temeljem aktuarske metode. U najbolju

procjenu je uključen i dodatak za ostale štete koji se sastoji od pričuva šteta koje se smatraju konačnima, pričuve za troškove obrade šteta, HUO pričuve, matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja i dodatka za rep te je umanjen za izuzete rentne štete koje se vrednuju u sklopu životnih osiguranja. Pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjenja rizika kroz pasivno reosiguranje. Obzirom na visoku inflaciju krajem 2022. godine, u izračunu pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve korištena je dodatna dugoročna prosječna inflacija od 1% jer je temeljem procjena financijskih institucija dugoročna prosječna godišnja inflacija obračunata u iznosu od 2,93%. Veći dio te inflacije obuhvaćen je implicitno kroz plaćanje povećanih odštetnih zahtjeva. Na taj način je pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve povećana za dodatnih 2,0%. Senzitivitet obračunatih tehničkih pričuva provjerava se uz pomoć intervala pouzdanosti.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2021.			31.12.2022.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	2.472	2.472	0	2.601	2.601	0
2	Osiguranje zaštite prihoda	21.329	20.338	991	18.113	17.505	608
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	96.060	95.931	129	99.120	99.010	110
5	Ostala osig. motornih vozila	6.235	6.234	1	7.060	7.059	0
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	798	226	572	906	242	663
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	19.254	11.821	7.433	17.152	11.164	5.987
8	Ostala osig. od odgovornosti	2.516	1.603	912	1.643	1.152	492
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	162	157	5	247	218	29
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	2.255	921	1.334	865	567	298
Ukupno neživot		151.081	139.704	11.377	147.706	139.518	8.188

Tablica 22: Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja

Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve manje su u ukupnom iznosu za 3.375 tisuća kuna ili 2,2% u odnosu na prošlu godinu. Tome doprinosi pad pričuve u osiguranju od požara, oluje i ostalom osiguranju imovine te osiguranju zaštite prihoda. Istovremeno osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila i ostala osiguranja motornih vozila bilježe manji porast pričuve.

D.2.1.2.2 Korištene pretpostavke

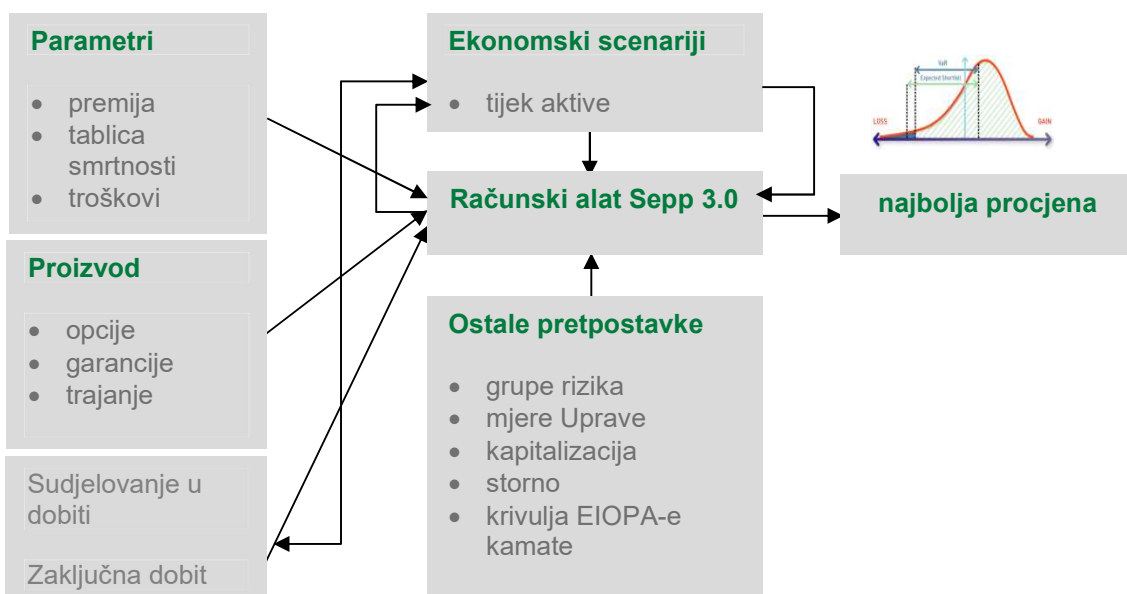
U obračunu pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve koriste se pretpostavke o bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa koja je prokazana u Tablici 21 i objašnjena u poglavlju D.2.1.1.2. Ostale značajne pretpostavke poput monotonog rasta likvidacija šteta u kumulativnim trokutima, dovoljnog broja povijesnih informacija i formiranja budućih isplata sukladno obrascu iz prošlih godina nisu se promijenile u odnosu na prethodno razdoblje.

D.2.2 Životno osiguranje

D.2.2.1.1 Najbolja procjena

Najbolja procjena pričuva životnih osiguranja određuje se za sve aktivne ugovore životnog osiguranja kao i za rente iz obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama u portfelju Društva na 31.12.2022. godine. Za te ugovore definiraju se tokovi novca (prihodi i rashodi) uz pomoć ugovorno definiranih premija i svota. Tokovi novca se dalje

ponderiraju iskustvenim vjerojatnostima (smrtnosti, odustanaka, kapitalizacije). Kako bi se na kraju dobila tržišna vrijednost pričuva, takvi tokovi novca se diskontiraju bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa. Diskontirani tokovi novca se zbrajaju u najbolju procjenu. Prilikom obračuna se uzimaju u obzir i značajke pojedine tarife (kao npr. računska kamatna stopa i pravo sudjelovanja u dobiti) dogovorene kod zaključivanja ugovora. Za izračun dijela tehničke pričuve za buduće pripise dobiti koristi se stohastičko modeliranje budućih prihoda od ulaganja. Pri tome se u generatoru scenarija simulira 1.000 ekonomskih scenarija, koji u ovisnosti o mjerama Uprave rezultiraju različitim iznosima dobiti. Srednja vrijednost sadašnjih vrijednosti svih scenarija daje najbolju procjenu.

Slika 14: Shematski prikaz izračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja prema Solventnosti II

Sljedeća tablica prikazuje kretanje tehničkih pričuva životnih osiguranja u proteklom razdoblju:

LoB Vrsta osiguranja	31.12.2021.			31.12.2022.		
	Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.411.054	2.411.945	-891	1.866.501	1.866.728	-227
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	111.805	112.053	-248	116.388	116.443	-55
32 Ostala osiguranja života	-42.509	-40.363	-2.146	-29.628	-28.398	-1.231
34 Rente iz neživotnih osiguranja	19.870	12.830	7.040	15.101	9.716	5.384
Ukupno život	2.500.220	2.496.465	3.755	1.968.361	1.964.490	3.871

Tablica 23: Tehničke pričuve životnih osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja smanjile su se u ukupnom iznosu u odnosu na prošlu godinu zbog značajnog porasta bezrizične krivulje kamatne stope, dok ažuriranje ostalih parametara ove godine ima manji utjecaj (oko 1,5%).

D.2.2.1.2 Korištene pretpostavke

Prilikom izračuna najbolje procjene korištene su pretpostavke o krivulji kamate (Tablica 21, objašnjenja u poglavlju D.2.1.1.2), vjerojatnosti isteka i kapitalizacije, iskustvenoj smrtnosti i troškovima, inflaciji i naknadama po reosiguranju.

Za procjenu vjerojatnosti isteka i kapitalizacije i u 2022. godini korišten je generalni aditivni model temeljen na petogodišnjem iskustvu.

Pretpostavka o smrtnosti obuhvaća iskustveno razdoblje od 12 godina (2021: razdoblje od 11 godina) te su tablice smrtnosti sukladno tome dopunjene i prilagođene. Obzirom na povećani broj smrtnih slučajeva tijekom zadnje godine proamtranja (2021) iskustvena smrtnost se promijenila nešto više nego u proteklim razdobljima.

Pretpostavka o budućim troškovima u 2022. godini temelji se na stvarnim podacima po ugovorima i na petogodišnjem iskustvu.

U 2022. godini pretpostavka o inflaciji troškova temeljena je na ekonomskim pretpostavkama Europske središnje banke i HNB nakon trećeg kvartala 2022., uzimajući u obzir dugoročnu prognozu te ulazak Hrvatske u EURO zonu nakon 1.1.2023. i iznosi 2,9% (2,0% u 2021.). Inflacija na kraju 2022. godine povećala bi ovu procjenu na 3,5% što bi dovelo do veće pričuve za 0,9%. To povećanje se ne smatra značajnim te se u kalkulaciji za dugoročnu inflaciju koristi stopa od 2,9%.

Naknade iz reosiguranja se u 2022. godini obračunavaju na razini pojedinog ugovora o osiguranju temeljem pripadajućeg reosiguravateljnog ugovora.

D.2.3 Naknade iz ugovora o reosiguranju

Naknade iz ugovora o reosiguranju se u premijskoj pričuvi i pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja računaju kao razlika pričuve prije i nakon primjene reosiguranja. Metode i postupci obračuna naknada iz reosiguranja jednaki su metodama i postupcima za obračun bruto pričuve.

Tržišna vrijednost tehničkih pričuva životnih osiguranja također se računa odvojeno sa i bez udjela reosiguranja s obzirom na to da se iz obračuna mogu izdvojiti tokovi novca koji se odnose na reosiguranje kako bi se mogli odrediti iznosi koje očekujemo da će biti nadoknađeni od strane reosiguravatelja.

Naknade od reosiguranja prikazane su u tablicama 18, 22 i 23. Naknade od reosiguranja u životnim osiguranjima nisu se znatnije promijenile. U pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve naknade od reosiguranja se mijenjaju u skladu s promjenom reosiguravateljnog programa pokriće (smanjeno pokriće, manje naknade iz ugovora o reosiguranju). U premijskoj pričuvi dolazi do znatnijeg smanjivanja udjela reosiguranja u pričuvi zbog izmjene reosiguravateljnog ugovora a najveći utjecaj se vidi u poslovnoj liniji zaštite prihoda.

Kod izračuna udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzeta je u obzir prilagodba za rizik propasti reosiguratelja sukladno članku 61. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

D.2.4 Diskontiranje tehničkih pričuva

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju kunkskom bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za uravnoteženje nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za volatilitnost nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti bezrizične prijelazne kamatne stope nisu korištene u izračunu.

D.2.5 Opis stupnjeva nesigurnosti

D.2.5.1 Neživotna osiguranja

Najbolja procjena pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve osjetljiva je na mogućnost kolebanja pričuve. Kako bi se statistički procijenila visina mogućeg kolebanja pričuve te eventualna podrezerviranost, za nediskontiranu najbolju procjenu pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve izračunava se interval pouzdanosti.

Intervali pouzdanosti pokazuju mogući raspon varijacija najboljih procjena po svim homogenim grupama rizika. Ako pretpostavimo da 99,5% svih obračunatih intervala pouzdanosti sadrži ispravni iznos pričuve za predmetne rizike, gornja granica pouzdanosti iznosi 214.658 tisuća kuna što je manje od statutarne pričuve Društva na dan 31.12.2022. godine.

Pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve smanjuje se zbog značajne promjene krivulje kamatnih stopa za 9,1%.

U premijskoj pričuvi nesigurnost proizlazi iz promjena u ponašanju ugovaratelja (učestalost i visina šteta, odustanci od ugovora), promjena visine troškova i promjena ekonomskog okruženja (kamatna stopa). Premijska pričuva pokazuje značajnu osjetljivost na promjenu u stopama šteta i troškova, pa promjena od +20% na ukupne stope šteta dovodi do povećanja pričuve od 16.648 tisuća kuna (2021.: 17.642 tis. kn) dok promjena od +20% na ukupne stope troškova povećava pričuvu za 10.603 tisuća kuna (2021.: 11.279 tis. kn). Premijska pričuva pokazuje određenu osjetljivost na kamatne stope, u najvećem iznosu u poslovnoj liniji 2. U odnosu na visinu pričuve u toj poslovnoj liniji, promjena kamatne stope utječe na smanjenje pričuve od 2,4%, što i nije posebno veliko smanjenje obzirom na značajni porast krivulje. Kad bi iskazane nesigurnosti nastupile, solventna pozicija Društva ne bi bila ugrožena.

D.2.5.2 Životna osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja sadrže u obračunu dvije komponente, determinističku i simuliranu, koje treba razlikovati prilikom opisa stupnjeva nesigurnosti jer su glavni čimbenici utjecaja različiti.

a) Deterministički dio

Najbolja procjena se računa iz sljedećih glavnih parametara:

- novčani tok temeljen na ugovoru
- vjerojatnost
- diskontiranje.

Novčani tokovi temeljeni na ugovoru određeni su vrstom ugovora pa stoga ne podliježu značajnim nesigurnostima. Diskontna stopa po definiciji je utvrđena zadanom kamatnom krivuljom pa je ta nesigurnost povezana s vanjskim ekonomskim utjecajima. Na deterministički dio najbolje procjene značajni utjecaj ima promjena kamatne stope. Promjena bezrizične krivulje kamatnih stopa u protekloj godini dovodi do smanjenja pričuve za 15,3%. Deterministički dio najbolje procjene ovisan je i o nesigurnostima u vezi s iskustvenim računskim osnovama (smrtnost, odustanci), ali znatno manje. Povećanje smrtnosti od 15% dovodi do povećanja pričuve za 0,4% dok povećanje vjerojatnosti odustanka za 50% povećava pričuvu za 2,0%.

b) Simulirani dio

Simulirani dio najbolje procjene osim od navedenih pretpostavki dodatno ovisi o rezultatu ulaganja, mjerama Uprave i o vrsti generatora gospodarskog scenarija ESG. Zbog tražene tržišne konzistentnosti mogućnost za odstupanja od prosjeka je vrlo mala, sve dok su čimbenici rizika (volatilnost) modelirane imovine dobro usklađeni s realnošću. Međutim, s obzirom na to da simulirani dio pričuve iznosi tek 8,8% ukupne najbolje procjene, osjetljivost na određene nesigurnosti nije značajna za ukupni iznos pričuve.

D.2.6 Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama

Najvažnije razlike najboljih procjena u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost prikazanih u sljedećoj tablici proizlaze iz tržišnog vrednovanja pričuva prema Solventnosti II (načelo fer vrijednosti) za razliku od knjigovodstvenog vrednovanja (MRS/MSFI).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2021.		31.12.2022.	
		Solventnost II	MRS/MSFI	Solventnost II	MRS/MSFI
1	Osiguranje medicinskih troškova	3.555	2.386	3.780	2.569
2	Osiguranje zaštite prihoda	-1.500	53.018	3.326	52.549
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	126.555	191.092	131.692	194.529
5	Ostala osig. motornih vozila	22.274	27.916	25.767	30.663
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.896	9.430	1.841	10.183
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	30.062	96.919	29.616	107.133
8	Ostala osig. od odgovornosti	2.925	12.693	2.214	14.285
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	650	2.077	800	2.415
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	3.301	4.368	2.305	4.440
Ukupno neživot		189.071	378.721	201.340	418.767
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.411.054	2.371.197	1.866.501	2.217.877
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	111.805	112.639	116.388	120.911
32	Ostala osiguranja života	-42.509	7.311	-29.628	7.671
34	Rente iz neživotnih osiguranja	19.870	-	15.101	-
Ukupno život		2.552.232	2.546.476	1.968.361	2.346.459

Tablica 24: Usporedba ukupne knjigovodstvene vrijednosti pričuva i tehničkih pričuva prema Solventnosti II

Vrednovanje se provodi prema poslovnim linijama i načelu fer vrijednosti. Razlike u vrednovanju i rezultatima temelje se na različitim pretpostavkama koje su u osnovi knjigovodstvene i tržišne vrijednosti. Značajne razlike navedene su u sljedećoj tablici:

	Knjigovodstvena vrijednost	Solventnost II
Vrednovanje TP općenito	nema neispunjenja obveza druge ugovorne strane	neispunjenje obveza druge ugovorne strane se uzima u obzir
	ponašanje ugovaratelja se ne uzima u obzir	ponašanje ugovaratelja se uzima u obzir
	nema prognoze ekonomskog razvoja	ekonomski razvoj sudjeluje u izračunima
	mjere Uprave se koriste samo jednom	mjere Uprave se prilagođavaju u stupnjevima kroz puteve simulacija
	nema dodatka za rizik, pričuve se formiraju uz poslovni oprez	dodatak za rizik kao sigurnosni dodatak za neizbježne rizike
TP život	aktuarski izračunate vrijednosti obveza uključujući i već pridjeljenu dobit	vjerojatnosno ponderirani svi tokovi novca uključujući buduća sudjelovanja u dobiti
	primjena računskih pravila o dozvoljenoj kamati	primjena bezrizične krivulje kamatnih stopa objavljene od EIOPAe uz šokove povećanja i smanjenja kamate
	računske osnove prvog reda	računske osnove bazirane na iskustvu

Tablica 25: Kvalitativno objašnjenje razlika u vrednovanju po Solventnosti II i MRS/MSFI-u

D.2.6.1 Životno osiguranje

Značajni uzrok razlikama između knjigovodstvene i tržišne vrijednosti u životnim osiguranjima su upotreba bezrizične krivulje kamatnih stopa te računskih osnova temeljenih na prošlom iskustvu Društva. One se odnose na sljedeće parametre:

- vjerojatnost isteka
- vjerojatnost kapitalizacije
- iskustvenu smrtnost
- iskustvene troškove.

Na datum bilance primjenjuje se relevantna bezrizična krivulja kamatnih stopa izdana od strane EIOPA-e (bez prilagodbe za volatilnost). Bezrizična krivulja kamatnih stopa ima upravo u području životnih osiguranja snažan utjecaj na iznos tehničkih pričuva. Ostale računске osnove formiraju se iz internih podataka Društva.

Iskustvena smrtnost računa se iz podataka o izloženosti portfelja i stvarnim smrtnim slučajevima koji su nastupili u posljednjih dvanaest godina odvojeno za mješovito osiguranje, mješovito osiguranje s naknadom za teške bolesti, osiguranje doživljenja i za dodatno osiguranje nastupa teških bolesti te odvojeno za muškarce i žene. Promatrano iskustvo se uspoređuje i nadopunjuje u godinama s manjim brojem isustvenih podataka s najnovijom nacionalnom tablicom smrtnosti. S obzirom na to da je iskustvo kod doživljenja izrazito oskudno, umjesto iskustvene tablice korištena je hrvatska rentna tablica.

Iskustveni troškovi uzeti u obzir prilikom vrednovanja tehničkih pričuva životnih osiguranja obračunavaju se na temelju stvarno nastalih troškova Društva po navedenoj vrsti osiguranja.

D.2.6.2 Neživotno osiguranje

U neživotnim osiguranjima knjigovodstvena vrijednost pričuva šteta formira se uz poseban poslovni oprez dok su odgovarajuće pričuve prema tržišnim principima procijenjene na temelju iskustva s prošlim štetama. Kod premijske pričuve se u određenim poslovnim linijama pretpostavlja budući tok novca i dulje od jedne godine za razliku od prijenosne premije prema knjigovodstvenim principima. U takvim slučajevima kod profitabilnih ugovora pričuva može biti i negativna.

D.2.7 Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva

Društvo prilikom obračuna tehničkih pričuva ne koristi pojednostavljenja.

D.2.8 Izračun dodatka za rizik

Tehničke pričuve osim najbolje procjene sadrže i dodatak za rizik. Dodatak za rizik se obračunava u skladu sa standardnim modelom troška kapitala. Ovim pristupom se pretpostavlja da će cijeli portfelj Društva biti prenesen u referentno društvo koje će ulagati samo u bezrizične instrumente do isteka zadnjeg ugovora. Trošak održavanja potrebnog kapitala glede solventnosti za rizike koji postoje unatoč

bezrizičnom ulaganju sadržan je u dodatku za rizik. Prema standardnom modelu Solventnosti II trošak tog kapitala iznosi 6%. Osim preuzetih rizika u izračun su uključeni i neizbježni tržišni rizici, rizik neispunjenja obveza reosiguranja te operativni rizik. Primijenjena metoda odgovara simplifikaciji 1 Smjernice za vrednovanje tehničkih pričuva (EIOPA-BoS-14/166 HR).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2021.		31.12.2022.	
		Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve	Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve
1	Osiguranje medicinskih troškova	160	3.555	137	3.780
2	Osiguranje zaštite prihoda	5.171	-1.500	3.868	3.326
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	4.142	126.555	4.246	131.692
5	Ostala osig. motornih vozila	450	22.274	512	25.767
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	516	1.896	429	1.841
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	23.842	30.062	17.874	29.616
8	Ostala osig. od odgovornosti	455	2.925	380	2.214
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	12	650	17	800
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	88	3.301	74	2.305
Ukupno neživot		34.837	189.719	27.538	201.340
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	21.408	2.411.054	56.172	1.866.501
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	7.644	111.805	8.678	116.388
32	Ostala osiguranja života	11.797	-42.509	6.717	-29.628
34	Rente iz neživotnih osiguranja	1.156	19.184	692	15.101
Ukupno život		42.004	2.499.534	72.259	1.968.361

Tablica 26: Dodatak za rizik i ukupne tehničke pričuve

Dodatak za rizik je u neživotnim osiguranjima smanjen u odnosu na prošlo razdoblje za 20,9% zbog smanjenja kapitalnog zahtjeva koji se koristi u izračunu dodatka za rizik. U životnim osiguranjima zabilježeno je povećanje dodatka za rizik od 75,2% zbog povećanja kapitalnog zahtjeva (uslijed povećanja bezrizične krivulje kamatnih stopa) koji se koristi kod projiciranja budućih kapitalnih zahtjeva u životnim osiguranjima.

D.3 Ostale obveze

Razlike u vrednovanju ostalih obveza u godišnjim financijskim izvještajima i bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe Solventnosti II prikazane su u tablici 27 u točki D.3.1.

D.3.1 Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza

Donja tablica sadrži usporedni prikaz metode vrednovanja koja se koristi u bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe solventnosti te u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u:

Pozicija u bilanci	Metode vrednovanja Solventnost II	Metode vrednovanja	MRS/MSFI
nepredviđene obveze	Odgođene obveze vrednuju se primjenom najbolje procjene.	Ne iskazuju se u bilanci, objavljuje se u bilješkama.	
netehničke pričuve	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni. Za diskontiranje dugoročnih pričuva primjenjuje se bezrizična kamatna krivulja	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni.	
pričuve za mirovine i otpremnine	Primjenjuju se odredben MRS 19: Primanja zaposlenih	Primjenjuju se odredbe MRS-a 19: Primanja zaposlenih	
depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.	Iskazuju se u visini iznosa koji će dospjeti na plaćanje.	
odgođene porezne obveze	Buduća očekivana porezna obveza. Razlika između tržišnih vrijednosti i njihove porezne vrijednosti, multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.	Buduća očekivana porezna obveza. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti i porezno priznate vrijednosti multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.	
obveze za derivativne financijske instrumente	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.	
obveze prema kreditnim institucijama	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.	

ostale financijske obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
obveze iz izravnog osiguranja i obveze prema ugovarateljima	MRS37: očekivana vrijednost	MRS37: očekivana vrijednost
obveze po osnovu obračuna poslova reosiguranja	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u.	Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvu saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dozvoljeno.
ostale obveze koje nisu povezane s osiguranjem	MRS 37: očekivana vrijednost	MRS 37: očekivana vrijednost
podređene obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
ostale obveze koje nisu iskazane na drugim pozicijama	MRS37: Očekivana vrijednost	Iznos pozvan na plaćanje

Tablica 27: Razlike u vrednovanju obveza

D.3.2 Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza

D.3.2.1 Nepredviđene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi nepredviđene obveze.

D.3.2.2 Ostale netehničke pričuve

U ovoj poziciji evidentiraju se iznosi iskazani u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u u pozicijama Ostale pričuve.

U MRS-u 37.36 je definirano da iznos priznat kao rezerviranje treba biti procjena najvjerojatnije vrijednosti odnosno očekivane vrijednosti izdataka.

D.3.2.3 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi rezerviranja za mirovine i otpremnine.

D.3.2.4 Odgođene porezne obveze

Odgođena porezna obveza iskazuje se u bilanci prema fer vrijednosti u stavci Odgođene porezne obveze. U bilanci se ne vrši saldiranje s iskazanom odgođenom poreznom imovinom.

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug i jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

Odgođene porezne obveze u bilanci prema fer vrijednosti iznose 103.372 tisuća kuna (2021.: 43.715 tis.kn). U godišnjim financijskim izvješćima za 2022. nema iskazanih odgođenih poreznih obveza (2021.: 62.507 tis. kn).

D.3.2.5 Derivativne obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi derivativne obveze.

D.3.2.6 Obveze prema kreditnim institucijama

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi obveze prema kreditnim institucijama.

D.3.2.7 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.8 Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.9 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvo saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dopušteno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.10 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazano u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.11 Podređene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi podređene obveze.

D.3.2.12 Ostale nespomenute obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.3.3.1 Obveze po ugovorima o leasingu

U godišnjim financijskim izvještajima za 2022. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po leasing ugovorima.

D.3.3.2 Odgođeni porezi

Djelovanje odgođenih poreza u smislu umanjenja rizika (prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke) počiva na tome da se u slučaju gubitka odgođene porezne obveze mogu smanjiti, odnosno odgođena porezna imovina povećati.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke odgovara zbroju osnovnog potrebnog solventnog kapitala, prilagodbe za sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke potrebnog kapitala za operativni rizik, multipliciranog s važećom stopom poreza na dobit.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke vrijednosno je ograničena iznosom saldiranih poreznih obveza u bilanci za potrebe solventnosti i pri izračunu SCR-a se evidentira kao odbitna stavka.

D.3.3.3 Ostale obveze

Pozicija Ostale obveze sadrži kratkoročne obveze s dospijanjem do godine dana po osnovi poreza, doprinose i druge obveze. Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3.4 Obveze po osnovu mirovina i otpremnina

U godišnjim financijskim izvještajima za 2022. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po osnovu mirovina i otpremnina.

D.3.3.5 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvo saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dopušteno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.4 Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja

D.3.4.1 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

Društvo nema rezervacije za mirovine i otpremnine.

D.3.4.2 Dugoročna rezerviranja

Društvo nema dugoročna rezerviranja.

D.4 Alternativne metode vrednovanja

Društvu je dopuštena primjena drugih metoda vrednovanja:

- ako su primijenjene metode također korištene pri izradi godišnjih financijskih izvještaja
- ako su metode vrednovanja u skladu s člankom 75. Direktive
- ako Društvo ne vrednuje imovinu odnosno obveze prema MRS/MSFI-u
- ako bi vrednovanje imovine i obveza uporabom MRS/MSFI-a nametnulo Društvu troškove koji bi bili neproporcionalni u odnosu na ukupne administrativne troškove.

U nastavku su navedeni slučajevi u kojima se primjenjuju alternativne metode.

D.4.1 Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica

Tržišna cijena vrijednosnica za koje ne postoji cijena na aktivnom tržištu, utvrđuje se pomoću bezrizične kamatne stope i dodatka. Za utvrđivanje iznosa dodatka Društvo se pridržava sljedećeg:

- uzima u izračun cijenu likvidne vrijednosnice istog dužnika
- uzima u izračun „credit default swaps“
- utvrđuje kreditni dodatak kod banaka i primarnih emisija za različite emitente (pri različitim bonitetima)
- utvrđuje kreditni „spread“ za istovrsne vrijednosnice.

Hijerarhija vrednovanja objašnjena je u točki D.1.3.2.

U bilanci na dan 31. prosinca 2022. Društvo nije koristilo alternativne metode vrednovanja vrijednosnica.

D.4.2 Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata

Fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata mjeri se u skladu s internim pravilnikom o vrednovanju nekretnina. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.

D.4.3 Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva

Tržišna vrijednost ulaganja u podružnice i pridružena društva određuje se primjenom prilagođene metode udjela odnosno primjenom knjigovodstvene vrijednosti.

D.5 Ostale informacije

D.5.1 Preračunavanje valuta

Imovina, pričuve i obveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u kune prema referentnom tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan bilance.

D.5.2 Značajnost

Primjenjuje se načelo proporcionalnosti i značajnosti uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja.

U pogledu određivanja granice materijalnosti prilikom vrednovanja imovine i obveza u ekonomskoj bilanci postupa se u skladu s definicijom u MRS-u 8.5.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.1 Vlastita sredstva

Iznos vlastitih sredstava Društva prema zahtjevima Solventnost II određuje se prema stvarnom profilu rizičnosti (vidjeti navode u Odlomku C). Što su rizici kojima je Društvo izloženo viši, to je viši iznos solventnog kapitala (SCR), odnosno minimalnog solventnog kapitala (MCR) koje Društvo vlastitim sredstvima treba pokriti.

Utvrđivanje iznosa potrebnih vlastitih sredstva za pokriće solventnog kapitala i minimalnog solventnog kapitala temelji se na sljedećem postupku koji obuhvaća tri faze:

U prvoj fazi vlastita sredstva u bilanci prema tržišnim vrijednostima računaju se kao višak imovine nad obvezama. Taj višak imovine nad obvezama iskazan je u prikazu bilance prema tržišnim vrijednostima i iznosi 788.433 tisuće kuna (2021.: 989.259 tis. kn). Vrednovanje imovina i obveza provodi se prema principima vrednovanja za Solventnost II. Ovako utvrđena vlastita sredstva predstavljaju osnovna vlastita sredstva.

U osnovna vlastita sredstva mogu se ubrojiti i podređene obveze. Politika upravljanja kapitalom Društva ne predviđa izdavanje takvih obveza.

Društvo može uputiti poziv na plaćanje pomoćnih vlastitih sredstva radi pokrića gubitaka.

Pomoćna vlastita sredstva se iskazuju u bilanci prema tržišnim vrijednostima i smiju se uključiti u vlastita sredstva samo po odobrenju nadzornog tijela. U svojoj politici upravljanja kapitalom Društvo nije predvidjelo formiranje pomoćnih vlastitih sredstava.

U drugoj fazi svrstavaju se vlastita sredstva u tri kategorije („tiers“) koja ovisno o dostupnosti i trajanju na različite načine pokrivaju gubitke.

Vlastita sredstva u 100 % iznosu (2021.: 100 %), odnosno 788.433 tisuća kuna (2021.: 989.259 tis. kuna) pripadaju kategoriji 1. Ta sredstva su trajno raspoloživa i mogu se u potpunosti koristiti za pokrivanje eventualnih gubitaka.

Društvo u 2022. godini ne bilježi vlastita sredstva kategorije 3 (2021.: bez kategorije 3).

U trećem koraku utvrđuje se, ako postoji potreba, koja vlastita sredstva svrstana u kategorije 1, 2 i 3 posjeduju mogućnost pokrića gubitka.

Sukladno Zakonu i Statutu Društva odluku o isplati dividendi donosi Glavna skupština Društva. Uprava je dužna Glavnoj skupštini podnijeti prijedlog za isplatu dividende. Prilikom izrade prijedloga moraju se uzeti u obzir ekonomski i strateški interesi svih stakeholdera, osobito dioničara – ali ne isključivo njih te u svakom slučaju sljedeći aspekti:

- zakonske odredbe, poglavito odredbe nadzornih tijela i odredbe o trgovačkim društvima o isplati dividende

- raspolaganje Društva adekvatnom visinom vlastitih sredstava u svakom trenutku kao i potrebna vlastita sredstva na 31. prosinca obračunske godine
- značajni poslovni događaji od 31. prosinca posljednje obračunske godine zbog kojih se može očekivati negativan utjecaj na vlastita sredstva i potrebna vlastita sredstva
- detaljni plan za tekuću poslovnu godinu odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi
- srednjoročni plan upravljanja kapitalom odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi.

Uprava mora prilikom podnošenja prijedloga Glavnoj skupštini voditi računa o tome da se uslijed isplate dividende ni aktualni ni prognozirani stupanj solventnosti ne smanje na manje od 125%. Ako se to ne može osigurati, Uprava treba predložiti Glavnoj Skupštini da odustane od isplate dividende.

E.1.1 Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima

Uplaćeni kapital sastoji se od 90.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.000 kuna. Društvo ne drži vlastite dionice.

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. iskazana je sljedeća struktura i iznos vlastitih sredstava.

	31.12.2021.	31.12.2022.
	tis. kn	tis. kn
I Uplaćeni kapital	90.000	90.000
II Revalorizacijske rezerve	284.752	-143.963
III Rezerve	420.356	439.390
IV Dobiti ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	28.034	23.791
Ukupno	823.142	409.218

Tablica 28: Vlastita sredstva

Začajan pad vrijednosti financijske imovine vrednovane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nastalo je zbog izrazito negativnih kretanja na tržištu kapitala kao posljedice ruske invazije na Ukrajinu što je dovelo do značajnog pada vrijednosti vlastitih sredstava.

E.1.2 Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Vlastita sredstva prema zahtjevima Solventnosti II sastoje se od sljedećih pozicija:

	ukupno	od toga	od toga	ukupno	od toga	od toga
	31.12.2021.	Kategorija 1	Kategorija 3	31.12.2022.	Kategorija 1	Kategorija 3
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Uplaćeni kapital	90.000	90.000	0	90.000	90.000	0
Pričuva za usklađenje	899.259	899.259	0	698.433	698.433	0
Neto odgođena porezna imovina	0	0	0	0	0	0
Kapital ukupno	989.259	989.259	0	788.433	788.433	0

Tablica 29: Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Društvo nema podređenih obveza niti pomoćnih vlastitih sredstava.

Vlastita sredstva obuhvaćaju samo osnovna vlastita sredstva.

Vlastita sredstva većim dijelom kategorizirana su kao kategorija 1 i u cijelosti služe za pokriće SCR-a i MCR-a.

Vlastita sredstva kategorizirana kao kategorija 3 ne mogu se koristiti za pokriće MCR-a.

Pričuve za usklađenje odgovaraju višku imovine nad obvezama umanjenom za uplaćeni kapital, predviđenu isplatu dividende i neto poreznu imovinu.

Za proteklu godinu predviđena je isplata dividendi u iznosu od 9 milijuna kuna.

	31.12.2021.	31.12.2022.
	tis. kn	tis. kn
Višak imovine nad obvezama	998.259	797.433
Uplaćeni temeljni kapital	90.000	90.000
Neto odgođena porezna imovina	0	0
Predviđena isplata dividende	9.000	9.000
Pričuva za usklađenje	899.259	698.433

Tablica 30: Pričuva za usklađenje

Smanjenje pričuve za usklađenje posljedica je prethodno opisanog smanjenja vrijednosti vlastitih sredstava odnosno viška imovine nad obvezama.

E.1.3 Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala

Razliku u vrednovanju vlastitih sredstva u bilanci za potrebe Solventnosti II i u godišnjim financijskim izvještajima čine sljedeće pozicije:

	31.12.2021.	31.12.2022.
	tis. kn	tis. kn
Razlike u vrednovanju kapitala		
Razlike u vrednovanju imovine	30.816	-5.002
Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva	-125.509	-496.587
Razlike u vrednovanju ostalih obveza	-18.792	103.372
Ukupne pričuve iz GFI	733.142	319.219
Pričuve iz GFI prilagođene za razliku u vrednovanju prema Solventnosti II	908.259	707.433
Višak imovine nad obvezama	998.259	797.433

Tablica 31: Razlike u vrednovanju kapitala

Razlika u vrednovanju imovine temelji se prije svega na tržišnim vrijednostima koje su više od knjigovodstvenih.

Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva temelji se na višoj vrijednosti najbolje procjene u odnosu na knjigovodstvene vrijednosti.

Razlike u vrednovanju ostalih obveza proizlaze prije svega iz odgođene porezne obveze.

E.1.4 Odgođeni porezi

Odgođena porezna imovina u bilanci prema fer vrijednosti iznos 17.918 tisuća kuna (2021.: 24.063 tis. kn). Odgođena porezna imovina rezultat je razlika knjigovodstvene i fer vrijednosti na poziciji tehničkih pričuva osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima, iznosa koji se mogu naplatiti temeljem ugovora o reosiguranju, razgraničenih troškova pribave, nematerijalne imovine i potraživanja iz osiguranja.

Odgođene porezne obveze u bilanci prema fer vrijednosti iznose 103.372 tisuća kuna (2021.: 43.715 tis.kn). Odgođena porezna obveza rezultat je razlika knjigovodstvene i fer vrijednosti na poziciji tehničkih pričuva za životna i neživotna osiguranja, tehničkih pričuva za reosiguranje životnih osiguranja, te ulaganja u nekretnine. Na 31.12.2022. dolazi do rasta odgođenih poreznih obveza zbog smanjenja najbolje procjene tehničkih pričuva osiguranja u odnosu na statutarnu pričuvu za iste ugovore.

Odgođena porezna imovina manja je od iznosa iskazane odgođene porezne obveze, tako da Društvo ne iskazuje neto odgođenu poreznu obvezu na 31.12.2022. u iznosu od 85.454 tisuće kuna (2021: 19.652 tis. kn) i nema vlastitih sredstava kategorije 3.

E.2 Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)

Za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti Društvo primjenjuje standardnu formulu.

Kapitalni zahtjev glede solventnosti predstavlja onu mjeru kapitalnog zahtjeva koji omogućava Društvu da pokrije nepredviđene gubitke u sljedećoj godini. SCR je tako kalibriran da odgovara rizičnoj vrijednosti („value at risk“) sa stupnjem pouzdanosti od 99,5% tijekom jednogodišnjeg razdoblja. Kalibracija jamči da su svi rizici koji se mogu kvantificirati obuhvaćeni u izračunu.

Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) predstavlja minimalni iznos kapitala koji Društvo u svakom trenutku mora imati da bi moglo poslovati.

Minimalni kapitalni zahtjev izračunava se prema pravilima izračuna po Solventnosti II u tri koraka:

Linearni MCR se u prvom koraku određuje tako da se neto najbolja procjena, neto zaračunate premije i rizični kapital za životna osiguranja povezana s investicijskim fondovima množe s unaprijed zadanim faktorima.

U sljedećem koraku se provjerava iznosi li izračunati linearni MCR između 25% i 45% SCR-a. Ako iznosi, onda se linearni MCR koristi dalje u trećem koraku izračuna. Ako linearni MCR iznosi manje od 25% SCR-a, tada se u treći korak preuzima 25% SCR-a. Ako linearni MCR prelazi 45% SCR-a, tada u sljedeći korak obračuna ulazi 45% SCR-a.

Zatim se provjerava je li vrijednost MCR-a iz drugog koraka veća od zakonski određene apsolutne donje granice. Ako je to slučaj, tada rezultat iz koraka 2 odgovara MCR-u. Ako izračun iz drugog koraka daje niži iznos od apsolutne donje granice, onda se MCR podiže na tu donju granicu.

MCR Društva iznosi 36,7% od SCR-a (MCRfloor) (2021.: 32,4%). Na 31. prosinca 2022. MCR iznosi 92.771 tisuća kuna (2021.: 114.783 tis. kn). Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2022. 849,9% (2021.: 861,9%).

Prilikom primjene standardne formule Društvo ne koristi pojednostavljenja za pojedine module i podmodule niti specifične parametre za Društvo, kao ni prilagodbu za uravnoteženje. Također se ne primjenjuje ni prilagodba za volatilitet.

Točnost i potpunost izvješća o solventnosti i financijskom stanju prema članku 200. stavku 1. Zakona daje ovlašteni revizor.

SCR Društva na 31. prosinca 2022. iznosi 252.496 tisuća kuna (2021.: 354.496 tis. kn) i sastoji se od sljedećih modula rizika:

Modul	Podmodul	31.12.2021. Solventnost II	31.12.2022. Solventnost II
Rizik nematerijalne imovine		0	0
Tržišni rizik	Kamatni rizik	54.432	28.338
	Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	135.584	101.220
	Rizik promjene cijene nekretnina	48.184	83.063
	Rizik raspona	85.312	55.678
	Rizik koncentracije	153.655	120.448
	Valutni rizik	120.570	71.277
	Diverzifikacija	-230.991	-184.546
	ukupno	366.746	275.478
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane		12.146	13.033
Preuzeti rizik životnog osiguranja	Rizik smrtnosti	5.299	8.255
	Rizik dugovječnosti	841	595
	Rizik invalidnosti	372	362
	Rizik isteka	49.545	128.217
	Rizik troškova	27.668	20.998
	Rizik revizije	599	440
	Rizik katastrofe	9.425	9.663
	Diverzifikacija	-21.421	-24.848
	ukupno	72.328	143.683
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	Preuzeti rizik SLT zdravstvenog osiguranja	0	0
	Premijski rizik i rizik pričuva	25.012	21.996
	Rizik isteka	8.507	5.388
	Preuzeti rizik NSLT zdravstvenog osiguranja	26.419	22.647
	Rizik katastrofe	1.029	971
	Diverzifikacija	-753	-709
	ukupno	26.695	22.909
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	Premijski rizik i rizik pričuve	45.154	50.109
	Rizik isteka	0	0
	Prirodne katastrofe	5.638	5.651
	Katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem	92.347	78.005
	Druge katastrofe	525	633
	Rizik katastrofe	92.521	78.212
	Diverzifikacija	-25.034	-25.425
ukupno	112.640	102.896	
Temeljni SCR (BSCR)		444.136	388.332
Operativni rizik		16.607	15.504
Prilagodba zbog pričuva. (AdjTP)		-86.595	-97.772
Prilagodba zbog odgođenih poreza (AdjDT)		-19.652	-53.568
Prilagodbe (Adjustmentterm)		-106.248	-151.340
SCR (kapitalni zahtjev glede solventnosti)		354.496	252.496

Tablica 32: Moduli rizika

Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2022. 312,3% (2021. 279,1%).

Umanjenje kapitalnog zahtjeva na osnovu prilagodbe zbog odgođenih poreza iznosi 53.568 tisuća kuna (2021: 19.652 kuna). Prilagodba zbog odgođenih poreza proizlazi iz razlike između odgođenih poreznih obaveza i odgođene porezne imovine. Pod tom pozicijom iskazuju se neto odgođene porezne obaveze, odnosno prilagodba postoji ako je odgođena porezna imovina manja od odgođenih poreznih obaveza.

Umanjenje kapitalnog zahtjeva na osnovu prilagodbe zbog pričuva iznosi 97.772 tisuća kuna (2021. 86.595 tisuća kuna). Prilagodba zbog pričuva obračunava se kao najmanja od dvije vrijednosti: iznosa očekivanih budućih diskrecijskih naknada (FDB) i razlike između bruto i neto kapitalnih zahtjeva glede solventnosti.

Promjene kapitalnih zahtjeva po modulima i podmodulima u odnosu na prethodno razdoblje detaljno su obrazložene u poglavlju C. Profil rizičnosti.

E.3 Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a

Društvo ne koristi podmodul baziran na duraciji kod izračuna SCR-a.

E.4 Razlike između standardne formule i internog modela

Društvo ne koristi interni model.

E.5 Neusklađenosti MCR-a i SCR-a

Ne postoji neusklađenost MCR-a i SCR-a.

E.6 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na upravljanje kapitalom opisane su u prethodnim točkama.

Zagreb, 6. travnja 2023.

Uprava

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
predsjednica Uprave

Adriana Tomić, mr. sc.
članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc.oec., MBA
član Uprave

F. Objašnjenje pojmova

Bazni bod:

100 baznih bodova odgovara jednom postotnom bodu i mjera je promjena na financijskom tržištu.

Kombinirana stopa:

Zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer izdataka za obavljanje djelatnosti i ostalih tehničkih troškova i zarađene premije, a stopa šteta je omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije.

Kreditni „spread“ (engl. credit spread):

Razlika u prinosu kamatonosne imovine i bezrizične referentne kamatne stope jednake duracije.

Delphi-metoda:

Organizirano i sustavno prikupljanje mišljenja stručnjaka za određeno područje poslovanja kako bi se utvrdile potencijalna visina rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika. Prije svakog novog ciklusa razgovora, stručnjacima koji su uključeni u proces, predočavaju se tipični i ekstremni rezultati prethodnog ciklusa razgovora. U Društvu se u ovaj proces uključeni pojedinačni razgovori s vlasnicima rizika, razgovori s funkcijom upravljanja rizicima iz GRAWE Group te razgovori s Upravom.

Derivativi:

Financijski instrumenti, najčešće vrijednosni papiri, kojima je vrijednost izvedena iz druge imovine, robe ili financijskih instrumenta.

Efekt diverzifikacije:

Smanjenje potencijalnih opasnosti kroz diverzificiranje koje proizlazi iz činjenice da negativni rezultati jednog rizika mogu biti izjednačeni povoljnijim rezultatom nekog drugog rizika kad ti rizici nisu potpuno korelirani.

Kreditni rejting:

Ocjena koju dodjeljuju međunarodno priznate agencije za procjenu kreditnog rejtinga Fitch Ratings, Moody's i Standard & Poor's, a kreće se unutar raspona od AAA odnosno Aaa do BBB- odnosno Baa3. Rejting niži od BBB- odnosno Baa3 smatra se špekulativnim rejtingom.

Korelacija:

Mjera za linearnu povezanost dviju varijabli.

Regres:

Pravo osiguravatelja da od osobe koja je uzrokovala štetu naplati isplaćeni iznos odštete.

Učestalost šteta:

Omjer broja šteta unutar jedne godine i portfelja rizika na određeni dan.

Stopa šteta:

Omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije. U kombiniranoj stopi se zbraja sa stopom troškova.

SCR-omjer:

Omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti.

Solventnost:

Sposobnost podmirivanja dospjelih obveza.

Nastale a neprijavljene štete:

Procijenjene obveze za već nastale ali još neprijavljene štete.

Analiza scenarija:

Analiza utjecaja različitih događaja.

Rizična vrijednost (engl. value at risk):

Mjera potencijalnog gubitka u određenom razdoblju zbog promjena cijena sastavnica portfelja, a na osnovi podataka iz prošlosti.

Osigurana svota:

Maksimalni iznos osigurateljeve obveze prema osiguraniku odnosno korisniku osiguranja ako nastupi osigurani slučaj.

G. Popis slika

Slika 1: Podjela zaračunate premije u neživotnom osiguranju po geografskim regijama.....	16
Slika 2: Podjela zaračunate premije u životnom osiguranju po geografskim regijama.....	17
Slika 3: Sustav upravljanja	30
Slika 4: Proces upravljanja rizicima.....	39
Slika 5: Organizacijski ustroj funkcije upravljanja rizicima	41
Slika 6: Organizacijski ustroj funkcije praćenja usklađenosti	48
Slika 7: Organizacijski ustroj funkcije interne revizije	49
Slika 8: Organizacijski ustroj aktuarske funkcije	50
Slika 9: Udio modula rizika u SCR-u na 31.12.2021.	54
Slika 10: Preuzeti rizik životnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	56
Slika 11: Preuzeti rizik neživotnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	59
Slika 12: Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije	61
Slika 13: Tržišni rizik s uključenim efektima diverzifikacije	66
Slika 14: Shematski prikaz izračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja prema Solventnosti II.....	95

H. Popis tablica

Tablica 1: Struktura GRAWE Group	15
Tablica 2: Zaračunata premija osiguranja	16
Tablica 3: Broj ugovora	17
Tablica 4: Zaračunata premija neživotnih osiguranja.....	18
Tablica 5: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za neživotna osiguranja	18
Tablica 6: Ključni pokazatelji neživotnog osiguranja	19
Tablica 7: Zaračunata premija životnih osiguranja.....	19
Tablica 8: Razvoj zaračunate premije životnih osiguranja prema načinu plaćanja i sudjelovanju u dobiti	20
Tablica 9: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za životna osiguranja .	20
Tablica 10: Prihodi od ulaganja	21
Tablica 11: Troškovi ulaganja	21
Tablica 12: Rezultat ulaganja.....	22
Tablica 13: Kapitalni zahtjev po modulima preuzetih rizika osiguranja	55
Tablica 14: Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP).....	63

Tablica 15: Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u	80
Tablica 16: Pregled najznačajnijih razlika	81
Tablica 17: Metode vrednovanja imovine.....	83
Tablica 18: Premijska pričuva neživotnih osiguranja.....	92
Tablica 19: Pretpostavljena stopa šteta	92
Tablica 20: Pretpostavljena stopa troškova	93
Tablica 21: Prikaz kretanja bezrizične krivulje kamatnih stopa.....	93
Tablica 22: Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja.....	94
Tablica 23: Tehničke pričuve životnih osiguranja.....	95
Tablica 24: Usporedba ukupne knjigovodstvene vrijednosti pričuva i tehničkih pričuva prema Solventnosti II.....	99
Tablica 25: Kvalitativno objašnjenje razlika u vrednovanju po Solventnosti II i MRS/MSFI-u	99
Tablica 26: Dodatak za rizik i ukupne tehničke pričuve.....	101
Tablica 27: Razlike u vrednovanju obveza.....	103
Tablica 28: Vlastita sredstva	110
Tablica 29: Vlastita sredstva prema Solventnosti II.....	110
Tablica 30: Pričuva za usklađenje	111
Tablica 31: Razlike u vrednovanju kapitala	111
Tablica 32: Moduli rizika.....	114

I. Dodatak - kvantitativni obrasci

Sastavni dio ovog izvještaja su i kvantitativni obrasci propisani za javnu objavu. Svi podaci izraženi su u tisućama kuna.

Sadržaj

S.02.01.02 Bilanca

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja

S.12.01.02 Tehničke pričuve za životno i SLT zdravstveno osiguranje

S.17.01.02 Tehničke pričuve za neživotno osiguranje

S.19.01.21 Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja

S.23.01.01 Vlastita sredstva

S.25.01.21 Potrebni solventni kapital - za društva koja primjenjuju standardnu formulu .

S.28.02.01 Minimalni potrebni kapital - djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja

GRAWE Hrvatska d.d.

+385 1 3034 000

Ulica grada Vukovara 5
10000 Zagreb

 www.grawe.hr
 info@grawe.hr

S.02.01.02**Bilanca**

**Vrijednost prema
Solventnosti II
C0010**

Imovina

Nematerijalna imovina	R0030	
Odgođena porezna imovina	R0040	17.918
Višak mirovinskih naknada	R0050	
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	R0060	62.995
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0070	2.942.678
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	R0080	268.776
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	R0090	153.669
Vlasnički vrijednosni papiri	R0100	
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	R0110	
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	R0120	
Obveznice	R0130	2.303.706
Državne obveznice	R0140	2.287.015
Korporativne obveznice	R0150	
Strukturirani dužnički instrumenti	R0160	16.691
Osigurani vrijednosni papiri	R0170	
Subjekti za zajednička ulaganja	R0180	211.902
Izvedenice	R0190	
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	R0200	4.624
Ostala ulaganja	R0210	
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0220	122.621
Kredit i hipoteke	R0230	7.582
Kredit na temelju police	R0240	7.567
Kredit i hipoteke pojedincima	R0250	15
Ostali kredit i hipoteke	R0260	0
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	R0270	6.526
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0280	2.654
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	R0290	4.245
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0300	-1.591
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0310	3.927
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	R0320	
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0330	3.927
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0340	-55
Depoziti kod cedenata	R0350	
Potraživanja od osiguranja i posrednika	R0360	4.157
Potraživanja od reosiguranja	R0370	1.997
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	R0380	8.174
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	R0390	
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	R0400	
Novac i novčani ekvivalenti	R0410	61.698
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	R0420	1.304
Ukupna imovina	R0500	3.237.651

Obveze

Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	R0510	228.877
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	R0520	217.766
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0530	
Najbolja procjena	R0540	194.234
Dodatak za rizik	R0550	23.532
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	R0560	11.111
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0570	
Najbolja procjena	R0580	7.106
Dodatak za rizik	R0590	4.005
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0600	1.915.555
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	R0610	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0620	
Najbolja procjena	R0630	
Dodatak za rizik	R0640	
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0650	1.915.555
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0660	
Najbolja procjena	R0670	1.851.974
Dodatak za rizik	R0680	63.581
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0690	125.065
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0700	
Najbolja procjena	R0710	116.388
Dodatak za rizik	R0720	8.678
Nepredviđene obveze	R0740	
Pričuve osim tehničkih pričuva	R0750	1.172
Obveze za mirovine	R0760	
Depoziti reosiguratelja	R0770	
Odgođene porezne obveze	R0780	103.372
Izvedenice	R0790	
Dugovanja prema kreditnim institucijama	R0800	
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	R0810	
Obveze prema osiguranju i posrednicima	R0820	14.498
Obveze prema reosiguranju	R0830	12.780
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	R0840	26.835
Podređene obveze	R0850	
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	R0860	
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	R0870	
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	R0880	12.063
Ukupne obveze	R0900	2.440.218
Višak imovine nad obvezama	R1000	797.433

	Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima		Ostala životna osiguranja			Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja	Prihvat u reosiguranje	Ukupno (životno osiguranje osim zdravstvenog osiguranja, uklj. osiguranje povezano s udjelima u investicijskim fondovima)	Zdravstveno osiguranje (izravno osiguranje)			Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze zdravstvenog osiguranja	Zdravstveno reosiguranje (prihvat u reosiguranje)	Ukupno (zdravstveno osiguranje slično životnom osiguranju)	
		Ugovori bez opcija i jamstava	Ugovori s opcijama ili jamstvima	Ugovori bez opcija i jamstava	Ugovori s opcijama ili jamstvima	Ugovori bez opcija i jamstava				Ugovori s opcijama ili jamstvima						
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0010								0							
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao	R0020								0							
Tehničke pričuve izračunane kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik																
Najbolja procjena																
Bruto najbolja procjena	R0030	1.866.501		116.388			-29.628	15.101		1.968.361						
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0080	-227		-55			-1.231	5.391		3.878						
Najbolja procjena umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno	R0090	1.866.728		116.443			-28.398	9.716		1.964.490						
Dodatak za rizik	R0100	56.172	8.678		6.717			692		72.259						
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva																
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0110															
Najbolja procjena	R0120															
Dodatak za rizik	R0130															
Tehničke pričuve – ukupno	R0200	1.922.673	125.065		-22.911			15.793		2.040.620						

Izravno osiguranje i prihvata u proporcionalno reosiguranje												Prihvata u neproporcionalno reosiguranje			Ukupne obveze neživotnog osiguranja		
Osiguranje medicinskih troškova	Osiguranje zaštite prihoda	Osiguranje naknada radnicima	Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	Ostale vrste osiguranja za motorna vozila	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	Osiguranje od opće odgovornosti	Osiguranje kredita i jamstava	Osiguranje troškova pravne zaštite	Osiguranje pomoći (asistencija)	Osiguranje raznih financijskih gubitaka	Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje	Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje		Neproporcionalno reosiguranje imovine	C0180
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
R0010																	
R0050																	
Tehničke pričuve izračunane kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik																	
Najbolja procjena																	
Pričuve za premije																	
Bruto																	
R0060	1.179	-14.787		32.572	18.707	935	12.464	571		0	553	1.439					53.634
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																	
R0140	-158	-2.041		-2.168	-1.217	-385	-159	59			-176	711					-5.534
Neto najbolja procjena pričuva za premije																	
R0150	1.337	-12.747		34.740	19.924	1.320	12.623	512		0	730	728					59.168
Pričuve za odštetne zahtjeve																	
Bruto																	
R0160	2.601	18.113		99.120	7.060	906	17.152	1.643		0	247	865					147.706
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																	
R0240	0	608		110	0	664	5.989	492			29	300					8.193
Neto najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve																	
R0250	2.601	17.505		99.010	7.059	242	11.164	1.152		0	218	567					139.518
Ukupno najbolja procjena – bruto																	
R0260	3.780	3.326		131.692	25.767	1.841	29.616	2.214		0	800	2.305					201.340
Ukupno najbolja procjena – neto																	
R0270	3.938	4.758		133.750	26.983	1.562	23.788	1.663		0	947	1.296					198.685
Dodatak za rizik																	
R0280	137	3.868		4.246	512	429	17.874	380		0	17	74					27.538
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva																	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
R0290																	
Najbolja procjena																	
R0300																	
Dodatak za rizik																	
R0310																	
Tehničke pričuve – ukupno																	
Tehničke pričuve – ukupno																	
R0320	3.917	7.194		135.938	26.279	2.270	47.491	2.594		0	817	2.378					228.877
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju / od subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane – ukupno																	
R0330	-158	-1.433		-2.058	-1.216	278	5.828	551		0	-147	1.009					2.654
Tehničke pričuve umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno																	
R0340	4.075	8.627		137.996	27.495	1.991	41.662	2.043		0	965	1.369					226.223

S.19.01.21

Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja

u tis. kn

Ukupno poslovi neživotnog osiguranja

Godina nastanka štete / godina
preuzimanja rizika

Z0010

Bruto plaćeni odštetni zahtjevi (nekumulativno)

(apsolutni iznos)

Godina	Razvojna godina											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	
Ranije	R0100											648
N-9	R0160	27.678	19.632	1.846	898	791	93	388	128	159	371	
N-8	R0170	38.274	17.210	1.935	1.820	715	183	317	313	116		
N-7	R0180	36.980	18.442	3.127	2.186	596	1.048	1.273	487			
N-6	R0190	31.031	20.156	2.528	1.054	1.497	1.128	351				
N-5	R0200	32.438	17.375	4.004	946	873	726					
N-4	R0210	39.327	20.055	3.384	1.722	459						
N-3	R0220	39.757	17.269	1.890	1.331							
N-2	R0230	48.555	23.463	2.481								
N-1	R0240	55.566	31.940									
N	R0250	59.746										

		U tekućoj godini	Zbroj godina (kumulativno)
		C0170	C0180
Ranije	R0100	1.119	256.497
N-9	R0160	209	41.153
N-8	R0170	112	50.962
N-7	R0180	346	52.497
N-6	R0190	184	45.555
N-5	R0200	370	46.629
N-4	R0210	238	53.679
N-3	R0220	771	51.822
N-2	R0230	1.431	67.446
N-1	R0240	17.448	73.014
N	R0250	59.746	59.746
Total	R0260	81.975	799.001

**Bruto nediskontirana najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve
(apsolutni iznos)**

Godina	Razvojna godina										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Prije	R0100										3.420
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	1.439	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	2.465		
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	2.929			
N-6	R0190	0	0	0	0	0	3.018				
N-5	R0200	0	0	0	0	3.613					
N-4	R0210	0	0	0	5.237						
N-3	R0220	0	0	6.120							
N-2	R0230	0	9.458								
N-1	R0240	0	15.557								
N	R0250	41.288									

		Kraj godine (diskontirani podaci)
		C0360
Prije	R0100	3.242
N-9	R0160	1.331
N-8	R0170	2.249
N-7	R0180	2.619
N-6	R0190	2.641
N-5	R0200	3.133
N-4	R0210	4.465
N-3	R0220	5.209
N-2	R0230	8.012
N-1	R0240	13.418
N	R0250	37.949
Ukupno	R0260	84.265

	Ukupno	Kategorija 1 – oslobođeno od ograničenja	Kategorija 1 – ograničeno	Kategorija 2	Kategorija 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna vlastita sredstva prije odbitka sudjelovanja u drugom financijskom sektoru kako je predviđeno u članku 68. Delegirane uredbe (EU) 2015/35					
Redovni dionički kapital (uključujući vlastite dionice)	R0010	90.000	90.000		
Premije na emitirane dionice povezane s redovnim dioničkim kapitalom	R0030				
Osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti	R0040				
Podređeni računi članova društva za uzajamno osiguranje	R0050				
Višak sredstava	R0070				
Povlaštene dionice	R0090				
Premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama	R0110				
Pričuva za usklađivanje	R0130	698.433	698.433		
Podređene obveze	R0140				
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine	R0160	0			0
Ostale stavke vlastitih sredstava koje je nadzorno tijelo odobrilo kao osnovna vlastita sredstva, a koje nisu prethodno naznačene	R0180				
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II					
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II	R0220				
Odbitci					
Odbitak sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama	R0230				
Ukupna osnovna vlastita sredstva nakon odbitaka	R0290	788.433	788.433		0

Pomoćna vlastita sredstva

Neuplaćeni i nepozvani redovni dionički kapital opoziv na poziv	R0300				
Neuplaćeni i nepozvani osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti, opozivi na poziv	R0310				
Neuplaćene i nepozvane povlaštene dionice opozive na poziv	R0320				
Pravno obvezujuća obveza za upisivanje i plaćanje podređenih obveza na zahtjev	R0330				
Akreditivi i jamstva na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0340				
Akreditivi i jamstva osim onih na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0350				
Dodatni pozivi članovima na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0360				
Dodatni pozivi članovima osim onih na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0370				
Ostala pomoćna vlastita sredstva	R0390				
Ukupna pomoćna vlastita sredstva	R0400				

Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva

Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala	R0500	788.433	788.433	0	0	0
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala	R0510	788.433	788.433	0	0	
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala	R0540	788.433	788.433	0	0	0
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala	R0550	788.433	788.433	0	0	
Potrebni solventni kapital	R0580	252.496				
Minimalni potrebni kapital	R0600	92.771				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala	R0620	312%				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog potrebnog kapitala	R0640	850%				

Pričuva za usklađivanje

		C0060
Pričuva za usklađivanje		
Višak imovine nad obvezama	R0700	797.433
Vlastite dionice (koje se drže izravno i neizravno)	R0710	
Predvidive dividende, raspodjele i naknade	R0720	9.000
Ostale stavke osnovnih vlastitih sredstava	R0730	90.000
Prilagodba za ograničene stavke vlastitih sredstava u odnosu na portfelje uravnotežene prilagodbe i namjenske fondove	R0740	
Pričuva za usklađivanje	R0760	698.433
Očekivana dobit		
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost životnog osiguranja	R0770	92.007
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost neživotnog osiguranja	R0780	24.558
Ukupna očekivana dobit uključena u buduće premije	R0790	116.565

S.25.01.21

u tis. kn

Potrebni solventni kapital – za društva koja primjenjuju standardnu formulu

		Neto potrebni solventni kapital	Bruto potrebni solventni kapital	Raspodjela prilagodbe zbog namjenskog fonda i portfelja uravnotežene prilagodbe
		C0110	C0090	C0100
Tržišni rizik	R0010	181.738		0
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0020	13.033		
Preuzeti rizik životnog osiguranja	R0030	115.784	143.683	0
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	R0040	22.909	22.909	0
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	R0050	102.896	102.896	0
Diversifikacija	R0060	-145.800		
Rizik nematerijalne imovine	R0070			
Osnovni potrebni solventni kapital	R0100	290.560		

Izračun potrebnog solventnog kapitala

		C0100
Operativni rizik	R0130	15.504
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	R0140	-97.772
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	R0150	-53.568
Potrebni kapital za djelatnost koja se obavlja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ	R0160	0
Potrebni solventni kapital bez kapitalnog dodatka	R0200	252.496
Već utvrđeni kapitalni dodatak	R0210	0
Potrebni solventni kapital	R0220	252.496

Ostale informacije o potrebnom solventnom kapitalu

Potrebni kapital za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju	R0400	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za preostali dio	R0410	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove	R0420	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za portfelje uravnotežene prilagodbe	R0430	0
Diversifikacijski učinci zbog agregiranja pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove za članak 304.	R0440	0

S.28.02.01**Minimalni potrebni kapital – djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja**

Komponenta linearne formule za obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(NL, NL) - rezultat	MCR(NL, L) - Rezultat
	C0010	C0020
R0010	32.238	0

Osiguranje i proporcionalno reosiguranje medicinskih troškova
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje zaštite prihoda
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje naknada radnicima
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila
 Ostalo osiguranje i proporcionalno reosiguranje za motorna vozila
 Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje i proporcionalno reosiguranje
 Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine i s njima povezano proporcionalno reosiguranje
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od opće odgovornosti
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje kredita i jamstava
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje troškova pravne zaštite
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje pomoći (asistencija)
 Osiguranje i proporcionalno reosiguranje raznih financijskih gubitaka
 Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje
 Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda
 Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje
 Neproporcionalno reosiguranje imovine

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja	
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci
	C0030	C0040	C0050	C0060
R0020	3.938	6.236	0	0
R0030	4.758	18.943	0	0
R0040	0	0	0	0
R0050	133.750	70.745	0	0
R0060	26.983	35.928	0	0
R0070	1.562	665	0	0
R0080	23.788	37.288	0	0
R0090	1.663	3.743	0	0
R0100	0	0	0	0
R0110	0	0	0	0
R0120	947	1.659	0	0
R0130	1.296	2.319	0	0
R0140	0	0	0	0
R0150	0	0	0	0
R0160	0	0	0	0
R0170	0	0	0	0

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(L,NL) Rezultat	MCR(L,L) Rezultat
	C0070	C0080
R0200	204	60.329

Komponenta linearne formule za obveze životnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja	
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku
	C0090	C0100	C0110	C0120
Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – zajamčene naknade	R0210	0	1.702.318	
Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – buduće diskrecijske naknade	R0220	0	164.410	
Obveze osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0230	0	116.443	
Ostale obveze životnog (re)osiguranja i zdravstvenog re(osiguranja)	R0240	9.716	0	
Ukupni kapital izložen riziku za sve obveze životnog (re) osiguranja	R0250	0	7.253.002	

Izračun ukupnog minimalnog potrebnog kapitala

	C0130
Linearni minimalni potrebni kapital	R0300 92.771
Potrebni solventni kapital	R0310 252.496
Gornji prag minimalnog potrebnog kapitala	R0320 113.623
Donji prag minimalnog potrebnog kapitala	R0330 63.124
Kombinirani minimalni potrebni kapital	R0340 92.771
Apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala	R0350 60.238
	C0130
Minimalni potrebni kapital	R0400 92.771

Izračun pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala za neživotno i životno osiguranje

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	C0140	C0150
Pretpostavljeni linearni minimalni potrebni kapital	R0500 32.442	60.329
Pretpostavljeni potrebni solventni kapital bez kapitalnog dodatka (godišnji ili posljednji izračun)	R0510 88.299	164.197
Gornji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala	R0520 39.734	73.889
Donji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala	R0530 22.075	41.049
Pretpostavljeni kombinirani minimalni potrebni kapital	R0540 32.442	60.329
Apsolutni prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala	R0550 30.119	30.119
Pretpostavljeni minimalni potrebni kapital	R0560 32.442	60.329